

संहती कार्यसाधिका । शिलं परं भूषणम्
Shetkari Shikshan Prasarak Mandal's

KRISHNA MAHAVIDYALAYA, RETHARE BK.

Shivnagar, Tal. Karad, Dist. Satara, 415108 (M.S.) Ph. : 02164-266346, Fax : 02164- 266347

Email : kmr_sspm@yahoo.co.in

Website : www.krishnamahavidyalaya.com

NAAC "B+" Grade (CGPA 2.65)

Founder : **Hon. Jaywantrao Bhosale**

President : **Dr. Suresh Jaywantrao Bhosale**

Principal : **Dr. Salunkhe C. B., M.Sc; Ph.D.**

Translation in English

Shivaji University Kolhapur 416004

Phone 0231- 26090000 Special Cell -0231 2609148

Website- www.unishivaji.ac.in

Shivaji University Kolhapur 416104

Phone 0231- 26090000 Special Cell -0231 2609148

Ref. No. SU/ Special Cell section/2021-22/355/A

Date 03/08/2021

To,

1. The principals,

All affiliated colleges,

Shivaji University Kolhapur.

2. The Director,

All Affiliated Educational Institution

Shivaji University Kolhapur.

3. The head

All Post Graduate Department

Shivaji University Kolhapur.

Subject – 1. About reservation in admission in the affiliated colleges/ Institution and the Post Graduate Departments in the University Campus for reservation in students admission in all Courses and Faculties in the academic year about admission in student hostels in the academic year 2021-22.

2. About Students admission Hostels in the academic year 2021-22.

Sir/ Madam,

The Government of Maharashtra has prescribed the percentage for student admission in non- agriculture universities and afflicted colleges /institution for various coursed as mentioned below.

Sr.No	Backward Category		Percentage of reservation
1	Scheduled Cast	SC	13%
2	Scheduled Tribe	ST	7%
3	Vimukta Jati (A)	VJ-A	3%
4	Nomadic Tribe(B)	NT -B	2.5%
5	Nomadic Tribe(C)	NT - C	3.5%
6	Nomadic Tribe(D)	NT- D	2%
7	Other Backward Class	OBC	19%
8	Economically Backward class	EWS	10%
9	Open	OPEN	40%
Total			100%

(Note- 1. The college/ Institution admission authority has to reserve the seats for admission for backward class candidate as per rule of the Government of Maharashtra up to the last date of admission.

2. As per the decision of supreme court dated 05/05/2021 SEBS Category has been cancelled. However, reservation percentage in above categories may change depending upon the decision of Hon. Supreme court.)

Principal
Krishna Mahavidyalaya, Rethare Bk,
Tal. Karad : 415 108 (M.S)

Estd : 1962

A++ Accredited by NAAC(2021)
With CGPA 3.52**SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR - 416 004**

Phone : 0231-2609000 Special Cell -0231-260 9148.

Website : www.unishivaji.ac.in

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर ४१६ ००४

फोन ०२३१- २६०९००० विशेष कक्ष ०२३१-२६०९१४८

जा.क्र.विशेष कक्ष/2021-22/355-A

दिनांक : 3 AUG 2021

प्रति,

१. मा. प्राचार्य,
सर्व संलग्नित महाविद्यालये,
शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर.
२. मा. सचिव,
सर्व संलग्नित शैक्षणिक संस्था,
शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर.
३. मा. अधिविभागप्रमुख,
सर्व पदव्युत्तर अधिविभाग,
शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर.

- विषय : १. सन २०२१ - २०२२ या शैक्षणिक वर्षामध्ये संलग्नित महाविद्यालये / शैक्षणिक संस्था तसेच विद्यापीठाच्या विविध पदव्युत्तर अधिविभागातील विद्यार्थी प्रवेशामधील आरक्षण
२. सन २०२१ - २०२२ या शैक्षणिक वर्षातील विद्यार्थी वसतिगृह (हॉस्टेल) प्रवेशाबाबत..

महोदय/महोदया,

उपरोक्त विषयासंदर्भात राज्य शासनाने अकृषी विद्यापीठे व संलग्नित महाविद्यालये/संस्था यांच्यामधील विद्यार्थी प्रवेशासाठी विहित केलेल्या सामाजिक आरक्षणाची टक्केवारी, खालीलप्रमाणे आपणांस योग्य त्या कार्यवाहीसाठी कळविण्यात येत आहे.

अ. क्र.	मागास प्रवर्ग	आरक्षणाची विहित टक्केवारी
१.	अनुसूचित जाती	SC १३ %
२.	अनुसूचित जमाती	ST ७ %
३.	विमुक्त जाती (अ)	VJ-A ३ %
४.	भटक्या जमाती (ब)	NT-B २.५ %
५.	भटक्या जमाती (क)	NT-C ३.५ %
६.	भटक्या जमाती (ड)	NT-D २ %
७.	इतर मागासवर्ग	OBC १९ %
८.	आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटक	EWS १० %
९.	खुला	Open ४० %
	एकूण	१०० %

- (टीप: १. संस्था/महाविद्यालयातील प्रवेशासाठीच्या जबाबदार अधिका-यांनी शासनाच्या विहित आरक्षण धोरणानुसार मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना प्रवेशामध्ये आरक्षण देण्याची कार्यवाही शेवटच्या प्रवेश दिनांकापर्यंत करावयाची आहे.
२. दि. ०५ मे, २०२१ रोजी मा. सर्वोच्च न्यायालयाने दिलेल्या निर्णयानुसार एसईबीसी संवर्ग रद्द करणेत आलेला आहे. तथापि मा. सर्वोच्च न्यायालयाच्या निर्णयाप्रमाणे जर बदल झाल्यास उपरोक्त आरक्षण टक्केवारीतही बदल होऊ शकतो.

विद्यार्थी प्रवेशातील समांतर आरक्षणाबाबत :

सामाजिक आरक्षणाबरोबरच खालीलप्रमाणे समांतर आरक्षण विद्यार्थी प्रवेशासाठी शासनाने निर्धारित केले आहे -

१. विद्यार्थी प्रवेश प्रक्रियेमध्ये महिलांसाठी पदवीस्तरावर शासन निर्णय क्र. जीईसी -२००० (१२३/२००७)/टी.ई.१ दि. १७.०४.२००० नुसार ३० टक्के आरक्षण देय आहे.

(सोबत पृष्ठ क्र. ६ ते ७)

२. शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-२०१८/प्र.क्र.२३१/ताशि-४ दि.२५.६.२०१८ नुसार अकृषी विद्यापीठे संलग्नित महाविद्यालयातील सर्वस्तरीय प्रवेशामध्ये दिव्यांग (अपंग) विद्यार्थ्यांसाठी ५ टक्के आरक्षण देय आहे. (सोबत पृष्ठ क्र. ८ ते ९)
३. शासन निर्णय क्र. २०११/प्र. क्र. २०१२/क्र. ३ दि. ०२.०४.२०१८ नुसार अनाथ विद्यार्थ्यांना विद्यार्थी प्रवेशामध्ये १ टक्का आरक्षण देय आहे. (सोबत पृष्ठ क्र. १० ते १२)
४. माजी सैनिक व त्यांच्या पाल्यांना विद्यार्थी प्रवेशामध्ये १० टक्के आरक्षण देय आहे. यासंदर्भातील कार्यवाहीसाठी कृपया खालील शासन पत्रे, परिपत्रके, शासन निर्णय, अवलोकनी घेण्यात यावीत :
- अ) महाराष्ट्र शासनाचे क्र. औचिमु २०१२/प्र. क्र. १८७/विशि- ३ उच्च व तंत्र शिक्षण विभागाचे दि. १६.०८.२०१२ रोजीचे शासन पत्र.
- ब) महाराष्ट्र शासन, मा. शिक्षण संचालक, (उच्च शिक्षण), महाराष्ट्र राज्य यांचे क्र. युएनआय/२०१२/मा. सैनिक/अवि/विशि - ८/१८७११ दि. ०६.१२.२०१२ रोजीचे शासनपत्र.
- क) महाराष्ट्र राज्य उच्च व तंत्र शिक्षण विभागाचे क्र. माजीसै-२००६/(२४१/०६)/मशि-६ दि. १०.०९.२००७ रोजीचे शासन पत्र.
- ड) महाराष्ट्र राज्य, शिक्षण व सेवा योजन विभागाचे क्र. टी.सी.एम.१२०४/१६७/८५/मा.शि. दि. १३.०६.१९८५ रोजीचे शासनपत्र.
- इ) महाराष्ट्र राज्य, शिक्षण व सेवा योजन विभागाचे क्र. टी.सी.एम. १९८४/१८५/८४३/ मा. शि-४ दि. २८.०६.१९८४ रोजीचे पत्र.
- फ) महाराष्ट्र राज्य, सैनिक कल्याण विभागाचे क्र. १८१६४/शै.स/सैकवि-१७ दि.२८.०२.२०१७ रोजीचे पत्र.

वरील सर्व शासन पत्रे, परिपत्रके, शासन निर्णय, इत्यादी विद्यापीठाच्या संकेतस्थळावर (www.unishivaji.ac.in) उपलब्ध आहेत.

प्रवेश प्रक्रियेसंदर्भातील इतर सर्वसाधारण सूचना :

- १ संलग्नित महाविद्यालये/संस्था तसेच विद्यापीठातील विविध अधिविभागांनी गुणवत्ता यादी (Merit list) तयार करून खुल्या किंवा अराखीव संवर्गातील पर्याप्त जागांवर प्रथमतः विद्यार्थी/विद्यार्थिनींना त्यांच्या मागास प्रवर्गाचा विचार न करता गुणानुक्रमे खुल्या प्रवर्गातून प्रवेश द्यावा. (सोबत पृष्ठ क्र. १९)
- २ वरीलबाबत मागासवर्गीय विद्यार्थी/विद्यार्थिनींना खुल्या प्रवर्गातील जागांवर त्यांच्या गुणानुक्रमे प्रवेश दिला जात असल्याने आरक्षणाची विहित मर्यादा अथवा टक्केवारी त्यामुळे ओलांडली असे होणार नाही, याबाबत योग्य ती दक्षता घ्यावी.
- ३ सामाजिक आरक्षणाचा लाभ घेऊ इच्छिणाऱ्या मागासवर्गीय विद्यार्थी/विद्यार्थिनी यांनी (अनु. जाती/अनु.जमाती व्यतिरिक्त) विहित मुदतीतील शासनाच्या सक्षम प्राधिकाऱ्याचे नॉन-क्रिमिलेअर प्रमाणपत्र प्रवेशासाठी सादर करणे आवश्यक आहे. तसेच आर्थिक दुर्बल घटकांसाठीच्या १० टक्के आरक्षणांतर्गत प्रवेश घेऊ इच्छिणाऱ्या विद्यार्थी/विद्यार्थिनी यांनीही त्याबाबतचे शासनाच्या सक्षम प्राधिकाऱ्याचे प्रमाणपत्र प्रवेशासाठी सादर करणे आवश्यक आहे. (सोबत पृष्ठ क्र.२० ते २२)

४ विद्यार्थी प्रवेशातील आरक्षणाची पदे ज्या मागास प्रवर्गासाठी राखीव आहेत त्याच मागास प्रवर्गातून सर्व नियमांचे काटेकोर पालन करून भरणे आवश्यक आहे. संबंधित मागास प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांच्या उपलब्धते अभावी प्रवेश रिक्त रहात असतील तर अन्य मागास प्रवर्गातून रिक्त प्रवेश पूर्ण करण्याबाबत महाराष्ट्र शासनाच्या दि. ११.७.१९९७ रोजीच्या शासन निर्णयातील तरतूदीनुसार कार्यवाही करावी.

(सोबत पृष्ठ क्र.२३ ते २४)

५ उच्च व तंत्रशिक्षण विभागाच्या दि.११.७.१९९७ रोजीच्या शासन निर्णयात विद्यार्थी प्रवेशातील आरक्षणाच्या जागा रिक्त राहिल्या तर त्याबाबत पदवी व पदव्युत्तर अभ्यासक्रमांच्या प्रवेशासाठी (एम. फिल व पीएच. डी वगळून) करावयाची कार्यवाही, शासन निर्णयातील मुद्दा क्र. ३ व क्र. ४ येथे नमूद केली आहे. ती खालीलप्रमाणे :

मुद्दा क्र.(३): गुणवत्ता यादीनुसार प्रवेश प्रक्रिया केल्यानंतर जर कोणत्याही मागासवर्गीय प्रवर्गासाठी आरक्षित असलेल्या जागापैकी काही जागा रिक्त राहिल्या तर त्या जागेवर एकूण प्रवेश क्षमतेच्या जास्तीत जास्त २ टक्के पर्यंत प्रवेशासाठी विशेष मागास प्रवर्गीय उमेदवारांना प्रवेशासाठी प्राधान्य देण्यात यावे.

मुद्दा क्र. (४): रिक्त जागांवर विशेष मागास प्रवर्गातील उमेदवारांना कमाल २ टक्के जागांवर प्रवेश दिल्यानंतर जर जागा रिक्त राहिल्या तर त्या जागा इतर सर्व मागासवर्गीय प्रवर्गातील उमेदवारांची गुणवत्तेनुसार सरमिसळ करून भरण्यात याव्यात.

वरीलप्रमाणे कार्यवाहीसाठी संबंधितांनी दि.११.७.१९९७ रोजीचा मूळ शासन निर्णयही कृपया सविस्तर अवलोकनी घ्यावा. सदर शासन निर्णयातील तरतूदींच्या अनुषंगाने विद्यापीठाने राज्य शासनाकडून मार्गदर्शन मागविले आहे. ते प्राप्त होताच वा अन्य मार्गाने शासनाने वरील तरतूदींसंदर्भात काही अद्ययावत आदेश निर्गमित केल्यास त्यानुसार कार्यवाही करणे आवश्यक आहे.

६ विद्यापीठातील पीजीबीयुटीआर विभागाद्वारे नियंत्रित होणाऱ्या एम.फिल/पी.एच.डी प्रवेशासंदर्भात युजीसी वा अन्य शिखर संस्थानी विद्यार्थी प्रवेशाबाबत सूचना जारी केल्या असतील तर सदर प्रवेशासाठी त्या विचारात घेणेत याव्यात. संबंधितांनी यासंदर्भात पीजीबीयुटीआर विभागाच्या प्रवेश माहितीपुस्तिकेचे (Prospects) सुक्ष्म अवलोकन करावे. सदर एम.फिल/पी.एच.डी अभ्यासक्रमांसाठीच्या प्रवेशातील मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांसाठी राखीव असलेल्या जागा विद्यार्थ्यांच्या उपलब्धतेऐवजी रिक्त राहिल्या तर त्या त्याच मागास प्रवर्गातर्गत भरण्यासाठी पुनःश्च विशेष प्रवेश मोहिमेचे (Special drive) आयोजन संबंधित विभागाद्वारे करण्यात येईल. तसेच विशेष मोहिमेचे आयोजन करूनही मागास प्रवर्गातील प्रवेशाच्या जागा रिक्त राहिल्या तर त्या वर क्र. ५ येथे नमूद केलेल्या दि. ११.७.१९९७ रोजीच्या शासन निर्णयातील तरतूदीनुसार भरण्यात याव्यात.

एम.फिल/पी.एच.डी विद्यार्थी प्रवेशातील रिक्त राहिलेल्या मागासवर्गीय जागांबाबत विशेष कक्ष (विद्यापीठ प्रशासन व पदव्युत्तर अधिविभाग) स्थायी समितीच्या उपसमितीने केलेल्या शिफारसी, त्यांस मा. कुलगुरु व स्थायी समितीने दिलेली मान्यता यांच्या अनुषंगाने वरीलप्रमाणे कार्यवाही करण्यात यावी.

सदर शासन निर्णयातील तरतूदीच्या अनुषंगाने विद्यापीठाने राज्य शासनाकडून मार्गदर्शन मागविले आहे. ते प्राप्त होताच वा अन्य मार्गाने शासनाने वरील तरतूदीसंदर्भात काही अद्ययावत आदेश निर्गमित केल्यास त्यानुसार कार्यवाही करणे आवश्यक राहिल.

- ७ दिव्यांग (अपंग), अनाथ, माजी सैनिक इ. समांतर आरक्षणांतर्गत प्रवेशासाठी अर्ज करणाऱ्या विद्यार्थी/विद्यार्थिनी यांनी सदर आरक्षणाबाबत शासनाच्या संबंधित सक्षम प्राधिकाऱ्याचे प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक आहे.
- ८ विद्यापीठातील विविध अधिविभागांनी विद्यार्थी प्रवेशातील दिव्यांग (अपंग), अनाथ, माजी सैनिक इ. समांतर आरक्षणांतर्गत प्रवेश देत असताना, विशेष कक्ष (विद्यापीठ प्रशासन व पदव्युत्तर अधिविभाग) स्थायी समितीच्या उपसमितीने दि. २९.६.२०१८ रोजीच्या बैठकीतील मुद्दा क्र.२ बाबत नमूद केलेल्या अ,ब आणि क या टप्प्यानुसार कार्यवाही करावी. दि. २९.६.२०१८ रोजीच्या बैठकीचा कार्यवृत्तांत सोबत देण्यात येत आहे.
(सोबत पृष्ठ क्र.२५ ते २६)
- ९ मा.सर्वोच्च न्यायालयाने सिव्हिल अपिल नं.३१२३/२०२० या प्रकरणी दि.०५ मे २०२१ रोजी दिलेल्या “सामाजिक व शैक्षणिकदृष्ट्या मागास प्रवर्गाच्या” (एसईबीसी) आरक्षण संदर्भातील निर्णयास अनुसरून, “आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटक” (ईडब्लूएस) आरक्षण संदर्भात निर्गमित केलेल्या महाराष्ट्र शासन, सामान्य प्रशासन विभागाच्या दि.३१/०५/२०२१ रोजीच्या शासननिर्णयातील सूचनांची काटेकोरपणे अंमलबजावणी करावी.
(सोबत पृष्ठ क्र.२७ ते ३४)
- १० महाविद्यालय/संस्था यांच्या स्तरावर विद्यार्थी प्रवेशातील आरक्षणाच्या संबंधाने काही विशेष बाब निर्माण झाल्यास अथवा तक्रारी प्राप्त झाल्यास त्याचे निराकरण संबंधित महाविद्यालयातील/संस्थेतील प्रवेश समितीने, दंडक १५८ नुसार संबंधित महाविद्यालयात/संस्थेत गठित केलेल्या स्थायी समितीच्या माध्यमातून करावयाचे आहे. विद्यापीठ स्तरावरील यासंदर्भातील कार्यवाही संबंधित अधिविभागातील प्रवेश समिती आणि विशेष कक्ष स्थायी समिती (विद्यापीठ प्रशासन व पदव्युत्तर अधिविभाग) अथवा स्थायी समिती गठित उपसमिती यांचेद्वारे करण्यात येईल.
- ११ स्कॉलरशीप अथवा फ्रिशीपसाठी अर्ज करणाऱ्या पात्र मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांकडून, शासनाच्या सामाजिक न्याय व सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व विशेष सहाय विभागाच्या क्र. इबीसी.२००३/प्र.क्र./३०१/मावक-२ दि. १.११.२००३ रोजीच्या शासन निर्णयानुसार कोणतेही शैक्षणिक शुल्क घेता येणार नाही.
- १२ शासनाने विद्यार्थी प्रवेशासाठी लागू केलेल्या सामाजिक आरक्षणापैकी ज्या मागास प्रवर्गाच्या आरक्षणासंदर्भातील बाबी न्यायप्रविष्ट आहेत त्यासंदर्भातील पुढील कार्यवाही मा. न्यायालयाचे न्यायनिर्णय, व सदरबाबत शासनाकडून ज्या त्या वेळी प्राप्त होणारे शासन निर्णय/परिपत्रके इ. नुसार करणे बंधनकारक आहे.
- १३ विद्यार्थी प्रवेशामध्ये सामाजिक अथवा समांतर आरक्षण लागू करण्यासंदर्भात शासनाने शासन निर्णय/परिपत्रके/शासन पत्रे इ. द्वारे विहित केलेल्या सर्व शर्ती आणि अटी या आरक्षणांतर्गत प्रवेश घेण्यासाठी लागू आहेत.
- १४ महाविद्यालय/शैक्षणिक संस्था तसेच विद्यापीठातील विविध अधिविभागातील विद्यार्थी प्रवेशातील आरक्षणाबाबत उपरोक्त प्रमाणे सर्वसाधारण सूचना करण्यात येत आहेत. तथापि, त्यामध्ये मा. न्यायालयाचे न्यायनिर्णय, शासनाकडून वेळोवेळी जारी करण्यात येणारे नियम, अधिनियम, अधिसूचना, शासन आदेश, परिपत्रके, शुध्दीपत्रके, विद्यापीठ

नियम इ. द्वारे बदल करण्यात आल्यास त्या अनुषंगाने योग्य ती पुढील कार्यवाही करून सन २०२१-२२ मधील विद्यार्थी प्रवेश प्रक्रिया विहित पध्दतीचा अवलंब करून नियमानुसार करण्यात यावी.

महाविद्यालय/शैक्षणिक संस्था तसेच विद्यापीठातील विविध अधिविभागांमध्ये सन २०२१-२२ करिता देण्यात येणाऱ्या विद्यार्थी प्रवेशातील आरक्षणाची माहिती विद्यापीठाच्या सांख्यिकी विभागाद्वारे स्वतंत्र परिपत्रकान्वये मागविण्यात येईल. त्यानुसार संबंधित विभागाकडे विहित प्रपत्रातील माहिती महाविद्यालये/शैक्षणिक संस्था तसेच विद्यापीठातील विविध अधिविभागानी तात्काळ देणे अत्यावश्यक आहे याची नोंद घेण्यात यावी.

कळावे.

आपला विश्वासू,

कुलसचिव

सोबत : वरीलप्रमाणे

प्रत : माहितीसाठी व आवश्यक त्या कार्यवाहीसाठी १. पदव्युत्तर प्रवेश विभाग
२. पीजी बीयुटीआर विभाग
३. सांख्यिकी विभाग

20090811130704000-2402

महाराष्ट्र राज्यातील सर्व पारंपारिक विद्यापीठे व त्यांना संलग्नित असलेल्या महाविद्यालयांतील पदवी अभ्यासक्रमांकरिता महिलांसाठी १० टक्के आरक्षण ठेवण्याबाबत

महाराष्ट्र शासना
उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग
शासन निर्णय क्र. पीईसी-१०००/(१२४/२०००)/ताशि-१
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई-४०० ०४२
दिनांक: १७ एप्रिल, २०००

प्रस्तावना:-

भारताच्या संविधानात, स्त्री-पुरुष भेद न ठेवता समानतेचे तत्त्व हा नागरीकांचा मूलभूत हक्क मानण्यात आला आहे. तसेच महिलांच्या बाबतीतही घटनेत सव्यवसायक घोरण स्विकारण्यात आले आहे. महिलांना पुरुषांच्या बरोबरीने संधी देणे अपेक्षित असले तरी विविध शिक्षण अभ्यासक्रमांकरिता रिजर्वांना समान संधी प्रत्यापनात गिळत नाही. रिजर्वांच्या शैक्षणिक उन्नतीसाठी त्यादृष्टीने खरा प्रयत्न करणे आवश्यक आहे. तदनुसार महिलांचे बलशालीकरण आणि समाजाच्या सर्व क्षेत्रांमध्ये महिलांचा सक्रिय सहभाग करून राबोवांगण मानवी विकासाच्या विविध क्षेत्रांमध्ये सव्यवसायक परिणाम घडवून आणण्यासाठी महिलांच्या शिक्षणक्रमांमध्ये आणखी अधिक संधी देणे आवश्यक आहे. ही बाब विचारात घेऊन शासन निर्णय दि.२२.६.१९९४ अन्वये शासनाने महिलांना शासकीय नोकरीमध्ये १० टक्के जागा आरक्षित ठेवल्या आहेत. यामागील खरा हेतू साध्य होण्याकरिता आता महिलांना पदवी अभ्यासक्रमांकरिता १० टक्के आरक्षण ठेवणे आवश्यक आहे. त्यानुसार महाराष्ट्र राज्यात पदवी स्तरावरील सर्व अभ्यासक्रमांकरिता महिलांसाठी १० टक्के आरक्षण ठेवण्याबाबत शासनाचा विचार होता.

शासन निर्णय:-

वरील सर्व वस्तुस्थिती विचारात घेऊन शासन आता असे आदेश देत आहे की, महाराष्ट्र राज्यातील सर्व पारंपारिक विद्यापीठे व त्यांना संलग्नित असलेल्या सर्व शासकीय, अनुदानित व विनियुक्तित महाविद्यालयांतील पदवी अभ्यासक्रमांच्या प्रवेशांकरिता महिलांसाठी १० टक्के आरक्षण ठेवण्यात येत आहे.

सदरचे आरक्षण बिनराखीव व राखीव या दोन्ही प्रवर्गांसाठी लागू राहिल. जर बिनराखीव जागा १०० असतील तर त्यापैकी १० जागा महिलांकरिता आरक्षित राहतील.

तसेच सदरचे आरक्षण हे सध्या विविध सामाजिक प्रवर्गांकरिता वित्तित केलेल्या संविधानात्मक, राष्ट्रीय जागा अंतर्गत समांतर आरक्षण (Horizontal) राहिल. उपलब्ध जागे की, सध्या संविधानातील तरतुदीनुसार शासनाने अनुसूचित जातीच्या प्रवर्गांतील विद्यार्थ्यांकरिता १६ टक्के जागा आरक्षित आहेत. त्यापैकी त्यातील १० टक्के आरक्षण हे अनुसूचित जाती या प्रवर्गांतील महिला उमेदवारांकरिताच ठेवण्यात येईल व जर या प्रवर्गांतील किमान पात्रता असलेल्या महिला उमेदवार प्राप्त न झाल्यास त्या जागा अनुसूचित जातीच्या प्रवर्गांतील पुरुष संवर्गांतून भरण्यात येतील. म्हणजेच जर प्रवेशांकरिता एखाद्या विद्याशाखेसाठी प्रथम वर्गासाठी १०० जागा असतील तर त्यापैकी १६ जागा अनुसूचित जातीच्या प्रवर्गांतील उमेदवारांकरिता सध्या आरक्षिते आरक्षण विचारात घेऊन त्यापैकी १० टक्के म्हणजेच ४ जागा सध्या अनुसूचित जातीच्या प्रवर्गांतील महिला उमेदवारांकरिता आरक्षित राहतील.

घर उल्लंघितेत्या परदेशीनेय वरार सय्य प्रवर्गाकरिताही सध्या असलेल्या आरक्षणांतर्गत मर् २०८६चे सांगातपणे आरक्षण ठेवण्यात येईल. तसेच ज्या पदवी अभ्यासक्रमाकरिता मूल्यामातीत व जागांवर देण्यात येतात ह्या प्रवेशा अंतर्गत देखील २०८६चे आरक्षण महिलाकरिता देण्यात येईल.

सध्या सय्य संत्र निवेतनांमध्ये पदविना अभ्यासक्रमासाठी महिलाकरिता शासन निर्णय क्र. हव्यकुं. १०९५/(२७१९)/व्यशिन-५, दि. १७.१.१९९६ अन्वये ठेवलेल्या २५ टक्के आरक्षणात चाड बळन आता ही ३० टक्के इतके वाढण्यात येत आहे..

सध्याच्या आरक्षित जागांवर जर महिला उमेदवार उपलब्ध झाल्या नाहीत तर या रिक्त जागा त्यांच्या शैक्षणिक घर्षित पुढील संवर्गातून भरण्यात येतील व या रिक्त जागांच्या त्या पुढील शैक्षणिक घर्षित अनुषंग धरून जाणार नाई

वैयक्तिक शिक्षण विभाग आणि कृषि व पशु विभागांतर्गत येणाऱ्या सय्य पदवी अभ्यासक्रमाकरिता आदेशा संबंधित विभागावरून स्वतंत्रपणे निर्गमित करण्यात येतील.

सध्याचे आरक्षणाधिक्यक आदेश शैक्षणिक वर्ष सन २००१-२००२ पासून अंमलात येतील. महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने.

(Signature)
(प्र. ए. धारसागर)
शासनाचे सहाय्यक

- प्रति
- संयोजक, संत्र शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
- संयोजक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
- संयोजक, उद्योगधंदे-संस्था-समन्वय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
- संयोजक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
- संयोजक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
- प्रधान संचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
- सर्व विद्यापीठांचे कुलपुरुः व कुलसचिव
- सर्व सहसंचालक, संत्र शिक्षण / उच्च शिक्षण, विभागीय कार्यालये.
- प्रचार्य, सर्व अध्यापिकांकरिता शास्त्र महाविद्यालये, संत्र निवेतने व संस्था (संत्र शिक्षण संचालकांतर्गत)
- प्रचार्य, सर्व परिषद महाविद्यालये (उच्च शिक्षण संचालकांतर्गत)
- भा. मुख्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव,
- भा. मंत्री, उच्च व संत्र शिक्षण यांचे खाजगी सचिव
- भा. राज्यमंत्री, उच्च व संत्र शिक्षण यांचे खाजगी सचिव.
- भा. अपर मुख्य सचिव, उच्च व संत्र शिक्षण यांचे स्वीय सहाय्यक.
- भा. सचिव, कृषि यांचे स्वीय सहाय्यक.
- भा. सचिव, पर्यावरण, दुर्घटनास व मत्स्यव्यवसाय यांचे स्वीय सहाय्यक.
- भा. सचिव, वैयक्तिक शिक्षण व औद्योगिक विभाग यांचे स्वीय सहाय्यक.
- भा. सचिव, शासकीय शिक्षण यांचे स्वीय सहाय्यक.
- भा. प्रभार सचिव, विस यांचे स्वीय सहाय्यक.
- भा. सचिव (सर्वसाधारण उपविभाग), सामान्य प्रशासन विभाग यांचे स्वीय सहाय्यक.
- सर्व मानवसंसाधन विभाग.
- सर्व मानवसंसाधन विभागांच्या अधिपत्याखाली येणारी सर्व विभागीय कार्यालये (संबंधित विभागांतर्गत)
- सर्व कार्यालये, उच्च व संत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- नि. नरती, तांशि-१.

(C)

तंत्र शिक्षण संचालनालयाच्या अधिपत्याखालील
उच्च शिक्षणाच्या शासकीय व अशासकीय
अनुदानित संस्थांमध्ये प्रवेशासाठी केंद्र शासनाच्या
The Rights of Persons with Disabilities Act,
२०१६ च्या तरतूदीनुसार कार्यवाही करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग

शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-२०१८/प्र.क्र.२३१/तांशि-४

मंत्रालय विस्तार भवन, मादाम कामा मार्ग,

हुतात्मा राजगुरु चौक, मुंबई - ४०० ०३२.

दिनांक : २५ जून, २०१८

- संदर्भ : १) The Rights of Persons with Disabilities Act, २०१६.
२) आयुक्त, अपंग कल्याण आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
यांचे पत्र क्र.अकआ/प्र-७/मोफतशिक्षण/क-३१(२)/२०१७-१८/२८,
दिनांक २०/६/२०१७.
३) संचालक तंत्र शिक्षण यांचे पत्र क्र. २-अ/एडीएम/२०१८/४७४,
दिनांक १०/४/२०१८.

प्रस्तावना :-

केंद्र शासनाने The rights of persons with Disabilities Act, २०१६,
दिनांक २८ डिसेंबर, २०१६ रोजी राजपत्रात प्रसिध्द केला आहे. या अधिनियमाच्या कलम
३२ मध्ये पुढीलप्रमाणे तरतूद आहे :-

- १) All Government institutions of higher education and other higher education institutions receiving aid from the Government shall reserve not less than five per cent seats for persons with benchmark disabilities.
- २) The person with benchmark disabilities shall be given an upper age relaxation of five years for admission in institutions of higher education.

केंद्र शासनाच्या या अधिनियमातील तरतूदीनुसार तंत्र शिक्षण
संचालनालयाच्या अधिपत्याखालील पदवी व पदव्युत्तर शिक्षण देणाऱ्या विविध शासकीय
व अशासकीय अनुदानित संस्थांमध्ये लक्षणीय अपंगत्व असणाऱ्या व्यक्ती/
विद्यार्थ्यांकरीता ५ टक्के इतक्या जागा राखीव ठेवणे आवश्यक आहे.

शासन निर्णय :-

The Rights of Persons with Disabilities Act, २०१६ च्या कलम ३२ (१)
मधील तरतूदीनुसार तंत्र शिक्षण संचालनालयाच्या अधिपत्याखालील पदवी व पदव्युत्तर
शिक्षण देणाऱ्या विविध शासकीय व अशासकीय अनुदानित संस्थांमध्ये लक्षणीय अपंगत्व

२

शासन निर्णय क्रमांक: संकीर्ण-२०१८/प्र.क्र.२३१/तांशि-४

असणाऱ्या व्यक्ती/ विद्यार्थ्यांकरिता ५ टक्के इतक्या जागा राखीव ठेवण्याचा शासनाने निर्णय घेतला आहे. या निर्णयाची अंमलबजावणी शैक्षणिक वर्ष २०१८-१९ पासून करण्यात यावी. यासाठी विविध अभ्यासक्रमाच्या प्रवेश नियमामध्ये आवश्यक ती सुधारणा करण्यात यावी.

२. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करून देण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक २०१८०६२५१८०५५६०४०८ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

Sanjay A.
Dharurkar

Digitally signed by Sanjay A. Dharurkar
DN: c=IN, o=Government of Maharashtra,
ou=Ministry of Education, ou=Department of
Higher and Technical Education,
ou=State Council of Educational Research
and Training, ou=Sanjay A. Dharurkar,
email=sdharurkar@maharashtra.gov.in,
serial=20180626114654+0130

(संजय औ. धारुरकर)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. आयुक्त, राज्य सामाईक प्रवेश परीक्षा तथा सचिव, प्रवेश नियामक प्राधिकरण, ८ वा मजला, न्यु एक्सलसिअर इमारत, ए.के.नायक मार्ग, फोर्ट, मुंबई - ४०० ००९
२. संचालक, तंत्र शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
३. आयुक्त, अपंग कल्याण आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
४. सर्व सहसंचालक, तंत्र शिक्षण, विभागीय कार्यालय.
५. कुलसचिव, सर्व अकृषी सार्वजनिक विद्यापीठे.
६. सर्व संबंधित संस्था (तंत्र शिक्षण संचालनालयामार्फत).
७. सचिव, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
८. निवड नस्ती/तांशि-४.

अनाथ मुलांना खुल्या प्रवर्गातून १% टक्का समांतर आरक्षण देणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
महिला व बाल विकास विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: अमुजा-२०११/ प्र.क्र. २१२/ का-३,
नविन प्रशासन भवन, ३ रा मजला,
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई-४०००३२.
दिनांक - ०२ एप्रिल, २०१८.

प्राचा- शासन निर्णय, महिला व बाल विकास विभाग, क्र.संकीर्ण-२०१३/प्र.क्र.१०९/का-३,
दिनांक ०६.०६.२०१६.

प्रस्तावना :-

बाल न्याय (मुलांची काळजी व संरक्षण) अधिनियम, २०१५ अन्वये काळजी व संरक्षणाची गरज असलेल्या अनाथ, निराधार बालकांना पोलीस, स्वयंसेवी संस्था, पालक यांचेकडून बाल कल्याण समितीमार्फत बालगृहात प्रवेश दिला जातो. ० ते १८ वयोगटातील अशा मुलांना बालगृहामध्ये अन्न, वस्त्र, निवारा, आरोग्य सुविधा, शिक्षण, प्रशिक्षण इत्यादी सुविधा पुरविल्या जातात व पुनर्वसनासाठी प्रयत्न केले जातात. अनाथ मुलांना त्यांचा संस्थेतील कालावधी संपल्यानंतर संस्थेच्या बाहेर पडल्यानंतर अनेक समस्यांना तोंड द्यावे लागते. अनाथ मुलांची जात नक्की माहिती नसल्याने, त्यांना कोणत्या एका विशिष्ट प्रवर्गात समाविष्ट करता येत नाही. जातीचा दाखला नसल्यामुळे, त्यांना विविध शासकीय लाभापासून वंचित रहावे लागते. त्यामुळे त्यांच्या भावी आयुष्यात अनेक अडचणी निर्माण होतात. अनाथ मुलांकडे कोणतीही कागदपत्रे व पुरावे नसल्यामुळे, त्यांना जातीचे प्रमाणपत्र मिळत नाही व त्यामुळे त्यांना विविध शासकीय सवलतीपासून वंचित रहावे लागते. त्यामुळे अनाथ मुलांना राज्य शासनाच्या विविध सवलतींचा लाभ घेता यावा, याकरीता आरक्षण लागू करणेबाबतचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता. त्यानुसार दिनांक १७ जानेवारी, २०१८ रोजी झालेल्या मंत्रिमंडळाच्या बैठकीत अनाथ मुलांना शिक्षण व नोकरी यामध्ये १% समांतर आरक्षण लागू करण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे.

शासन निर्णय:-

बाल न्याय (मुलांची काळजी व संरक्षण) अधिनियम, २०१५ अन्वये काळजी व संरक्षणाची गरज असलेल्या अनाथ, निराधार बालकांना संस्थेतून बाहेर पडल्यानंतर जातीचा दाखला नसल्यामुळे विविध शासकीय लाभापासून वंचित रहावे लागते त्यामुळे अनाथ मुलांना राज्य शासनाच्या विविध सवलतींचा लाभ घेता यावा याकरीता शिक्षण व नोकरी यामध्ये खुल्या प्रवर्गातून १% समांतर आरक्षण लागू करण्यात येत आहे. त्यासाठी खालील अटी व शर्ती निश्चित करण्यात येत आहेत-

शासन निर्णय क्रमांक अमुजा-२०११/ प्र.क्र. २१२/ का-३,

- १) बालगृहातील व इतर अनाथ मुलांपैकी महिला व बाल विकास विभागाकडून देण्यात येणारे अनाथ प्रमाणपत्र असणा-या मुलांसाठीच हे आरक्षण लागू राहिल. ज्या मुलांच्या कागदपत्रावर कोणत्याही जातीचा उल्लेख नाही व ज्याचे आईवडील, काका-काकू, आजी-आजोबा व चुलत भावंडे व इतर नातेवाईक यापैकी कोणाबाबतही माहिती उपलब्ध नाही, अशा मुलांनाच अनाथ आरक्षण लागू राहिल.
- २) तसेच ज्या मुलांचे आई वडिल हयात नसून त्यांचेकडे जातीचे प्रमाणपत्र नाही, अशा मुलांच्या बाबतीत त्यांनी संबंधित जिल्हा महिला व बाल विकास अधिकारी यांचेकडे अर्ज करणे आवश्यक राहिल. जिल्हा महिला व बाल विकास अधिकारी यांचेकडून संबंधित जिल्ह्याच्या बाल कल्याण समितीकडे सदर अर्ज पाठविण्यात येईल. बाल कल्याण समितीकडून सदर अर्जाची तपासणी करण्यात येईल व आवश्यकतेनुसार पोलीस / महसूल विभागाच्या यंत्रणेकडून छाननी करून तसेच मुलाखत घेऊन अर्ज प्राप्त झाल्याच्या दिनांकापासून ४० दिवसात आपली शिफारस संबंधित विभागीय उपायुक्त, महिला व बाल विकास यांचेकडे निर्णयार्थ पाठविण्यात येईल. बाल कल्याण समितीची शिफारस विचारात घेऊन विभागीय उपायुक्त, महिला व बाल विकास यांचेकडून अनाथ प्रमाणपत्र देण्याची कार्यवाही करण्यात यावी. तसेच शिफारस अमान्य करण्यात येऊन अनाथ प्रमाणपत्र नाकारण्यात आल्यास विभागीय उपायुक्त महिला व बाल विकास यांचेकडून कारणासहित सदर अर्ज बाल कल्याण समितीकडे परत पाठविण्यात येईल. प्रमाणपत्राच्या अनुषंगाने जर कांही तक्रार असल्यास यासंदर्भात अपिलीय प्राधिकारी हे आयुक्त, महिला व बाल विकास हे राहतील.
- ३) उपरोक्त वाचा मधील दिनांक ०६.०६.२०१६ च्या शासन निर्णयानुसार महिला व बाल विकास विभागामार्फत बाल न्याय (मुलांची काळजी व संरक्षण) अधिनियमांतर्गत मान्यता प्राप्त (अनुदानित/विनाअनुदानित) संस्थामध्ये दाखल मुलांना अनाथ प्रमाणपत्र देणेबाबतची कार्यवाही विहित करण्यात आली आहे. त्यानुसार अनाथ प्रमाणपत्र देण्याची कार्यवाही करण्यात यावी.
- ४) सदर निर्णय, शासन निर्णय लागू झाल्याच्या दिनांकापासून पुढे होणा-या सरळसेवा भरतीसाठी लागू राहिल.
- ५) शासन सेवेत प्रवेशासाठी अनाथ मुलांसाठी खुल्या प्रवर्गातून १% समांतर आरक्षण गट "अ" ते "ड" च्या सर्व पदावर लागू राहिल.
- ६) सदर आरक्षणाची गणना पद भरती करण्यात येणा-या रिक्त पदावर करण्यात यावी.
- ७) संबंधित भरती वर्षात अनाथ उमेदवार उपलब्ध न झाल्यास आरक्षणाचा अनुशेष पुढे न ओढता खुल्या प्रवर्गातून गुणवत्तेनुसार इतर उमेदवारांची नियुक्ती करण्यात यावी.

शासन निर्णय क्रमांक अमुजा-२०११/ प्र.क्र. २१२/ का-३.

८) त्याचप्रमाणे शिक्षणांतर्गत शिष्यवृत्ती, वसतिगृह व व्यावसायिक शिक्षणांतर्गत शैक्षणिक शुल्क प्रतिपूर्ती योजनेमध्ये सदर आरक्षण लागू राहिल.

९) अनाथ आरक्षण प्रमाणपत्राच्या अनुषंगाने एखाद्या मुलाची नोकरीमध्ये नियुक्ती झाल्यास त्याने सादर केलेल्या अनाथ प्रमाणपत्राची फेरतपासणी आयुक्त, महिला व बाल विकास, पुणे यांच्या मार्फत करणे आवश्यक राहिल.

१०) अनाथ आरक्षणाबाबत करावयाच्या कार्यवाहीच्या अनुषंगाने सविस्तर मार्गदर्शक सूचना स्वतंत्रपणे निर्गमित करण्यात येतील.

११) अनाथ आरक्षणाच्या लाभाच्या अनुषंगाने काही समस्या उद्भवल्यास त्याबाबत अभिनिर्णय घेण्याचा अधिकार शासनास राहिल.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१८०४०२१३०९१३८०३० असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

Sandhya
Sudhir Gawas

Digitally signed by Sandhya Sudhir Gawas
DN: c=IN, o=Government of Maharashtra, ou=Department of Maharashtra
2018-04-27 11:51:51 +0530, email=sandhya.gawas@maharashtra.gov.in,
serial=1234567890, version=3

(सं.सु.गवस)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन.

प्रत,

१. सर्व अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव
२. सर्व मंत्रालयीन विभाग
३. संचालक, माहिती व जनसंपर्क, मंत्रालय, मुंबई.
४. सचिव, महाराष्ट्र राज्य बाल हक्क संरक्षण आयोग, वरळी, मुंबई.
५. आयुक्त, महिला व बाल विकास, पुणे.
६. सर्व उप सचिव, अवर सचिव, कक्ष अधिकारी, महिला व बाल विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
७. सर्व विभागीय महिला व बाल विकास अधिकारी,
८. सर्व जिल्हा महिला व बाल विकास अधिकारी.
९. निवड नस्ती / का-३

महाराष्ट्र शासन
शिक्षण संचालनालय, (उच्च शिक्षण)
महाराष्ट्र राज्य, माध्यवर्ती इमारत, पुणे ४११ ००५

Web: www.dirhe.org.in E-Mail: info@dirhe.org.in

फोन नं. ०२०/२६१२२११९, २६०५१५६२, २६१३०६२७, २६१२४६३९ फॅक्स नं. ०२० २६१११५३ २६०५१५०२५

क्रमांक - युएनआय/२०१२/गा.सैनिक/अवि/विशि-८ ७८०११ दिनांक ६/१२/२०१२

प्रति,

कुलसचिव,

सर्वे अकृषी विद्यापीठे

विषय:- राज्यातील विद्यापीठात माजी सैनिकांसाठी जागा राखून ठेवण्याबाबत.

संदर्भ:- प्र.गि.कानडे, कक्ष अधिकारी यांचे न.भौतिकपुर२०१२.प्र.क्र.१८७/विशि-८,
दिनांक-१६/८/२०१२ चे पत्र.

महोदय,

उपरोक्त विषयाबाबत आपणास कळविण्यात येते की, राज्यातील विद्यापीठात तसेच महाविद्यालयात माजी सैनिकांच्या मुलांसाठी जागा राखून ठेवण्याबाबत आदेश निर्गमित करण्यात आले असून त्याची अंमलबजावणी करण्याबाबतही आदेश देण्यात आले आहेत. तथापि सदर शासन आदेशांची अंमलबजावणी योग्यरिते होत नसल्याचे संदर्भिय पत्रान्वये कळविण्यात आले आहे. तरी सदर प्रकरणाबाबतची सद्यस्थितीची माहिती शासनास सादर करावी व त्याची प्रत संचालनालयास सादर करण्यात यावी.

शिक्षण संचालक, उच्च शिक्षण,
महाराष्ट्र राज्य, पुणे १
यांचे कार्यालय

प्रत :- प्र.गि.कानडे, कक्ष अधिकारी, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु
चौक, मुंबई-३२, यांना उपरोक्त संदर्भाधीन पत्रान्वये माहितीस्तव सादर.

Handwritten notes:
P. S. Adhikari
M. S. Adhikari
M. S. Adhikari

SOLAPUR UNIVERSITY, SOLAPUR.
INWARD NO. 619
DATE: 28 DEC 2012

महाराष्ट्र शासन

११

क्र. औचिमु २०१२ / प्रक्र. १८७ / विशि-३
उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग,
भादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई-३२
दिनांक :- १६ ऑगस्ट, २०१२

प्रति,

कुलसचिव,

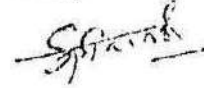
सर्व अकृषी विद्यापीठे.

विषय :- राज्यातील विद्यापीठात माजी सैनिकांसाठी जागा राखून
ठेवण्याबाबत.

महोदय,

राज्यातील विद्यापीठात तसेच महाविद्यालयात माजी सैनिकांच्या मुलांसाठी जागा राखीव ठेवण्याबाबत
आदेश निर्गमित करण्यात आले असून त्याची अंमलबजावणी करण्याबाबतही आदेश देण्यात आले आहेत.
(प्रती सोबत जोडल्या आहे) तथापी सदर शासन आदेशांची अंमलबजावणी निटपणे होत नसल्याचे निदर्शनास
आले आहे. यास्तव आपणास याद्वारे विनंती करण्यात येते की, सदर आदेशांची विद्यापीठात तसेच संलग्नात
महाविद्यालयांमध्ये काटेकोरपणे अंमलबजावणी करण्यात येईल याची दक्षता घेण्यात यावी.

आपला,

(प्र. गि. कानडे)

कक्ष अधिकारी

प्रत.

संचालक, उच्च शिक्षण, पुणे यांना आवश्यकत्वा कार्यवाहीसाठी अर्पित.

Discog

P. H. Adhikari

3/8

SOLAPUR UNIVERSITY, SOLAPUR
INWARD NO. 310
DATE: 30 AUG 2012

श्री. वि. वि. शाखा - माजी सैनिक कल्याण
आमिणीवकी महाविद्यालये, टेकनाथल, टेकनाथली, कला,
पुणे, कला, शासनाय, अध्यापक महाविद्यालये

महाराष्ट्र शासन
उच्च शिक्षण विभाग
शासन परिपत्रक क्र. माजीसे-२००६/३४१/०६) गति-६
संश्लेष विस्तार अर्पण, पुणे, पुणे
दिनांक १० सप्टेंबर २००६

- संदर्भ- १) शासन निर्णय, शिक्षण व सेवा विभाग, क्र. टीसीएम-१८८४/(१८/८४) गति-४, दि. ०२ जून १९८४.
- २) शासन निर्णय, उच्च शिक्षण विभाग, क्र. आफीएम-१००२/प्र.प्र. ५१/२५ गति-१, दि. १० जून २००२
- ३) शासन निर्णय, शिक्षण व सेवा विभाग क्र. टीसी-२१९२/(५०२३) (१) गति-६, दि. ०२ एप्रिल १९९२

परीपत्रक- आजी/माजी सैनिकांच्या मुलांना शाळा / कॉलेज यांमधील प्रवेशासाठी, आमिणीवकी महाविद्यालय/ टेकनाथल / टेकनाथलीकडून व पोलीटेकनीक शिक्षणासाठी प्रवेशासाठी १% जागा तसेच अध्यापक महाविद्यालयाच्या एवढ्या प्रवेशा समतुल्यतेने ५% जागा तसेच शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थामधून १% जागा किंवा जास्तीत जास्त १० जागा आरक्षित केलेल्या आहेत. यास असून इतर संदर्भ निर्णयांनी कटिबोधने संमलनजावणी होता नसल्याचे, शासनातील माजी सैनिकांच्या कल्याणासाठी उपाययोजना करण्याच्या निमित्ताने नेमलेल्या तरतुदी समित्यांनी, नव्यातल्याच शासनाच्या निर्देशानुसार आणलेले आहे. सदर उपाययोजना विधानपरिषदेत दि. २०.४.२००६ रोजी सादर करण्यात आला आहे.

सदर अहवालाच्या अनुषंगाने पुढील एकदा निर्णयाने आणण्यात येते की, राज्यातील आजी/ माजी सैनिकांच्या कल्याणासाठी शासन विविध योजना राबवित आरती त्यांचे माजी सैनिक/ दुर्धविधवा/ माजी सैनिकांच्या विधवा/ माजी सैनिकांचे अवलंबित यांच्या सामाजिक, आर्थिक व शैक्षणिक हित उपाययोजनासाठी शासन बंधनकारक आहे. त्याप्रमाणे आजी/ माजी सैनिकांच्या मुलांना शाळा / कॉलेज यांमधील प्रवेशासाठी शासनाने विहित केल्यानुसार जागा राखीव ठेवण्यात येवून त्या फक्त संबंधित ठरविलेल्या मुलांचे प्रवेशासाठी शासनाचे संदर्भ जाणू हतर प्रयत्नाने भरल्या जावू नयेत. जे शासनाच्या आदेशाची अंमलबजावणी करताना कोणत्याही प्रकारचे अडथळी कारवाई करण्यात यावी. प्रत्येक शैक्षणिक वर्षाच्या प्रवेशा इतरांसाठीही संबंधित शाळा/ कॉलेज/ संस्थेत आमिणीवकी महाविद्यालयी, आजीवकी, आजी/माजी सैनिकांच्या पोत्यांच्या शैक्षणिक प्रवेशाच्या आठव्या येथील त्यांचेही मुलांना संवत्सारी शासनाच्या विधानाच्या मुदतीत सर्व संबंधितांना देण्यात याव्यात.

हे शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनच्या www.maharashtra.gov.in या वेबसाईटवर उपलब्ध करणयात आता असून त्याचा संगणक सांकेतिक क्र. २००७०९१०/१५४६००१ असा आहे. महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार घेतावे.

(दि. १० सप्टेंबर)
कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रति,
शिक्षण संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
शिक्षण संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
संचालक, तंत्रशिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई

महाराष्ट्रातील विधानीठाच्या कोषावली आहे
प्रतिभात 10 टक्के जागा राखून ठेवण्यात आले.

प्रातः

श्री. सुर्वे, कलकत्ता अधिकाारी

सा. प्र. दि. (मा. री. व.) कार्या-३८

महाराष्ट्र राज्य

विधान्य व सेवा, योजना विभाग,

प्लॉट नं. टी. सी. एम. 1204/167/85/ मा. ती.

मनालय विस्तार, मुंबई-400032

दिनांक 13 जून, 1985.

म र र म म

बाबती अनुदान प्रुया विधानयाच्या बाबतीत त्याच प्रुयाचे आरखी
विधानये. महाविधानये. महाराष्ट्रातील सर्व विधानीठातील सर्व आरखीमध्ये
प्रवेश देण्याबाबत आसन निर्णय, नं. ११६५, मिळा य समाज कल्याण विभाग प्रुमा
टी. सी. एम. / 271/39588/इ. ए. दिनांक 31 मे 1974 तसेच टी. सी. एम.
04/183/85/ मा. वि. 28 जून 1984 नियमावली धितित करण्यात आली
आहे. त्याच प्रुयाचे महाविधानयांमध्ये व महाराष्ट्रातील सर्व विधानीठां
सर्व आरखीमध्ये प्रवेश देण्याबाबत आसनाने वेळोवेळी निकष धितित केलेले आ

2. महाविधानयाच्या बाबतीत आसनाने धितित केलेल्या निकषाच्या
आधारेवर निर्धारित विधानीठाचे स्थानये नियमावली धितित केलेली आहे.

3. महाराष्ट्र आसनाने अणु कोषावलीक बाब म्हणून आजी व गाजी
इंडियन परतोनल, तसेच आमी, नेवडी व रजर फोर्स मधील कविारी, तिव
अपसात, टंकुद्रक, वपराशी व लेनिफाना तसेच त्यांच्या मुलांना पुढील सुवात
विधानयात व महाविधानयात तसेच विधानीठाच्या सर्व आरखीमध्ये 1985-86
च्या शैक्षणिक वर्षापासून आगा वरून ठेवून त्याचप्रुयाचे त्या राजीव जागावर
आजी व गाजी इंडियन परतोनल, आमी, नेवडी, रजर फोर्स मधील कविारी
अपसात, टंकुद्रक, वपराशी व लेनिफाना तसेच त्यांच्या मुलांना प्रवेश पायेत
असा निर्णय घेतला आहे.

आजी व गाजी इंडियन परतोनल, तसेच आमी, नेवडी व रजर फो
मधील कविारी, इंडियन, टंकुद्रक, वपराशी व लेनिफाना
मात्र व आजी व गाजी इंडियन
परतोनल, लेनिफाना तसेच त्यांच्या मुलांसाठी प्रत्येक विधानीठात

राष्ट्रीय जागृतेची [टक्के] दहा जागृतेचा जास्त नसाव्यात -

4. विधानये, महाविधानये तसेच विद्यापीठाचे सर्व विभाग सुरु झालेले आहेत व नव्याने प्रवेश देणे आता विहित नियमावली प्रमाणे शक्य नाही तरी देखील एक खास बाब म्हणून तुमानुसार प्रत्येक विधानयात, महाविधानयात तसेच विद्यापीठाच्या प्रत्येक विभागामध्ये या जादा विद्यार्थ्यांना रक्षरीत प्रवेश पावेत अशी धिनती संबंधित प्राचार्यांना, शिक्षण उपसंचालकांनी रक्षरीत करावी. सदर पाटीव धनतेषा विद्यापीठाकडून मान्यता मिळावी म्हणून प्रत्येक विद्यापीठाकडे शासनातर्फे स्वतंत्रपणे प्रस्ताव पाठवण्यात आलेले आहेत.

या पाटीव जागांसाठी संबंधित महाविधानय अधिक शिक्षक वर्ग व जादा अनुदान भरूरी करता येणार नाही. उपरोक्त शिक्षक वर्गावरता या विद्यार्थ्यांना सुशिक्षण देण्याची जबाबदारी सोपविण्यात यावी.

5. प्रत्येक जिल्हा शिक्षण अधिकाऱ्यांनी विभागीय शिक्षण उपसंचालकांनी या बाबत योग्य ती कात्वाई करून वेलेत्या कार्यवाहीचा आहवाल शासनाला रक्षरीत सादर करावा, विहित नियमावली मधील शवाचा समावेश करण्याबाबत स्वतंत्र आदेश करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व यांचा-

महो - अरपष्ट -
उपसंचालक
महाराष्ट्र राज्य

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर.

उपरोक्त शासन परिपत्रक विभाग प्रमुख (विद्यापीठाचे विविध अधिविभाग) तसेच प्राचार्य, संचालक, सर्व संशोधन महाविद्यालये/शिक्षण संस्था यांना सहितीसाठी व योग्य त्या कार्यवाहीसाठी प्रतिलिप्यात येत आहे.
तसेच ज्या महाविद्यालयांच्या संस्थेची एकादेशा जास्त महाविद्यालये असतील त्या महाविद्यालयांनी स्वतंत्रपणे शासन परिपत्रक सधेच्याही निदर्शनास आणावे.

उपकुलसचिव

दस्तावेज क्र. 020-66202629
ई-मेल : reshta@swa.nishikant.com

सैनिक कल्याण विभाग
भातसाठ साठी प्रमाण प्रमाण
सैनिक कल्याण विभाग
पत्तिका क्र. ११११११

११/११/११
२०१७

क्रमांक : १८१६४४/२०१७
- ११/११/२०१७

मा. कल्याण
विद्यापीठ विद्यापीठ बांलापूर
(महाराष्ट्र राज्य सर्व विद्यापीठ)

विषय : सैनिकांचा अभ्यासक्रमांसाठी आजी-माजी सैनिकांच्या पाल्यांसाठी जागा राखण देण्याबाबत.

- १. महाराष्ट्र शासन, उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, शासन परिसर, २४, मार्गदर्शक, २००६, ४६४१/०६/परिसर-६ दिनांक: १० सप्टेंबर २००६.
- २. पूर्ण विद्यापीठ पत्र क्रमांक: आरक्षण/आ.५१/१०३४ दिनांक: २६ जून २०१६
- ३. महाराष्ट्र शासन घा. सांविध. १०४४/घा.वा.१३१/परिस-२ दिनांक: २१ जून २०१६

२. उपरोक्त विषया संबंधी शासन परिपत्र क्र. ४ आसन निर्णयाने तत्संबंधी शासकीय विविध संस्थांना अभ्यास प्रश्नांसाठी राखणीत आजी-माजी सैनिकांच्या पाल्यांना जागा राखणे देण्याबाबत आदेश देण्यात आला.

३. त्या अनुषंगाने आपणही कळविण्यात येत आहे, आपल्या विद्यापीठाच्या अध्यापकांच्यासमवेत सर्व महाविद्यालयांमध्ये (अंगीकारिते महाविद्यालये, टेकनॉलॉजी, टेकनॉलॉजी, पॉलीटेक्निक, पब्लिक, खासगी व आयातक महाविद्यालये) सर्व अभ्यासक्रमांच्या प्रवेश प्रक्रियेमध्ये आजी-माजी सैनिकांच्या पाल्यांना आरक्षणार्थी स्थान देण्यात यावे.

४. तसेच संबंधीत शासन निर्णयाने तत्संबंधी शासकीय संस्थांकडे वर्ष २०१७-२०१८ पासून चालू होणाऱ्या शिक्षण वर्षापासून आजी सैनिकांच्या पाल्यांना राखणी देण्यात आलेल्या जागेवर प्रवेश घेणे वहीत आजी सैनिकांच्या पाल्यांकडे संबंधीत जिल्हा सैनिक कल्याण कार्यालयाकडे देण्यात आलेले "माजी सैनिक चालू असल्याबाबतचे प्रमाणपत्र " आसल्यासिवाय प्रवेश देण्यात येऊ नये. तसेच शासन वेळोवेळी प्रमाणपत्राबाबत वहीत शिक्का उपस्थित झाल्यास प्रमाणपत्राच्या तत्संबंधीत आजी-माजी सैनिकांच्या पाल्यांना कल्याण कार्यालयाकडे देणे देणे देण्यात यावे.

५. उपरोक्त विषया आपल्या स्तरावरून आदेश निर्णयाने घ्यावे याबाबत आपणही विनंती देण्यात येत आहे. (संबंधीत आजी-माजी सैनिकांच्या पूर्ण विद्यापीठात कलेच्या बाबतीबाबतचे पत्र सोबत जोडले आहे.)

संचालक, स. वि. वि.
कल्याण (निवृत्त)
उपस्थान (समवेत)
संवालय क्र. ११११११

सोपान : घरातील प्रमाण

(१४७)

उच्च व तंत्रशिक्षण आणि सेवायोजन विभागाच्या
अधिपत्याखालील सर्व शैक्षणिक संस्थांमधून मागास
प्रवर्गाकरिता राखीव जागा ठेवण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

उच्च व तंत्रशिक्षण आणि सेवायोजन विभाग,
शासन शुद्धिपत्र क्रमांक : युएसजी-१४९३/(२४२८)/विशि-४.
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक : ७ फेब्रुवारी, १९९६.

- याचा : १) शासन निर्णय, उच्च व तंत्रशिक्षण आणि सेवायोजन विभाग क्र. युएसजी-१४९३/२४२८/विशि-४,
दि. २३ जून, १९९४ व सगळ्यांमधील शुद्धिपत्रक दिनांक -१२ जुलै, १९९४.
२) शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग, क्रमांक- सीबीसी-१४९४/प्र.क्र.
२३६/मावक-५, दि. १३ जून, १९९५ व समक्रमांकित शुद्धिपत्रक दिनांक १५ जून, १९९५.
३) शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग क्र. बीसीसी-१०९४/प्र.क्र. ६८/९४/१६-ब, दिनांक १५
जून, १९९५.
४) शासन निर्णय, क्रमांक - युएसजी-१४९३/(२४२८)/विशि-४ दिनांक २२ जून, १९९५.

शासन शुद्धिपत्र :- शासन निर्णय, उच्च व तंत्रशिक्षण आणि सेवायोजन विभाग क्रमांक युएसजी-१४९३/(२४२८)/
विशि-४, दि. २२ जून, १९९५ च्या परिच्छेद ४ व ५ मध्ये खालीलप्रमाणे सुधारणा करण्यात येत आहेत -

२. परिच्छेद - ४ : सदर आरक्षण प्रत्येक संस्थेमध्ये अभ्यासक्रम निहाय असेल आणि ते मुक्त आणि मुल्याधारित
जागांकरिता त्यांच्या त्यांच्या प्रमाणात असेल.

तंत्रशिक्षण विभाग वगळता इतर शैक्षणिक विभागांतर्गत येणाऱ्या विंगर राखीव जागा या प्रथमतः भरण्यात याव्यात.
यामध्ये गुणवत्तेनुसार असणाऱ्या मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांचा देखील समावेश अराखीव उमेदवार म्हणून असेल. या विद्यार्थ्यांचा
समावेश आरक्षणामध्ये करण्यात येऊ नये, यासाठी विद्यार्थ्यांनी आपला प्रवेश अराखीव म्हणून समजण्यासाठी पसंती
कळविण्याचा प्रश्न उद्भवत नाही. उर्वरित जागा आरक्षणानुसार भरण्यात याव्यात असे करताना शैक्षणिक संस्थांमध्ये
मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांचे प्रमाण ५२ टक्केपेक्षा अधिक झाले तर त्यास कोणतीही हरकत नाही.

परिच्छेद-५ मधील "मात्र बदलाबदलीने इतर प्रवर्गातून/पासून ५२% पेक्षा अधिक असणार नाही" हे शब्दच्ये वाक्य
पूर्णतः वगळण्यात यावे.

४. हे शुद्धिपत्रक सामान्य प्रशासन विभागाच्या संमतीने निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

अ. मा. भट्टलवार

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत -

सर्व अकृषि विद्यापीठांचे कुलगुरु

सर्व अकृषि विद्यापीठांचे कुलसचिव.

विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागासप्रवर्गांना लागू करण्यात आलेल्या प्रगत व उन्नत गटाचे तत्वाच्या (नॉन क्रिमीलेअर) अनुषंगाने जाती दाखले देण्याचे नमुन्यात बदल करणेबाबत

महाराष्ट्र शासन

सामाजिक न्याय, सांस्कृतिक कार्य व विशेष सहाय्य विभाग,
शासन परिपत्रक क्रमांक : सीबीसी-१०/२००६/प्र.क्र. १५/मावक-५
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई-३२
दिनांक : ३० जून, २००६

वाचा,

१. शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन वि. क्रमांक : बीसीसी-१०९३/२१६७/ सीआर-१४१/९३/१६ व दिनांक २३ मार्च, १९९४.
२. शासन निर्णय स.क. सां.का. व क्री. विभाग क्रमांक : सीबीसी १०९४/प्र.क्र.८६/मावक-५, दिनांक १६ जून, १९९४ व दि. २२ जून, १९९४
३. शा.नि. सामान्य प्रशासन विभाग क्र. बीसीसी-१०९४/प्र.क्र.६८/९४/१६-ब, दिनांक १५ जून, १९९५
४. शा.नि.स.क.,सां.कां. व क्री. विभाग क्र. सीबीसी-१०९४/प्र.क्र.८६/मावक -५, दिनांक ५ जून, १९९७
५. शा.नि.सा.न्या.सां.का. क्री व वि.स. विभाग क्र. सीबीसी-१०/२००१/प्र.क्र.१२०/ मावक-५ दिनांक १ नोव्हेंबर, २००१.
६. शा.नि.सा.न्या.सां.को. का व वि. स. विभाग क्र. सीबीसी-१०/२००१/प्र.क्र.१११/ मावक-५ दिनांक २९ मे, २००३
७. शा.नि.सा.न्या.सां.का. व वि.स. विभाग क्र. सीबीसी-१०/२००६/प्र.क्र.१५/ मावक-५ दिनांक ५ जून, २००६

प्रस्तावना :

सामान्य प्रशासन विभाग, दिनांक २३ मार्च, १९९४ च्या शासन निर्णयानुसार केवळ भटक्या जमाती (क), भटक्या जमाती (ड) आणि इतर मागासवर्गांना उन्नत व प्रगत गटाचे (क्रिमीलेअरचे) तत्त्व लागू केलेले आहे. आता महाराष्ट्र राज्य लोकसेवा- अनुसूचित जाती/जमाती व विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, विशेष मागासप्रवर्ग आणि इतर मागासवर्ग यांच्यासाठी आरक्षण अधिनियम-२००१ मधील कलम ४२ चार पोट कलम २(दोन) च्या परंतुका अन्वये उन्नत व प्रगत गटाचे (क्रिमीलेअरचे) तत्त्व अनुसूचित जाती

३. अनुसूचित जमाती (अ) व अनुसूचित जाती (अ) (विद्युत जाती-अ) भटक्या जमाती (ब), भटक्या जमाती (क), भटक्या जमाती (ख) व भटक्या जमाती (ड) यांच्यासाठी प्रत्येक प्रमाणपत्र आणि विशेष प्रमाणपत्राचा एक प्रमाणपत्राचा नमुना प्रमाणपत्राचा नमुना आहे. याच नमुनेनुसार प्रमाणपत्राच्या उच्चतम व प्रमाणपत्राचा नमुना (किमीलअरच) तसेच त्याच नमुनेनुसार प्रमाणपत्राचा नमुना प्रमाणपत्राचा नमुना आहे.

शासन परिपत्रक :

- आवृत्त अविनिश्चय (२००१) हा अधिनियम अंमलबजावणी दिनांक २९ जानेवारी, २००१ पासून अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती वगळून निर्दिष्ट जाती, विद्युत जाती-अ, भटक्या जमाती (ब), भटक्या जमाती (क), भटक्या जमाती (ख) इतर मागास वर्ग आणि विशेष मागासप्रवर्ग यांना उच्चतम व प्रमाणपत्राचा (किमीलअरच) तसेच लागू करण्यात येत आहे.
२. पदोन्नती वगळता ज्या ज्या प्रयोजनाकरिता आरक्षणाचे आदेश लागू करण्यात आलेले आहेत, त्या त्या सर्व प्रयोजनाकरिता किमीलअरच तसेच लागू राहिले व त्याप्रमाणे प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक राहिले.
३. उच्चतम व प्रमाणपत्राचा (किमीलअरच) मार्गदर्शक तत्वांनुसार सामान्य प्रशासन विभागाने व विहित उच्चतम मर्यादांचे वा विभागाने वेळोवेळी काढलेले आदेश क्रियात घोषित यावेत.
४. सध्याची शासन निर्णय क्रमांक १६ जून, १९९४ मधील मुद्दा क्रमांक ४ खाली, "हे आदेश भटक्या जमाती (क), धमगर व तत्सम जाती, भटक्या जमाती (ड) वजावी व तत्सम जाती आणि इतर मागास वर्ग यांना लागू राहिले" हा परिच्छेद वगळण्यात येत आहे. दिनांक १ नोव्हेंबर, २००१ रोजी शासन निर्णय परिशिष्ट 'क', 'ख' व 'ड' नमुने रद्द समजण्यात यावेत.
५. अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती साहून विद्युत जाती, भटक्या जमाती, इतर मागास वर्ग व विशेष मागासप्रवर्ग यांना उच्चतम व प्रमाणपत्राचा तत्वांनुसार प्रमाणपत्राचा नमुना परिशिष्ट 'क' प्रमाणपत्राचा नमुना, फक्त जाती प्रमाणपत्राची मागणी केल्यास त्या उच्चतम मर्यादा परिशिष्ट 'ड' प्रमाणपत्राचा नमुना प्रमाणपत्राचा नमुना देण्यात यावे.
६. या विभागाच्या उच्चतम मर्यादा दिनांक ५ जून, २००१ रोजी निर्दिष्ट केलेले शासन परिपत्रक रद्द करण्यात येत आहे.

हे शासन निर्णय सामान्य प्रशासन विभागाच्या सहाय्याने निर्मित करण्यात येत आहे. तसे सर्व संबंधित अधिकार्यांनी वेळीच सूचना तातडीने अंमलात आणण्यात यावे.

सदर शासनपरिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या वेबसाईटवर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संदर्भ साकतांक २००६००१०५२२४/०० असा आहे.

महाराष्ट्र राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने

(यलदेव चंद)

उच्चतम मर्यादा, महाराष्ट्र शासन

प्रति.

- सर्व विभागीय आयुक्ता,
 प्रबंधक, उच्च न्यायालय, मूळ शाखा/अपील शाखा, मुंबई (पधाने)
 संचालक, समाज कल्याण, संचालनालय महाराष्ट्र राज्य, पुणे
 राज्यपाल यांचे सचिव,
 मा मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव,
 उच्च न्यायालयाचे सचिव,
 सर्व मंत्री / राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव
 मुख्य सचिव/ अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/ सचिव,
 सर्व मंत्रालयीन विभाग
 सर्व विभागीय आयुक्त,
 सर्व जिल्हाधिकारी,
 सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी,
 सर्व जिल्हा न्यायालये
 *प्रबंधक, उच्च न्यायालय, मूळ शाखा, मुंबई
 *प्रबंधक, उच्च न्यायालय, अपील शाखा, मुंबई.
 *प्रबंधक, लोकआयुक्त व उच्च लोक-आयुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई
 *प्रबंधक, महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरण, मुंबई, नागपूर.
 *सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई
 उच्च संचालक, अनुसूचित जाती / जमाती आयोग, भारत सरकार
 मार्ग, तांचे पेट, पुणे-४११ ०३०.
 महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, महाराष्ट्र राज्य
 संचालक, समाजकल्याण, पुणे.
 संचालक, सेवायोजन, मुंबई.
 आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक.
 आयुक्त, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे.
 सहाय्यक आयुक्त (मागासवर्ग कक्ष), सर्व विभागीय आयुक्तांची कार्यालये,
 महालेखापाल, महाराष्ट्र १/२ (लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई/नागपूर,
 महालेखापाल, महाराष्ट्र १/२ (लेखा परीक्षा), मुंबई/नागपूर,
 अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई,
 सर्व मंत्रालयीन विभागाच्या अधिपत्याखालील विभाग प्रमुख व कार्यालय प्रमुख,
 सामान्य प्रशासन विभागातील सर्व कार्यासने,
 नियंत्रणरती.
 *पत्राने.

(१४८)

संवेधानिक आरक्षण ५० टक्क्यापेक्षा जास्त होऊ न
 देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग,

शासन निर्णय क्र. टीईएम ३३९७/१२९२६/(९०८६)/तांशि-१

मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई-४०० ०३२.

दिनांक : ११ जुलै, १९९७.

- संदर्भ : १) शासन निर्णय, उच्च व तंत्रशिक्षण आणि सेवायोजन विभाग क्र. युएसजी १४९३/२४२८/विशि-४, दि. २३ जून, १९९४ व समक्रमांकित शुद्धिपत्रक दि. जुलै, १९९४.
- २) शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रिडा विभाग क्रं. सीबीसी/१४९४/प्र.क्र. २३६/मावक-५, दि. १३ जून, १९९५ व समक्रमांकित शुद्धिपत्रक दि. १५ जून, १९९५.
- ३) शासन निर्णय, क्र. सामान्य प्रशासन विभाग क्र. बीबीसी १०९४/प्र. क्र. ६८/९४/१६-ब, दि. १५ जून, १९९५ व शुद्धिपत्रक दि. २१ मार्च, १९९६.
- ४) शासन निर्णय, उच्च व तंत्रशिक्षण आणि सेवायोजन विभाग क्र. युएसजी १४९३/२४२८/विशि-४, दि. २२ जून, १९९५.
- ५) अतिरिक्त सरकारी वरील, मुंबई उच्च न्यायालय, मुंबई यांचे पत्र क्र. एडीडीएल/डब्ल्युपी/एसएसजी दि. १०-७-१९९७.

प्रस्तावना :

शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग क्र. बीसीसी १०९३/१६७/सीआर-१४१/४१/९३/१६-ब, दि. २३ मार्च, १९९४ अन्वये विविध मागास प्रवर्गासाठी एकूण ५० टक्के आरक्षण विहित करण्यात आले होते. नंतर सामाजिकदृष्ट्या व शैक्षणिकदृष्ट्या मागासलेल्या काही जातींच्या विकासासाठी काही सवलती व उपाययोजना करणे आवश्यक असल्यामुळे शासन निर्णय सामान्य प्रशासन विभाग क्र. बीसीसी/१०९४/प्र. क्र. ६८/९४/१६-ब, दि. ८ डिसेंबर, १९९४ चे परिशिष्ट अ मध्ये नमूद केलेल्या जातींसाठी एक स्वतंत्र विशेष मागास प्रवर्ग असे संबोधण्यात येऊन त्यांच्यासाठी २ (दोन) टक्के आरक्षण ठेवण्यात आले होते. तसेच या प्रवर्गासाठी क्रिमिलीयरचे तत्व लागू नाही हेही स्पष्ट करण्यात आले होते.

दि. ८ डिसेंबर, १९९४ च्या सामान्य प्रशासन विभागाच्या शासन आदेशास अनुसरून उच्च व तंत्रशिक्षण विभागाने विशेष मागास प्रवर्गासाठी २ टक्के आरक्षण ठेवून शासन निर्णय क्र. युएसजी १४९३/(२४२८)/विशि-४, दि. २२ जून, १९९५ अन्वये विविध आरक्षणाबाबत आदेश निर्गमित केले आहेत. सदर निर्णयाद्वारे विशेष मागास प्रवर्गासाठी २ टक्के आरक्षणाची तुरतूद करण्यात आली असून एकूण आरक्षण ५२ टक्के विहित केले आहे. भारतीय संविधान अनुच्छेद १४ तसेच १६ अन्वये सर्व प्रवर्गातील घटकाना समानता व समान संधी मिळावी म्हणून मा. सर्वोच्च न्यायालयाने १९९३ साली मागासवर्गीय प्रवर्गासाठी आरक्षण ५० टक्क्यापेक्षा जास्त असू नये असा निवाडा दिला आहे.

रिट याचिका क्र. २९८९/१९९७, श्री. पांडुरंग एस. पखाले विरुद्ध महाराष्ट्र शासन व इतर, या प्रकरणी सुनावणी सुरु असताना मा. उच्च न्यायालयाच्या मुंबई खंडपीठाने अभियांत्रिकी पदवी अभ्यासक्रमाच्या १९९७-९८ या शैक्षणिक वर्षाच्या प्रवेश नियमावलीत संवेधानिक आरक्षणासाठी केलेली ५२ टक्के जागांची तरतूद मा. सर्वोच्च न्यायालयाने इंडा सॉल्टनी विरुद्ध केंद्र या प्रकरणी १९९३ साली दिलेल्या निवाड्यानुसार नसल्यामुळे फायदेशीर नसल्याचे शासनाचे निदर्शनास भाणून दिले आहे. (संदर्भ १९९३ मा. सर्वोच्च न्यायालय ए. आर. पू. क्र. ४७७, शीर्ष टिप्पणी (डब्ल्यू) प्रवेश नियमावलीतील

(१४९)

राज्य शासनाने संवैधानिक आरक्षणासाठी केलेली ५२ टक्के जागांची तरतूद ही मा. सर्वोच्च न्यायालयाने अवमान ठरू शकते असेही मा. उच्च न्यायालयाने स्पष्ट केले आहे. यावर संवैधानिक आरक्षणाचे प्रमाण ५२ टक्क्यावरून ५० टक्के करण्याबाबतचे आदेश तात्काळ निर्गमित करण्यात येतील असे शासनातर्फे प्रतिपादन केल्यानंतर मा. उच्च न्यायालयाने समाधान व्यक्त केले असून उपरोक्त संदर्भात शासन आता खालीलप्रमाणे आदेश देत आहे.

शासन निर्णय :

शासन आता या शासन निर्णयाद्वारे असे आदेश देत आहे की, उच्च व तंत्रशिक्षण विभागाच्या अधिपत्याखाली येत असलेल्या सर्व शैक्षणिक संस्थांतील अभ्यासक्रमांच्या प्रवेशासाठी या विभागाने निर्गमित केलेल्या शासन निर्णय क्र. युएसजी १४९३/(२४२८)/विशि-४, दि. २२ जून, १९९५ अन्वये विशेष मागास प्रवर्गाकरिता राखून ठेवण्यात आलेल्या २ टक्के जागांचे आरक्षणाबाबत पुढील आदेशापर्यंत खालीलप्रमाणे कार्यवाही करण्यात येत आहे. हे आदेश १९९७-९८ या शैक्षणिक वर्षापासून लागू करण्यात येत असून तात्काळ अंमलात येतील व उच्च व तंत्रशिक्षण विभागांतर्गत शैक्षणिक संस्थांतील सर्व विद्या शाखांतील अभ्यासक्रमांच्या प्रवेशासाठी लागू राहतील.

१. विशेष मागास प्रवर्गात ज्या जाती आहेत त्यापैकी काही जाती इतर मागासवर्गीयांमध्ये समाविष्ट होत्या. त्यामुळे सुरुवातीस विशेष मागास प्रवर्गाचे प्रमाणपत्र धारक उमेदवारांची जात ज्या मागास प्रवर्गांमध्ये समाविष्ट होती. त्या मागास प्रवर्गांच्या आरक्षणासाठी पात्र समजण्यात यावी.
 २. भारतीय संविधानानुसार मंडल आयोगाने केलेल्या शिफारशीनुसार शासन निर्णय, उच्च व तंत्रशिक्षण आणि सेवायोजन विभाग क्र. टीईएम १०२४/(६३०३) तांशि-१, दि. ३ जून, १९९४ मधील परिच्छेद क्र. ४ मध्ये विहित केल्याप्रमाणे एकूण ५० टक्के जागा आरक्षित करण्यात याव्यात. सदर आरक्षण प्रत्येक संस्थेमध्ये अभ्यासक्रम निहाय राहिल. मुक्त (मेरीट सीट्स) तसेच मूल्यभारित (पेमेंट सीट्स) जागांकरिता त्यांच्या त्यांच्या प्रमाणात असावे.
 ३. गुणवत्ता यादीनुसार प्रवेश प्रक्रिया केल्यानंतर जर कोणत्याही मागासवर्गीय प्रवर्गासाठी आरक्षित असलेल्या जागापैकी काही जागा रिक्त राहिल्या तर त्या जागेवर एकूण प्रवेश क्षमतेच्या जास्तीत जास्त २ टक्के पर्यंत प्रवेशासाठी विशेष मागास प्रवर्गीय उमेदवारांना प्रवेशासाठी प्राधान्य देण्यात यावे.
 ४. रिक्त जागांवर विशेष मागास प्रवर्गातील उमेदवारांना कमाल २ टक्के जागांवर प्रवेश दिल्यानंतर जर जागा रिक्त राहिल्या तर त्या जागा इतर सर्व मागासवर्गीय प्रवर्गातील उमेदवारांची गुणवत्तेनुसार सरासरी करून भरण्यात याव्यात.
 ३. शासन यापुढे असेही आदेश देत आहे की, १९९७-९८ या शैक्षणिक वर्षासाठी ज्या अभ्यासक्रमांची प्रवेश प्रक्रिया सुरु झाली असेल व दि. १-७-१९९७ रोजी किंवा तत्पूर्वी या विभागाच्या दि. २२ जून, १९९५ च्या शासन निर्णयानुसार प्रवेश देण्यात आले असतील तर त्याबाबत पुढील कार्यवाही करण्यात यावी.
 १. विशेष मागासवर्ग प्रवर्गांतर्गत करण्यात आलेल्या प्रवेशास बाधा न आणता पुढील प्रवेश प्रक्रियेत काही कारणास्तव होणाऱ्या रिक्त जागांवर ५० टक्के आरक्षित जागा जुळवून घ्याव्यात.
 २. संवैधानिक आरक्षण कुठल्याही परिस्थितीत ५० टक्क्यापेक्षा जास्त होणार नाही याची दक्षता घ्यावी.
- महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

प्रति -

कुल्लतचिप, सर्व विद्यापीठे, महाराष्ट्र राज्य.

ओं. शि. विहाडे

शासनाचे सहसचिव

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

विशेष कक्ष विद्यापीठ प्रशासन व पदव्युत्तर अधिविभाग स्थायी समितीच्या उपसमिती बैठकीचा कार्यवृत्तात

मा. अधिविभागप्रमुख, संख्याशास्त्र अधिविभाग यांच्या दि. २९/६/२०१८ रोजीच्या पत्रास अनुसरून व सर्व अधिविभागांच्या शैक्षणिक वर्ष २०१८-१९ मधील विद्यार्थ्यांच्या गुणवत्ता यादीमधील समांतर आरक्षण विषयक कार्यवाही करणेसाठी विशेष कक्ष विद्यापीठ स्थायी समितीच्या उपसमितीने वंटक शुक्रवार दिनांक २९ जून २०१८ रोजी विद्यापीठ कार्यालयामध्ये दुपारी ४.३० वाजता आयोजित केली होती.

सादर बैठकीसाठी उपस्थितीचीचा अहवाल खालीलप्रमाणे -

१) डॉ. एम. डी. शिंदे, भूगोल अधिविभाग	—	अध्यक्ष
२) डॉ. ए. एम. मगवटे, इंग्रजी अधिविभाग	—	सदस्य
३) श्रीमती एन. डी. पाटील	—	सदस्या
४) श्री. ए. एस. नलवडे, उपकुलसचिव	—	सदस्य सचिव

— कामकाज —

बैठकीच्या सुरुवातीस उपकुलसचिव, विशेष कक्ष (सदस्य सचिव श्री. ए. एस. नलवडे) यानी सर्व उपस्थित समिती सदस्यांचे स्वागत केले.

संख्याशास्त्र अधिविभागाने दि. २९/६/२०१८ रोजी सादर केलेले माजी सैनिक आरक्षणासंदर्भातील पत्र तसेच माजी सैनिक आरक्षणासाठीची शासनाची दि.१३.८.२०१४, दि. १३.६.१९८५ रोजीचे परिपत्रके इ. अनुलक्षून खालीलप्रमाणे ठराव केले :-

१. संख्याशास्त्र अधिविभाग व पी.व्ही.डी.पी. महाविद्यालय, तासगाव येथील अपंग आरक्षणासंदर्भात विभागप्रमुख यांनी दि.२८.६.२०१८ रोजी विचारणा केली होती. त्यास अनुसरून विशेष कक्ष विभागाने आदेशान्वये संबंधित अधिविभागामे अपंग प्रवर्गातील उपलब्ध विद्यार्थ्यांमध्ये गुणवत्ता यादी तयार करावी व त्यातील गुणवत्ता अग्रक्रमानुसार एका विद्यार्थ्यास त्याच्या प्रवर्गातर्गत (खुला किंवा सामाजिक प्रवर्ग) प्रवेश देता येईल असे कळविलेले आहे. विभागाने केलेली ही कार्यवाही विद्यार्थी प्रवेशासाठीच्या समांतर आरक्षणविषयक प्रचलित शासन धोरणानुसार आहे.

...२...

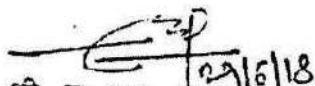
२. संख्याशास्त्र अधिविभागप्रमुख यांनी दि. २९.६.२०१८ रोजी दिलेल्या पत्राच्या अनुषंगाने विद्यार्थी प्रवेशातील माजी सैनिक या समांतर आरक्षणांतर्गत दि. १३.८.२०१८ येथे उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय यांच्या परिपत्राबाबत दिलेल्या निर्देशानुसार अधिविभागांनी खालीलप्रमाणे कार्यवाही करावी असे ठरले.

अ) प्रथम टप्पा : खुल्या प्रवर्गातून समांतर आरक्षणाची पदे भरताना गुणवत्तेच्या निकषानुसार खुल्या प्रवर्गातील उमेदवारांची निवड यादी करावी. (या ठिकाणी खुल्या प्रवर्गात गुणवत्तेच्या आधारावर मागासवर्गीय उमेदवारांचाही समावेश होईल) या यादीत समांतर आरक्षणानुसार आवश्यक खुल्या प्रवर्गाच्या उमेदवारांची संख्या पर्याप्त असेल तर कोणताही प्रश्न उदभवणार नाही. आणि त्यानुसार पदे भरावीत. जर या यादीत समांतर आरक्षणानुसार आवश्यक खुल्या प्रवर्गाच्या उमेदवारांची संख्या पर्याप्त नसेल तर खुल्या प्रवर्गासाठी राखीव समांतर आरक्षणाची पदे भरण्याकरिता सतर यादीतील आवश्यक पर्याप्त संख्येइतके शेवटचे उमेदवार वगळून पात्र उमेदवारांपैकी केवळ खुल्या प्रवर्गाचेच आवश्यक पर्याप्त संख्येइतके उमेदवार घेणे आवश्यक आहे.

ब) दुसरा टप्पा : त्या नंतर प्रत्येक सामाजिक आरक्षणाच्या प्रवर्गातील उमेदवारांच्या निवड याद्या तयार कराव्यात. (जे उमेदवार यापूर्वीच टप्पा अ मध्ये सामिल झाले असतील त्यांना या यादीतून वगळावे.)

क) तिसरा टप्पा : वरील ब नुसार तयार करण्यात आलेल्या याद्यांमध्ये सामाजिक आरक्षणातील प्रत्येक प्रवर्गाच्या विहित टक्केवारीनुसार अ येथे विषट कलेल्या कार्यपध्दतीनुसार समांतर आरक्षणाने पुरेसे उमेदवार समाविष्ट करावेत. मात्र असे करताना सामाजिक प्रवर्गांतर्गत रहावे.

आभार प्रदर्शनांतर बैठकीचे कामकाज समाप्त झाले.

श्री. ए. एस. नलवडे
सदस्य सचिव

डॉ. ए. एस. डी. शिंदे
अध्यक्ष

अराखीव उमेदवारांकरीता (खुला प्रवर्ग)
आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकांसाठी शासकीय सेवा व
शैक्षणिक संस्थांमध्ये प्रवेशाकरिता १० % जागा
आरक्षित करण्याबाबत

महाराष्ट्र शासन
सामान्य प्रशासन विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : राआधो ४०१९/प्र.क्र.३१/१६-अ
हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा रोड,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक - ३१ मे, २०२१

- वाचा:-**
१. शासन निर्णय क्रमांक राआधो ४०१९/प्र.क्र.३१/१६-अ, दि. १२ फेब्रुवारी, २०१९
 २. शासन पत्र क्र. राआधो ४०१९/प्र.क्र.३१/१६-अ, दि. २० मार्च, २०१९
 ३. शासन पत्र क्र. राआधो ४०१९/प्र.क्र.३१/१६-अ, दि. २६ एप्रिल, २०१९
 ४. शासन पत्र क्र. राआधो ४०१९/प्र.क्र.३१/१६-अ, दि. ६ सप्टेंबर, २०१९
 ५. सा.प्र.वि., परिपत्रक क्र. राआधो ४०१९/प्र.क्र.३१/१६-अ, दू. २८ जुलै, २०२०
 ६. शासन निर्णय क्र. राआधो/४०१९ प्र.क्र.३१/१६ अ, दि. २३ डिसेंबर, २०२०

प्रस्तावना :-

संसदेने संविधानात १०३ व्या घटनादुरुस्तीनुसार आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकांसाठी शैक्षणिक संस्थांमध्ये प्रवेशासाठी व शासन सेवेतील नियुक्त्यांमध्ये १० टक्के आरक्षण विहित केलेले आहे. त्यानुसार राज्य शासनाने मा.मंत्रिमंडळाच्या मान्यतेने संदर्भ क्र.१ अन्वये अराखीव उमेदवारांकरीता (खुला प्रवर्ग) आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकांसाठी (ईडब्ल्यूएस) राज्यातील शैक्षणिक संस्थांमध्ये प्रवेशासाठी व शासन सेवेतील नियुक्त्यांमध्ये १० टक्के आरक्षण लागू केले आहे. सदर आरक्षणाच्या लाभासाठी ज्या घटकांना राज्यात कोणत्याही मागास प्रवर्गातील आरक्षणाचा लाभ दिला जात नाही, अशा अराखीव उमेदवारांचा (खुला प्रवर्ग) आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकांचा समावेश करण्यात आला आहे.

राज्यातील शैक्षणिक संस्थांमध्ये प्रवेशासाठी व शासन सेवेतील नियुक्त्यांमध्ये राज्यात सामाजिक व शैक्षणिक मागास (एसईबीसी) वर्गास " महाराष्ट्र राज्य सामाजिक आणि शैक्षणिक (एसईबीसी) वर्गाकरिता (राज्यातील शैक्षणिक संस्थांमधील जागांच्या प्रवेशाचे आणि राज्याच्या नियंत्रणाखालील लोकसेवांमधील नियुक्त्यांचे किंवा पदांचे) आरक्षण अधिनियम, २०१८ (सन २०१८ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ६२) " मधील तरतूदीन्वये आरक्षण असल्याने राज्यात एसईबीसी प्रवर्गातील उमेदवार ईडब्ल्यूएस आरक्षणाच्या लाभासाठी अनुज्ञेय नाहीत. तथापि, ईडब्ल्यूएस आरक्षणाच्या लाभाबाबतचे केंद्र व राज्य शासनाचे निकष हे वेगवेगळे असल्याने केंद्र शासनाच्या सेवा व प्रवेश यामध्ये एसईबीसी उमेदवार हा केंद्र शासनाच्या निकषाच्या पूर्तता करून ईडब्ल्यूएस

आरक्षणाचा लाभास पात्र असल्याबाबत संदर्भ क्र.२ अन्वये कळविण्यात आले आहे. तसेच राज्य शासनाच्या सेवा व प्रवेशात एसईबीसी उमेदवारास ईडब्ल्यूएस लाभाबाबत संदर्भ क्र. ३ ते ५ अन्वये आवश्यक सूचना देण्यात आल्या होत्या.

दरम्यान मा. सर्वोच्च न्यायालयाने एसएलपी (सी) नं.१५७३७/२०१९ मध्ये दि.०९.०९.२०२० रोजीच्या अंतरीम आदेशान्वये स्थगिती दिलेली असल्याने, सदर प्रकरणी मा.सर्वोच्च न्यायालयाचा अंतिम निर्णय प्रलंबित असल्याची बाब लक्षात घेता, शैक्षणिक प्रवेश व पदभरती प्रक्रिया यामध्ये उद्भवलेल्या अडचणी विचारात घेवून तसेच विविध न्यायालयीन प्रकरणी झालेल्या निर्णयानुसार मा.मंत्रिमंडळाच्या दिनांक २३.१२.२०२० रोजीच्या बैठकीत झालेल्या निर्णयानुसार, संदर्भ क्र. ६ अन्वये सामाजिक व शैक्षणिकदृष्ट्या मागास (एसईबीसी) वर्गातील उमेदवारांना सन २०२०-२१ या वर्षातील शैक्षणिक प्रवेश घेण्यासाठी व सरळसेवा भरतीकरीता आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकांचे (ईडब्ल्यूएस) प्रमाणपत्र देण्यास मान्यता देण्यात आली आहे. त्यानुसार एस.ई.बी.सी. प्रवर्गातील उमेदवारांना अराखीव पदांचा (खुला प्रवर्ग) अथवा ईडब्ल्यूएस आरक्षण हा लाभ ऐच्छिक ठेवण्यात आला आहे. तसेच ईडब्ल्यूएस आरक्षणाचा लाभ घेतल्यास सदर उमेदवारांस एस.ई.बी.सी. प्रवर्गासाठी असलेल्या आरक्षणाचा लाभ अनुज्ञेय रहाणार नसल्याबाबत नमूद करण्यात आले होते.

आता, मा .सर्वोच्च न्यायालयाने सिव्हिल अपिल नं. ३१२३/२०२० [एसएलपी (सी) नं.१५७३७/२०१९] प्रकरणी दिनांक ०५.०५.२०२१ रोजीच्या अंतिम आदेशान्वये एस.ई.बी.सी. आरक्षण अवैध ठरविले असल्याने ,एस.ई.बी.सी. प्रवर्गातील उमेदवारांना मागासवर्ग आरक्षण लागू नाही .त्यामुळे एस.ई.बी.सी प्रवर्गातील उमेदवार हे अराखीव पदांच्या लाभासाठी अनुज्ञेय आहेत. सबब सदर उमेदवार जर दि.१२.२.२०१९ रोजीचा शासन निर्णयानुसार खुल्या प्रवर्गातील आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटक आरक्षणाच्या लाभासाठीच्या पात्रतेबाबतच्या निकषांची पूर्तता करत असतील तर त्यांना आर्थिक दुर्बल घटक आरक्षणाचा लाभ अनुज्ञेय आहे. सदर बाब विचारात घेता दि. १२.०२.२०१९ रोजीच्या शासन निर्णयात सुधारणा करण्याची बाब शासनाचे विचाराधीन होती.त्यानुसार शासन आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकांच्या आरक्षणाबाबत खालीलप्रमाणे निर्णय घेत आहे -:

शासन निर्णय :

मा.सर्वोच्च न्यायालयाने सिव्हिल अपिल नं. ३१२३/२०२० या प्रकरणी दिनांक ०५.०५.२०२१ रोजी दिलेल्या सामाजिक व शैक्षणिकदृष्ट्या मागास (एसईबीसी) आरक्षणासंदर्भातील निर्णयास अनुसरून, आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटक आरक्षणासंदर्भात खालीलप्रमाणे निर्णय घेण्यात येत आहे.

१) दि.१२.२.२०१९ रोजीच्या संदर्भ क्र.१ येथील शासन निर्णयातील परिच्छेद क्र. २ (अ) (ब) खालीलप्रमाणे सुधारीत करण्यात येत आहे.

परिच्छेद २. आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकासाठीच्या आरक्षणाचा लाभ खालील अटीच्या अधीन अनुज्ञेय राहिल :-

(अ)राज्यातील आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकासाठी ज्या व्यक्तीच्या जातीचा समावेश महाराष्ट्र राज्य लोकसेवा (अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, निरधिसूचित जमाती, (वि.जा.) भटक्या जमाती, विशेष मागास प्रवर्ग आणि इतर मागासवर्ग यांच्यासाठी आरक्षण) अधिनियम, २००१ (सन २००४ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ८) यामध्ये समावेश नाही त्यांच्यासाठी शासकीय शैक्षणिक संस्था/ अनुदानित विद्यालये, महाविद्यालये, शैक्षणिक संस्था, विना अनुदानित विद्यालये, महाविद्यालये, शैक्षणिक संस्था, स्वायत्त विद्यापिठे यामध्ये एकूण प्रवेश द्यावयाच्या जागांमध्ये १०% आरक्षण विहित करण्यात येत आहे. सदर आरक्षण राज्य घटनेच्या अनुच्छेद ३० च्या खंड (१) मध्ये संदर्भित अल्पसंख्याक संस्थामध्ये लागू होणार नाही.

तसेच शासकीय आस्थापना, निमशासकीय आस्थापना मंडळे/ महामंडळे/ नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्था/ग्रामिण स्थानिक स्वराज्य संस्था, प्राधिकरणे यांच्या आस्थापनेवरील सरळसेवेच्या पदांच्या कोणत्याही संवर्गातील नियुक्तीसाठी १०% ही आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकासाठी राखीव राहतील.

(ब) हे १०% आरक्षण राज्यात सध्या राज्य लोकसेवा (अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, निरधिसूचित जमाती, (वि.जा.) भटक्या जमाती, विशेष मागास प्रवर्ग आणि इतर मागासवर्ग यांच्यासाठी आरक्षण) अधिनियम, २००१ (सन २००४ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ८) अन्वये विहित करण्यात आलेल्या मागासवर्गासाठी आरक्षणाव्यतिरिक्त राहिल.

२) आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकाच्या आरक्षणाच्या लाभासाठी पात्रतेबाबतचे निकष व कार्यपध्दती ही दिनांक १२.२.२०१९ रोजीच्या शासन निर्णयातील परिच्छेद २(क) व २(ड) प्रमाणे कायम राहतील. परिच्छेद २ (क) (३) मध्ये नमूद प्रमाणपत्रासंदर्भातील परिशिष्ट- अ ही सदर शासन निर्णयासोबत जोडल्यानुसार राहतील.

३) दि.१२.२.२०१९ रोजीच्या शासन निर्णयातील परिच्छेद २(इ) मधील (४) वगळता अन्य तरतूदी या दि.१२.२.२०१९ मधील कायम राहतील. परिच्छेद (इ) (४) मधील तरतूद रद्द करण्यात येत आहे.

४) ईडब्ल्यूएस प्रमाणपत्र हे मागील आर्थिक वर्षाच्या उत्पन्न व मत्ता या आधारे देण्यात यावे. तसेच प्रमाणपत्राच्या ग्राह्यता कालावधी हा त्या आर्थिक वर्षापर्यंत समजण्यात यावा. तसेच दि.१२.२.२०१९ ते ३१.३.२०१९या कालावधीत निर्गमित करण्यात आलेल्या प्रमाणपत्रांचा ग्राह्यता कालावधी मार्च २०२०पर्यंत समजण्यात यावा.

तसेच ज्या निवड प्रक्रियांमध्ये एक पेक्षा अधिक टप्पे समाविष्ट असतील अथवा निवड प्रक्रिया या पुढील आर्थिक वर्षामध्ये पूर्ण होणार असतील अशा प्रकरणी प्रमाणपत्राच्या ग्राहयतेबाबतचा दिनांक जाहिरातीमध्ये स्पष्ट नमूद करणे आवश्यक राहिल.

५) संदर्भ क्र.२ अन्वये सूचित केल्यानुसार, केंद्र शासनामधील नागरी सेवा व पदे यामध्ये सरळसेवा प्रवेशासाठी व शैक्षणिक संस्थांमधील प्रवेशाकरीता आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकासाठी केंद्र शासन वेळोवेळी निश्चित करेल त्या निकषांच्या आधारे केंद्र शासनाने विहित केलेल्या नमुन्यात सक्षम प्राधिकाऱ्यांनी प्रमाणपत्र देणे बंधनकारक आहे.

६) एसईबीसी प्रवर्गासाठी संदर्भ क्र. ३ ते ५ अन्वये देण्यात आलेले आदेश रद्द समजण्यात यावे.

७) एस.ई.बी.सी. उमेदवारांना संदर्भ क्र.६ अन्वये देण्यात आलेले लाभ कायम ठेवण्यात येत असून एस.ई.बी.सी. उमेदवार ईडब्ल्यूएस लाभासाठी पात्र असल्यास त्यांना विहित प्रमाणपत्राच्या आधारे ईडब्ल्यूएस आरक्षणाचा लाभ घेता येईल.

८) संदर्भ क्र.६ अन्वये एसईबीसी उमेदवारांना आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकांचा देण्यात आलेला लाभ खालीलप्रमाणे अनुज्ञेय राहिल:-

(i) सदर लाभ एस.ई.बी.सी. आरक्षणाच्या अंतरीम स्थगितीपासून म्हणजे दि.९.९.२०२० पासून दि.५.५.२०२१ या कालावधीसाठी लागू राहिल.

(ii) दि.९.९.२०२० पूर्वी ज्या निवड प्रक्रियांचा अंतिम निकाल लागलेला आहे परंतु उमेदवारांच्या नियुक्त्या प्रलंबित आहेत अशा प्रकरणी सदर आदेश पूर्वलक्षी प्रभावाने लागू राहतील.

(iii) ज्या निवड प्रक्रिया पूर्ण झाल्या आहेत व एस.ई.बी.सी. आरक्षणानुसार नियुक्त्या करण्यात आल्या आहेत अशा प्रकरणांमध्ये सदर आदेश अनुज्ञेय होणार नाहीत.

(iv) ज्या निवड प्रक्रिया या दि.९.९.२०२० पूर्वी पूर्ण होवून नियुक्ती आदेशानुसार उमेदवार हजर झाले होते व एस.ई.बी.सी. उमेदवारांचे ईडब्ल्यूएस प्रमाणपत्र अवैध ठरविले होते, अशा प्रकरणी सदर आदेश लागू नाहीत.

९) सदर आदेश यापुढील सर्व शैक्षणिक प्रवेशांसाठी लागू राहतील.

१०) आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटक पात्रता प्रमाणपत्राच्या वैधतेबाबत नियुक्ती प्राधिकारी/ शंका उद्भवल्यास सदर प्रमाणपत्राची परिच्छेद २ (ड) मधील २ (i), (ii), (iii) नुसार अपील सादर करून त्यानुसार पडताळणी करण्यात यावी.

११) संबंधित भरती वर्षात सदर आरक्षणांतर्गत सुयोग्य उमेदवार उपलब्ध न झाल्यास आरक्षणाचा अनुशेष पुढे न ओढता खुल्या प्रवर्गातून गुणवत्तेनुसार भरण्यात याव्यात.

१२) हा शासन निर्णय शासकीय/ निमशासकीय सेवा, मंडळे/महामंडळे, नगरपालिका / महानगरपालिका, जिल्हा परिषदा, शासकीय विद्यालय, महाविद्यालय, शासकीय शैक्षणिक संस्था, खाजगी विद्यालय, महाविद्यालय, शैक्षणिक संस्था, अनुदानित/विना अनुदानित विद्यालय, महाविद्यालय व शैक्षणिक संस्था आणि ज्यांना मार्गदर्शक आदेश देण्याचा अधिकार राज्य शासनाला आहे, अशी इतर सर्व प्राधिकरणे, सेवा व संस्था यांना लागू राहिल. संबंधित यंत्रणांनी याबाबत आवश्यक त्या सूचना निर्गमित कराव्यात.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संगणक सांकेतांक २०२१०५३११२५०५९९४०७ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

**TIKARAM WAMAN
KARPATE**

Digitally signed by TIKARAM WAMAN KARPATE
DN: cn=Government Of Maharashtra, ou=GENERAL
ADMINISTRATION DEPARTMENT, postalCode=400032,
st=Maharashtra,
2.5.4.20=c97a9d6b23c34fddbf8d6189c08328de56df131f
a7d6c0a14c3a4cf1a36, cn=TIKARAM WAMAN KARPATE
Date: 2021.05.31 13:07:37 +05'30

(टि.वा.करपते)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा. विरोधीपक्ष नेता, महाराष्ट्र विधानसभा/ विधानपरिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
२. मा. सर्व सन्माननिय विधानसभा/ विधानपरिषद, व संसद सदस्य महाराष्ट्र राज्य
३. मा. राज्यपालांचे प्रधान सचिव, राजभवन, मलबारहिल, मुंबई.
४. मा. मुख्यमंत्र्यांचे अप्पर मुख्य सचिव/ प्रधान सचिव/सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
५. महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, (विधान परिषद) विधानभवन, मुंबई.
६. प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, (विधान सभा) विधानभवन, मुंबई.
७. शासनाचे सर्व अप्पर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव.
८. महालेखापाल, लेखा व अनुज्ञेयता, महाराष्ट्र-१, मुंबई,
९. महालेखापाल, लेखा व अनुज्ञेयता, महाराष्ट्र-२, नागपूर,
१०. महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मंत्रालय, मुंबई.
११. प्रबंधक, मा. उच्च न्यायालय, मुळ न्याय शाखा, मुंबई, औरंगाबाद, नागपूर.
१२. प्रबंधक, मा. उच्च न्यायालय, अपिल शाखा, मुंबई, औरंगाबाद, नागपूर.
१३. प्रबंधक, मा. महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरण, मुंबई, औरंगाबाद, नागपूर.
१४. प्रबंधक, मा. लोक आयुक्त व उप लोक आयुक्त, मुंबई.
१५. सर्व विभागीय आयुक्त/सर्व जिल्हाधिकारी/सर्व विभागीय जिल्हाधिकारी/उप विभागीय अधिकारी (प्रांत अधिकारी)/ सर्व तालुका दंडाधिकारी तथा तहसिलदार, महाराष्ट्र राज्य.
१६. सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य.
१७. सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई.

१८. उप सचिव (आस्थापना शाखा) , सर्व मंत्रालयीन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १९.सर्व मंत्री/राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव ,मंत्रालय, मुंबई.
- २०.मा. मुख्य सचिव यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.
- २१.सचिव, राज्य निवडणूक आयोग, मुंबई.
- २२.सचिव, राज्य माहिती आयोग, मुंबई.
- २३.सरकारी वकील, उच्च न्यायालय, मुळ शाखा व अपील शाखा, मुंबई, औरंगाबाद, नागपूर,
- २४.सरकारी वकील, महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरण, मुंबई, औरंगाबाद, नागपूर,
- २५.सर्व महानगरपालिकांचे आयुक्त,
- २६.सर्व मुख्याधिकारी, नगरपरिषदा/नगरपालिका,
- २७.विधिमंडळ ग्रंथालय, महाराष्ट्र विधानभवन, मुंबई
२८. सर्व महामंडळे , मंडळे आणि सार्वजनिक उपक्रम यांचे व्यवस्थापकीय संचालक,
- २९.सर्व मान्यताप्राप्त राजकीय पक्षांची मध्यवर्ती कार्यालये, महाराष्ट्र राज्य,
- ३०.निवड नस्ती/कार्यासन १६-अ.

सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय क्र. राआधो ४०१९/प्र.क्र.३१/१६ अ, दि. ३१.०५.२०२१ सोबतचे

सहपत्र
परिशिष्ट अ
महाराष्ट्र शासन

प्रमाणपत्र क्र.

फोटो

वर्ष _____ करीता ग्राहय

आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकाच्या पात्रतेसाठी प्रमाणपत्र

सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय क्र. राआधो/४०१९ प्र.क्र.३१/१६ अ, दिनांक ३१.०५.२०२१ अन्वये
(आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकासाठी विहित केलेल्या %१० आरक्षणाचा लाभ घेण्यासाठी)

प्रमाणित करण्यात येते की, श्री/श्रीमती/कुमारी _____ श्री/श्रीमती _____
_____ यांचा/यांची मुलगा/मुलगी गाव/शहर _____ तालुका _____ जिल्हा/विभाग
_____ महाराष्ट्र चे रहिवासी आहेत .तो/ती _____ जातीचे असून जात /पोटजात /वर्ग चे
असून सदर जात महाराष्ट्र राज्य लोकसेवा (अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती ,निरधिसूचित जमाती,
(वि.जा.) भटक्या जमाती (भ.ज.) ,विशेष मागास प्रवर्ग (वि.मा.प्र.) आणि इतर मागासवर्ग (इ.मा.व.) यांच्यासाठी
आरक्षण) अधिनियम, २००१ (सन २००४ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ८) यामध्ये नमूद केलेल्या प्रवर्गांतर्गत
होत नाही.

महाराष्ट्र शासन, सामान्य प्रशासन विभागाचा शासन निर्णय क्र. राआधो ४०१९/प्र.क्र.३१/१६ अ,
दिनांक १२.०२.२०१९ अन्वये त्याच्या/तिच्या कुटूंबाचे सर्व स्रोतांचे वर्ष _____ मधील एकत्रित वार्षिक
उत्पन्न रु. _____ असून, सदर उत्पन्न रु.८,००,०००/- पेक्षा कमी आहे. त्यामुळे असे प्रमाणित करण्यात
येत आहे की, तो/ ती यांचा आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकामध्ये समावेश होतो.

ठिकाण :

दिनांक:

स्वाक्षरी :

नाव :

पदनाम :

हे प्रमाणपत्र अर्जकर्त्याने सादर केलेल्या खालील कागदपत्र/पुरावे यांच्या आधारावर निर्गमित
करण्यात येत आहे.

१
२
३

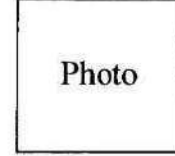
सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय क्र. राआधो ४०१९/प्र.क्र.३१/१६ अ, दि. ३१.०५.२०२१

सोबतचे सहपत्र

Annexure-A

Government of Maharashtra

Certificate No :

(valid for Year _____)

Eligibility certificate for Economically Weaker Section

(For the purpose of 10% reservation prescribed for Economically Weaker Section vide Government Resolution सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय क्र. राआधो 4019/प्र.क्र.31/16 अ dated 31.05.2021)

This is to certify that Shri/Smt/Kum ----- is son /daughter/ward of -----He/ She is resident of village / city -- -----Taluka ----- District ----- and he /she belongs to ----- caste/sub caste /class which is not included in the cadres mentioned in the Maharashtra State Public services (Schedule Caste, Schedule Tribes, De-notified Tribes (Vimukta Jati), Nomadic Tribes, Special Backward category and Other Backward Classes) Act, 2001 (Maharashtra Act No 8 of 2004).

As per norms prescribed Vide Government of Maharashtra, General Administration Department, and Government Resolution No. राआधो 4019/प्र.क्र.31/16 अ, dated 12.02.2019. His /Her gross family annual income for Year----- from all source is Rs.-----/- which is less than Rs.8,00,000/-. Therefore it is certified that he/ she is within category of Economically Weaker Sections.

Place :

Signature :

Date :

Name :

Designation:

(This certificate has been issued on the basis of following proof/evidences/documents)

- 1.
- 2.
- 3.

संहती कार्यसाधिका । शिलं परं भूषणम्
Shetkari Shikshan Prasarak Mandal's

KRISHNA MAHAVIDYALAYA, RETHARE BK.

Shivnagar, Tal. Karad, Dist. Satara, 415108 (M.S.) Ph. : 02164-266346, Fax : 02164- 266347

Email : kmr_sspm@yahoo.co.in

Website : www.krishnamahavidyalaya.com

NAAC "B+" Grade (CGPA 2.65)

Founder : **Hon. Jaywantrao Bhosale**

President : **Dr. Suresh Jaywantrao Bhosale**

Principal : **Dr. Salunkhe C. B., M.Sc; Ph.D.**

Translation in English

Shivaji University Kolhapur 416004

Phone 0231- 26090000 Special Cell -0231 2609148

Website- www.unishivaji.ac.in

Shivaji University Kolhapur 416104

Phone 0231- 26090000 Special Cell -0231 2609148

Ref. No. SU/ Special Cell section/176

Date 07/08/2020

To

1. The principals,

All affiliated colleges,

Shivaji University Kolhapur

2. The Director,

All Recognized Institution,

Shivaji University Kolhapur.

3. The Head,

All Post Graduate Department

Shivaji University Kolhapur.

Subject – 1. About reservation in admission in the affiliated colleges/ Institution and the Departments in the University Campus for students in all Courses and Faculties in the academic year 2020-21.

2. About Students admission Hostels in the academic year 2020-21.

Sir/ Madam,

The Government of Maharashtra has prescribed the percentage for student admission in educational institutions/ hostel for various coursed as mentioned below.

Sr.No	Backward Category		Percentage of reservation
1	Scheduled Cast	SC	13%
2	Scheduled Tribe	ST	7%
3	Vimukta Jati (A)	VJ-A	3%
4	Nomadic Tribe(B)	NT -B	2.5%
5	Nomadic Tribe(C)	NT - C	3.5%
6	Nomadic Tribe(D)	NT- D	2%
7	Other Backward Class	OBC	19%
8	Socially and Economically Backward Class	SEBC	12%
9	Economically Backward class	EWS	10%
10	Open	OPEN	28%
Total			100%

(Note- 1. The college/ Institution admission authority has to reserve the seats for admission for backward class candidate as per rule of the Government of Maharashtra up to the last date of admission.

2. As per the Government resolution dated 21/08/2019 stay has been issued to Govt. circular dated 22/08/2019 regarding reservation of small categories. Yet as per govt. circular dated 27/02/2020, reservation percentage of 04/07/2020 has been determined. Some writ petitions are pending in high court. Change will Occur in reservation percentage if decision of high court is given.)

[Signature]
Principal
Krishna Mahavidyalaya, Rethare Bk,
Tal. Karad : 415 108 (M.S)

Estd : 1962
NAAC 'A' Grade

SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR – 416 004

Phone : EPABX –2609000 Special Cell –260 9148.

Website : www.unishivaji.ac.in

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर ४१६ ००४

फोन इपीबीएक्स. २६०९००० विशेष कक्ष २६०९१४८

जा.क्र.विशेष कक्ष/176

दिनांक : ७/८/२०२०

14 AUG 2020

प्रति,

१. मा. प्राचार्य,
सर्व संलग्नित महाविद्यालये,
शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर.
२. मा. सचिव,
सर्व संलग्नित शैक्षणिक संस्था,
शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर.
३. मा. अधिविभागप्रमुख,
सर्व पदव्युत्तर अधिविभाग,
शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर.

विषय : १. सन २०२० – २०२१ या शैक्षणिक वर्षामध्ये संलग्नित महाविद्यालये / शैक्षणिक संस्था तसेच विद्यापीठाच्या विविध पदव्युत्तर अधिविभागातील विद्यार्थी प्रवेशामधील आरक्षण

२. सन २०२० – २०२१ या शैक्षणिक वर्षातील विद्यार्थी वसतिगृह (हॉस्टेल) प्रवेशाबाबत..

महोदय/महोदया,

उपरोक्त विषयासंदर्भात राज्य शासनाने अकृषी विद्यापीठे व संलग्नित महाविद्यालये/संस्था यांच्यामधील विद्यार्थी प्रवेशासाठी विहित केलेल्या सामाजिक आरक्षणाची टक्केवारी खालीलप्रमाणे आपणास योग्य त्या कार्यवाहीसाठी कळविण्यात येत आहे :

अ. क्र.	मागास प्रवर्ग	आरक्षणाची विहित टक्केवारी	
१.	अनुसूचित जाती	SC	१३ %
२.	अनुसूचित जमाती	ST	७ %
३.	विमुक्त जाती (अ)	VJA	३ %
४.	भटक्या जमाती (ब)	NTB	२.५ %
५.	भटक्या जमाती (क)	NTC	३.५ %
६.	भटक्या जमाती (ड)	NTD	२ %
७.	इतर मागासवर्ग	OBC	१९ %
८.	सामाजिक आणि शैक्षणिक मागास प्रवर्ग	SEBC	१२ %
९.	आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटक	EWS	१० %
१०.	खुला	Open	२८ %
	एकूण		१०० %

(टीप : १.संस्था/महाविद्यालयातील प्रवेशासाठीच्या जबाबदार अधिकाऱ्यांनी शासनाच्या विहित आरक्षण धोरणानुसार मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना प्रवेशामध्ये आरक्षण देण्याची कार्यवाही शेवटच्या प्रवेश दिनांकापर्यंत करावयाची आहे.
२. छोट्या संवर्गातील आरक्षणविषयक दि.२१/८/२०१९ च्या शासन परिपत्रकास दि.२२/८/२०१९ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये स्थगिती देण्यात आली आहे. तथापि दि.२७/२/२०२० रोजीच्या शासन परिपत्रकान्वये दि. ४/७/२०२० रोजीच्या आरक्षण टक्केवारीप्रमाणे उपरोक्त निर्धारण कळविण्यात आले आहे. काही संवर्गांच्या आरक्षणाबाबत मा.सर्वोच्च न्यायालयामध्ये याचिका प्रलंबित आहे. मा.सर्वोच्च न्यायालयाच्या निर्णयाप्रमाणे जर बदल झाल्यास उपरोक्त आरक्षण टक्केवारीतही बदल होऊ शकतो.)

विद्यार्थी प्रवेशातील समांतर आरक्षणाबाबत :

सामाजिक आरक्षणाबरोबरच खालीलप्रमाणे समांतर आरक्षण विद्यार्थी प्रवेशासाठी शासनाने निर्धारित केले आहे —

१. विद्यार्थी प्रवेश प्रक्रियेमध्ये महिलांसाठी पदवी स्तरावर शासन निर्णय क्र. जीईसी — २००० (१२३/२००७)/टी.ई.१ दि. १७.०४.२००० नुसार ३० टक्के आरक्षण देय आहे.
(सोबत पृष्ठ क्र. ६ ते ७)
 २. शासन निर्णय क्र. संकीर्ण—२०१८/प्र.क्र.२३१/तांशि—४ दि.२५.६.२०१८ नुसार अकृषी विद्यापीठे संलग्नित महाविद्यालयातील सर्व स्तरीय प्रवेशामध्ये दिव्यांग (अपंग) विद्यार्थ्यांसाठी साठी ५ टक्के आरक्षण देय आहे.
(सोबत पृष्ठ क्र. ८ ते ९)
 ३. शासन निर्णय क्र. २०११/प्र. क्र. २०१२/क्र. ३ दि. ०२.०४.२०१८ नुसार अनाथ विद्यार्थ्यांना विद्यार्थी प्रवेशामध्ये १ टक्का आरक्षण देय आहे.
(सोबत पृष्ठ क्र. १० ते १२)
 ४. माजी सैनिक व त्यांच्या पाल्यांना विद्यार्थी प्रवेशामध्ये १० टक्के आरक्षण देय आहे. यासंदर्भातील कार्यवाहीसाठी कृपया खालील शासन पत्रे, परिपत्रके, शासन निर्णय, अवलोकनी घेण्यात यावीत :
(सोबत पृष्ठ क्र. १३ ते १८)
 - अ) महाराष्ट्र शासनाचे क्र. औचिमु २०१२/प्र. क्र. १८७/विशि— ३ उच्च व तंत्र शिक्षण विभागाचे दि. १६.०८.२०१२ रोजीचे शासन पत्र.
 - ब) महाराष्ट्र शासन, मा. शिक्षण संचालक, (उच्च शिक्षण), महाराष्ट्र राज्य यांचे क्र. युएनआय/२०१२/मा. सैनिक/अवि/विशि — ८ १८७११ दि. ०६.१२.२०१२ रोजीचे शासनपत्र.
 - क) महाराष्ट्र राज्य उच्च व तंत्र शिक्षण विभागाचे क्र. माजीसै—२००६/(२४१/०६)/मशि—६ दि. १०.०९.२००७ रोजीचे शासन पत्र.
 - ड) महाराष्ट्र राज्य, शिक्षण व सेवा योजन विभागाचे क्र. टी.सी.एम.१२०४/१६७/८५/मा.शि. दि. १३.०६.१९८५ रोजीचे शासनपत्र.
 - इ) महाराष्ट्र राज्य, शिक्षण व सेवा योजन विभागाचे क्र. टी.सी.एम. १९८४/१८५/८४३/ मा. शि—४ दि. २८.०६.१९८४ रोजीचे पत्र.
 - फ) महाराष्ट्र राज्य, सैनिक कल्याण विभागाचे क्र. १८१६४/शै.स/सैकवि—१७ दि.२८.०२.२०१७ रोजीचे पत्र.
- वरील सर्व शासन पत्रे, परिपत्रके, शासन निर्णय, इत्यादी विद्यापीठाच्या संकेतस्थळावर (www.unishivaji.ac.in) उपलब्ध आहेत.

प्रवेश प्रक्रियेसंदर्भातील इतर सर्वसाधारण सूचना :

- १ संलग्नित महाविद्यालये/संस्था तसेच विद्यापीठातील विविध अधिविभागांनी गुणवत्ता यादी (Merit list) तयार करून खुल्या किंवा अराखीव संवर्गातील पर्याप्त जागांवर प्रथमतः विद्यार्थी/विद्यार्थिनींना त्यांच्या मागास प्रवर्गाचा विचार न करता गुणानुक्रमे खुल्या प्रवर्गातून प्रवेश द्यावा.
(सोबत पृष्ठ क्र. १९)
- २ वरीलबाबत मागासवर्गीय विद्यार्थी/विद्यार्थिनींना खुल्या प्रवर्गातील जागांवर त्यांच्या गुणानुक्रमे प्रवेश दिला जात असल्याने आरक्षणाची विहित मर्यादा अथवा टक्केवारी त्यामुळे ओलांडली असे होणार नाही, याबाबत योग्य ती दक्षता घ्यावी.
- ३ सामाजिक आरक्षणाचा लाभ घेऊ इच्छिणाऱ्या मागासवर्गीय विद्यार्थी/विद्यार्थिनी यांनी (अनु. जाती/अनु.जमाती व्यतिरिक्त) विहित मुदतीतील शासनाच्या सक्षम प्राधिकार्याचे नॉन-क्रिमिलेअर प्रमाणपत्र प्रवेशासाठी सादर करणे आवश्यक आहे. तसेच आर्थिक दुर्बल घटकांसाठीच्या १० टक्के आरक्षणांतर्गत प्रवेश घेऊ इच्छिणाऱ्या विद्यार्थी/विद्यार्थिनी यांनीही त्याबाबतचे शासनाच्या सक्षम प्राधिकार्याचे प्रमाणपत्र प्रवेशासाठी सादर करणे आवश्यक आहे.
(सोबत पृष्ठ क्र.२० ते २२)
- ४ विद्यार्थी प्रवेशातील आरक्षणाची पदे ज्या मागास प्रवर्गासाठी राखीव आहेत त्याच मागास प्रवर्गातून सर्व नियमांचे काटेकोर पालन करून भरणे आवश्यक आहे. संबंधित मागास प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांच्या उपलब्धते अभावी प्रवेश रिक्त रहात असतील तर अन्य मागास प्रवर्गातून रिक्त प्रवेश पूर्ण करण्याबाबत महाराष्ट्र शासनाच्या दि. ११.७.१९९७ रोजीच्या शासन निर्णयातील तरतूदीनुसार कार्यवाही करावी.
(सोबत पृष्ठ क्र.२३ ते २४)
- ५ उच्च व तंत्रशिक्षण विभागाच्या दि.११.७.१९९७ रोजीच्या शासन निर्णयात विद्यार्थी प्रवेशातील आरक्षणाच्या जागा रिक्त राहिल्या तर त्याबाबत पदवी व पदव्युत्तर अभ्यासक्रमांच्या प्रवेशासाठी (एम. फिल व पीएच. डी वगळून) करावयाची कार्यवाही, शासन निर्णयातील मुद्दा क्र. ३ व क्र. ४ येथे नमूद केली आहे. ती खालीलप्रमाणे :
मुद्दा क्र. (३) : गुणवत्ता यादीनुसार प्रवेश प्रक्रिया केल्यानंतर जर कोणत्याही मागासवर्गीय प्रवर्गासाठी आरक्षित असलेल्या जागापैकी काही जागा रिक्त राहिल्या तर त्या जागेवर एकूण प्रवेश क्षमतेच्या जास्तीत जास्त २ टक्के पर्यंत प्रवेशासाठी विशेष मागास प्रवर्गीय उमेदवारांना प्रवेशासाठी प्राधान्य देण्यात यावे.
मुद्दा क्र. (४) : रिक्त जागांवर विशेष मागास प्रवर्गातील उमेदवारांना कमाल २ टक्के जागांवर प्रवेश दिल्यानंतर जर जागा रिक्त राहिल्या तर त्या जागा इतर सर्व मागासवर्गीय प्रवर्गातील उमेदवारांची गुणवत्तेनुसार सरमिसळ करून भरण्यात याव्यात.

वरीलप्रमाणे कार्यवाहीसाठी संबंधितांनी दि.११.७.१९९७ रोजीचा मूळ शासन निर्णयही कृपया सविस्तर अवलोकनी घ्यावा. आणखी असे की, सदर शासन निर्णयातील तरतूदींच्या अनुषंगाने विद्यापीठाने राज्य शासनाकडून मार्गदर्शन मागविले आहे. ते प्राप्त होताच वा अन्य मार्गाने शासनाने वरील तरतूदींसंदर्भात काही अद्ययावत आदेश निर्गमित केल्यास त्यानुसार कार्यवाही करणे आवश्यक आहे.

६ विद्यापीठातील पीजीबीयुटीआर विभागाद्वारे नियंत्रित होणाऱ्या एम.फिल/पी.एचडी प्रवेशासंदर्भात युजीसी वा अन्य शिखर संस्थानी विद्यार्थी प्रवेशाबाबत सूचना जारी केल्या असतील तर सदर प्रवेशासाठी त्या विचारात घेणेत याव्यात. संबंधितांनी यासंदर्भात पीजीबीयुटीआर विभागाच्या प्रवेश माहितीपुस्तिकेचे (Prospects) सुक्ष्म अवलोकन करावे. सदर एम.फिल/पी.एचडी अभ्यासक्रमांसाठीच्या प्रवेशातील मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांसाठी राखीव असलेल्या जागा विद्यार्थ्यांच्या उपलब्धतेऐवजी रिक्त राहिल्या तर त्या त्याच मागास प्रवर्गांतर्गत भरण्यासाठी पुनःश्च विशेष प्रवेश मोहिमेचे (Special drive) आयोजन संबंधित विभागाद्वारे करण्यात येईल. तसेच विशेष मोहिमेचे आयोजन करूनही मागास प्रवर्गातील प्रवेशाच्या जागा रिक्त राहिल्या तर त्या वर क्र. ५ येथे नमूद केलेल्या दि. ११.७.१९९७ रोजीच्या शासन निर्णयातील तरतूदीनुसार भरण्यात याव्यात.

एम.फिल/पी.एचडी विद्यार्थी प्रवेशातील रिक्त राहिलेल्या मागासवर्गीय जागांबाबत विशेष कक्ष (विद्यापीठ प्रशासन व पदव्युत्तर अधिविभाग) स्थायी समितीच्या उपसमितीने केलेल्या शिफारसी, त्यांस मा. कुलगुरु व स्थायी समितीने दिलेली मान्यता यांच्या अनुषंगाने वरीलप्रमाणे कार्यवाही करण्यात यावी.

आणखी असे की, सदर शासन निर्णयातील तरतूदीच्या अनुषंगाने विद्यापीठाने राज्य शासनाकडून मार्गदर्शन मागविले आहे. ते प्राप्त होताच वा अन्य मार्गाने शासनाने वरील तरतूदीसंदर्भात काही अद्ययावत आदेश निर्गमित केल्यास त्यानुसार कार्यवाही करणे आवश्यक राहिल.

७ दिव्यांग (अपंग), अनाथ, माजी सैनिक इ. समांतर आरक्षणांतर्गत प्रवेशासाठी अर्ज करणाऱ्या विद्यार्थी/विद्यार्थिनी यांनी सदर आरक्षणाबाबत शासनाच्या संबंधित सक्षम प्राधिकाऱ्याचे प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक आहे.

८ विद्यापीठातील विविध अधिविभागांनी विद्यार्थी प्रवेशातील दिव्यांग (अपंग), अनाथ, माजी सैनिक इ. समांतर आरक्षणांतर्गत प्रवेश देत असताना, विशेष कक्ष (विद्यापीठ प्रशासन व पदव्युत्तर अधिविभाग) स्थायी समितीच्या उपसमितीने दि. २९.६.२०१८ रोजीच्या बैठकीतील मुद्दा क्र.२ बाबत नमूद केलेल्या अ,ब आणि क या टप्प्यानुसार कार्यवाही करावी. दि. २९.६.२०१८ रोजीच्या बैठकीचा कार्यवृत्तांत सोबत देण्यात येत आहे. (सोबत पृष्ठ क्र.२५ ते २६)

९ शासनाने विद्यार्थी प्रवेशासाठी लागू केलेल्या एसईबीसी (मराठा) आरक्षण आणि अर्थिक दुर्बल घटकांसाठीच्या आरक्षणाची कार्यवाही, यासंदर्भातील शासनाचे अधिनियम, अधिसूचना, शासन आदेश, परिपत्रके, शुध्दीपत्रके इ. द्वारे शासनाने निर्गमित केलेल्या सूचनांच्या काटेकोर अंमलबजावणीद्वारे करावी. (सोबत पृष्ठ क्र.२७ ते २९)

१० महाविद्यालय/संस्था यांच्या स्तरावर विद्यार्थी प्रवेशातील आरक्षणाच्या संबंधाने काही विशेष बाब निर्माण झाल्यास अथवा तक्रारी प्राप्त झाल्यास त्यांचे निराकरण संबंधित महाविद्यालयातील/संस्थेतील प्रवेश समितीने, दंडक १५८ नुसार संबंधित महाविद्यालयात/संस्थेत गठित केलेल्या स्थायी समितीच्या माध्यमातून करावयाचे आहे. विद्यापीठ स्तरावरील यासंदर्भातील कार्यवाही संबंधित अधिविभागातील प्रवेश समिती आणि विशेष कक्ष स्थायी समिती (विद्यापीठ प्रशासन व पदव्युत्तर अधिविभाग) अथवा स्थायी समिती गठित उपसमिती यांचेद्वारे करण्यात येईल.

- ११ स्कॉलरशीप अथवा फ्रिशीपसाठी अर्ज करणाऱ्या पात्र मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांकडून, शासनाच्या सामाजिक न्याय व सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व विशेष सहाय विभागाच्या क्र. इबीसी. २००३/प्र.क्र./३०१/मावक-२ दि. १.११.२००३ रोजीच्या शासन निर्णयानुसार कोणतेही शैक्षणिक शुल्क घेता येणार नाही.
- १२ शासनाने विद्यार्थी प्रवेशासाठी लागू केलेल्या सामाजिक आरक्षणापैकी ज्या मागास प्रवर्गाच्या आरक्षणासंदर्भातील बाबी न्यायप्रविष्ट आहेत त्यासंदर्भातील पुढील कार्यवाही मा. न्यायालयाचे न्यायनिर्णय, व सदरबाबत शासनाकडून ज्या त्या वेळी प्राप्त होणारे शासन निर्णय/परिपत्रके इ. नुसार करणे बंधनकारक आहे.
- १३ विद्यार्थी प्रवेशामध्ये सामाजिक अथवा समांतर आरक्षण लागू करण्यासंदर्भात शासनाने शासन निर्णय/परिपत्रके/शासन पत्रे इ. द्वारे विहित केलेल्या सर्व शर्ती आणि अटी या आरक्षणांतर्गत प्रवेश घेण्यासाठी लागू आहेत.
- १४ महाविद्यालय/शैक्षणिक संस्था तसेच विद्यापीठातील विविध अधिविभागातील विद्यार्थी प्रवेशातील आरक्षणाबाबत उपरोक्त प्रमाणे सर्वसाधारण सूचना करण्यात येत आहेत. तथापि, त्यामध्ये मा. न्यायालयाचे न्यायनिर्णय, शासनाकडून वेळोवेळी जारी करण्यात येणारे नियम, अधिनियम, अधिसूचना, शासन आदेश, परिपत्रके, शुध्दीपत्रके, विद्यापीठ नियम इ. द्वारे बदल करण्यात आल्यास त्या अनुषंगाने योग्य ती पुढील कार्यवाही करून सन २०१९-२० मधील विद्यार्थी प्रवेश प्रक्रिया विहित पध्दतीचा अवलंब करून नियमानुसार करण्यात यावी.

महाविद्यालय/शैक्षणिक संस्था तसेच विद्यापीठातील विविध अधिविभागांमध्ये सन २०१९-२० करिता देण्यात येणाऱ्या विद्यार्थी प्रवेशातील आरक्षणाची माहिती विद्यापीठाच्या सांख्यिकी विभागाद्वारे स्वतंत्र परिपत्रकान्वये मागविण्यात येईल. त्यानुसार संबंधित विभागाकडे विहित प्रपत्रातील माहिती महाविद्यालये/शैक्षणिक संस्था तसेच विद्यापीठातील विविध अधिविभागानी तात्काळ देणे अत्यावश्यक आहे याची नोंद घेण्यात यावी.

कळावे.

आपला विश्वासू,
कुलसचिव

सोबत : वरीलप्रमाणे

प्रत : माहितीसाठी व आवश्यक त्या कार्यवाहीसाठी १. पदव्युत्तर प्रवेश विभाग
२. पीजी बीयुटीआर विभाग
३. सांख्यिकी विभाग

200408113030400-2402

महाराष्ट्र राज्यातील सर्व पारंपारिक विद्यापीठे व त्यांना संलग्नित असलेल्या महाविद्यालयांतील पदवी अभ्यासक्रमांकरिता महिलांसाठी ३० टक्के आरक्षण ठेवण्याबाबत

महाराष्ट्र शासना

उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग

शासन निर्णय क्र. जीईसी-१०००/(१२३/२०००)/ताशि-१

मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई-४०० ०३२

दिनांक: १७ एप्रिल, २०००

प्रस्तावना:-

भारताच्या संविधानात, स्त्री-पुरुष भेद न ठेवता समानतेचे तत्त्व हा नागरीकांचा मूलभूत हक्क मानण्यात आला आहे. तसेच महिलांच्या बाबतीतही घटनेत सवसरात्मक धोरण स्विकारण्यात आले आहे. महिलांना पुरुषांच्या बरोबरीने संधी देणे अपेक्षित असले तरी विविध शिक्षण अभ्यासक्रमांकरिता रिजर्वांना समान संधी प्रत्यादात मिळत नाही. रिजर्वांच्या शैक्षणिक उन्नतीसाठी त्यापुढीने खरा प्रयत्न करणे आवश्यक आहे. त्यानुसार महिलांचे बलशालीकरण आणि समाजाच्या सर्व क्षेत्रांमध्ये महिलांचा सक्रिय सहभाग करून सर्वांगीण मानवी विकासाच्या विविध क्षेत्रांमध्ये सकारात्मक परिणाम पडवून आणण्यासाठी महिलांच्या शिक्षणाकडे जाणिवपूर्वक लक्ष देणे आवश्यक आहे. ही बाब विचारात घेऊन शासन निर्णय दि.२२.६.१९९४ अन्वये शासनाने महिलांना शासकीय नोकरीमध्ये ३० टक्के जागा आरक्षित ठेवल्या आहेत. यामागील खरा हेतू साध्य होण्याकरिता आता महिलांना पदवी अभ्यासक्रमांकरिता ३० टक्के आरक्षण ठेवणे आवश्यक आहे. त्यानुसार महाराष्ट्र राज्यात पदवी स्तरावरील सर्व अभ्यासक्रमांकरिता महिलांसाठी ३० टक्के आरक्षण ठेवण्याबाबत शासनाचा विचार होता.

शासन निर्णय:-

वरील सर्व वस्तुस्थिती विचारात घेऊन शासन आता असे आदेश देत आहे की, महाराष्ट्र राज्यातील सर्व पारंपारिक विद्यापीठे व त्यांना संलग्नित असलेल्या सर्व शासकीय, अनुदानित व विनाअनुदानित महाविद्यालयांतील पदवी अभ्यासक्रमांच्या प्रवेशाकरिता महिलांसाठी ३० टक्के आरक्षण ठेवण्यात येत आहे.

सदरचे आरक्षण बिनराखीव व राखीव या दोन्ही प्रवर्गांसाठी लागू राहिल. जर बिनराखीव जागा १०० असतील तर त्यापैकी ३० जागा महिलांकरिता आरक्षित राहतील.

तसेच सदरचे आरक्षण हे सध्या विविध सामाजिक प्रवर्गांकरिता वित्तित केलेल्या संविधानात्मक राखीव जागा अंतर्गत समांतर आरक्षण (Horizontal) राहिल. ठरावरणार्थ जसे की, सध्या संविधानातील तरतुदीनुसार शासनाने अनुसूचित जातीच्या प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांकरिता १३ टक्के जागा आरक्षित आहेत. त्यापैकी त्यातील ३० टक्के आरक्षण हे अनुसूचित जाती या प्रवर्गातील महिला उमेदवारांकरिताच ठेवण्यात येईल व जर या प्रवर्गातील किमान पात्रता असलेल्या महिला उमेदवार प्राप्त न घाल्यास त्या जागा अनुसूचित जातीच्या प्रवर्गातील पुरुष संवर्गातून भरण्यात येतील. म्हणजेच जर प्रवेशाकरिता एखाद्या विद्याशाखेसाठी प्रथम वर्गासाठी १०० जागा असतील तर त्यापैकी १३ जागा अनुसूचित जातीच्या प्रवर्गातील उमेदवारांकरिता सध्या असलेले आरक्षण विचारात घेऊन त्यापैकी ३० टक्के म्हणजेच ४ जागा ह्या अनुसूचित जातीच्या प्रवर्गातील महिला उमेदवारांकरिता आरक्षित राहतील.

वर उरलेल्या पदवीनेप हार सर्व प्रवर्गाकरिताही सध्या असलेल्या आरक्षणांतर्गत मई ३० टक्के समांतरपणे आरक्षण ठेवण्यात येईल. तसेच ज्या पदवी अभ्यासक्रमांकरिता मुख्यभारतात व जागांवर देण्यात येतात ह्या प्रवेशा अंतर्गत देखील ३० टक्के आरक्षण महिलांकरिता देण्यात येईल.

सध्या सर्व तंत्र निकेतनांमध्ये पदविका अभ्यासक्रमासाठी महिलांकरिता शासन निर्णय क्र. डब्ल्यूबीपी-१०९५/(२७१९)/व्यश-५, दि. १७.१.१९९६ अन्वये ठेवलेल्या २५ टक्के आरक्षणात वाढ करून आता ती ३० टक्के इतके करण्यात येत आहे..

सरदरच्या आरक्षित जागांवर जर महिला उमेदवार उपलब्ध झाल्या नाहीत तर या रिकत जागा त्याच शैक्षणिक वर्गात पुरुष संवर्गातून भरण्यात येतील व या रिकत जागांचा त्या पुढील शैक्षणिक वर्गात अनुशांभ धरला जाणार नाही.

वैद्यकीय शिक्षण विभाग आणि कृषि व पशु विभागांतर्गत येणाऱ्या सर्व पदवी अभ्यासक्रमांकरिता आदेशा संबंधित विभागांवरून स्वतंत्रपणे निर्गमित करण्यात येतील.

सरदरचे आरक्षणविषयक आदेश शैक्षणिक वर्ष सन २०००-२००१ पासून अंमलात येतील. महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने.

(प्र. ह. धोरसागर)
शासनाचे सहसचिव

प्रति.

- संयोजक, तंत्र शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
- संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
- संचालक, उद्योगधंदे-संस्था-समन्वय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
- संचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
- कला संचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
- प्रंधालय संचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
- सर्व विद्यापीठांचे कुलगुरु व कुलसचिव
- सर्व सहसंचालक, तंत्र शिक्षण / उच्च शिक्षण, विभागीय कार्यालये.
- प्राचार्य, सर्व अधिकांकृत/तंत्रशास्त्र महाविद्यालये, तंत्र नियन्त्रणे व संस्था (तंत्र शिक्षण संचालकांमार्फत)
- प्राचार्य, सर्व परिषद महाविद्यालये (उच्च शिक्षण संचालकमार्फत)
- भा. मुख्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव,
- भा. मंत्री, उच्च व तंत्र शिक्षण यांचे खाजगी सचिव
- भा. राज्यमंत्री, उच्च व तंत्र शिक्षण यांचे खाजगी सचिव.
- भा. अपर मुख्य सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण यांचे स्वीय सहाय्यक.
- भा. सचिव, कृषि यांचे स्वीय सहाय्यक.
- भा. सचिव, पशुसंवर्धन, दुग्धविकास व मत्स्यव्यवसाय यांचे स्वीय सहाय्यक.
- भा. सचिव, वैद्यकीय शिक्षण व औषधीदळे विभाग यांचे स्वीय सहाय्यक.
- भा. सचिव, शास्रीय शिक्षण यांचे स्वीय सहाय्यक.
- भा. प्रभुन सचिव, वित्त यांचे स्वीय सहाय्यक.
- भा. सचिव (सर्वसाधारण उपविभाग), सामान्य प्रशासन विभाग यांचे स्वीय सहाय्यक.
- सर्व मंत्रालयीन विभाग.
- सर्व मंत्रालयीन विभागांच्या अधिपत्याखाली येणारी सर्व विभागीय कार्यालये (संबंधित विभागांमार्फत)
- सर्व कार्यालये, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- निवड नस्ती, तांशि-१.

(<

तंत्र शिक्षण संचालनालयाच्या अधिपत्याखालील उच्च शिक्षणाच्या शासकीय व अशासकीय अनुदानित संस्थांमध्ये प्रवेशासाठी केंद्र शासनाच्या The Rights of Persons with Disabilities Act, २०१६ च्या तरतूदीनुसार कार्यवाही करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग

शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-२०१८/प्र.क्र.२३१/तांशि-४

मंत्रालय विस्तार भवन, मादाम कामा मार्ग,

हुतात्मा राजगुरु चौक, मुंबई - ४०० ०३२.

दिनांक : २५ जून, २०१८

- संदर्भ :** १) The Rights of Persons with Disabilities Act, २०१६.
२) आयुक्त, अपंग कल्याण आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे पत्र क्र.अकआ/प्र-७/मोफतशिक्षण/क-३१(२)/२०१७-१८/२८, दिनांक २०/६/२०१७.
३) संचालक तंत्र शिक्षण यांचे पत्र क्र. २-अ/एडीएम/२०१८/४७४, दिनांक १०/४/२०१८.

प्रस्तावना :-

केंद्र शासनाने The rights of persons with Disabilities Act, २०१६, दिनांक २८ डिसेंबर, २०१६ रोजी राजपत्रात प्रसिध्द केला आहे. या अधिनियमाच्या कलम ३२ मध्ये पुढीलप्रमाणे तरतूद आहे :-

- १) All Government institutions of higher education and other higher education institutions receiving aid from the Government shall reserve not less than five per cent seats for persons with benchmark disabilities.
- २) The person with benchmark disabilities shall be given an upper age relaxation of five years for admission in institutions of higher education.

केंद्र शासनाच्या या अधिनियमातील तरतूदीनुसार तंत्र शिक्षण संचालनालयाच्या अधिपत्याखालील पदवी व पदव्युत्तर शिक्षण देणाऱ्या विविध शासकीय व अशासकीय अनुदानित संस्थांमध्ये लक्षणीय अपंगत्व असणाऱ्या व्यक्ती/विद्यार्थ्यांकरिता ५ टक्के इतक्या जागा राखीव ठेवणे आवश्यक आहे.

शासन निर्णय :-

The Rights of Persons with Disabilities Act, २०१६ च्या कलम ३२ (१) मधील तरतूदीनुसार तंत्र शिक्षण संचालनालयाच्या अधिपत्याखालील पदवी व पदव्युत्तर शिक्षण देणाऱ्या विविध शासकीय व अशासकीय अनुदानित संस्थांमध्ये लक्षणीय अपंगत्व

शासन निर्णय क्रमांक: संकीर्ण-२०१८/प्र.क्र.२३१/तांशि-४

असणाऱ्या व्यक्ती/ विद्यार्थ्यांकरिता ५ टक्के इतक्या जागा राखीव ठेवण्याचा शासनाने निर्णय घेतला आहे. या निर्णयाची अंमलबजावणी शैक्षणिक वर्ष २०१८-१९ पासून करण्यात यावी. यासाठी विविध अभ्यासक्रमाच्या प्रवेश नियमामध्ये आवश्यक ती सुधारणा करण्यात यावी.

२. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करून देण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक २०१८०६२५१८०५५६०४०८ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

**Sanjay A.
Dharurkar**

Digitally signed by Sanjay A. Dharurkar,
DN: cn=Sanjay A. Dharurkar, o=Government Of Maharashtra,
ou=Higher and Technical Education Department, postalCode=400032,
st=Maharashtra,
2.5.4.20=6371458193095713e94edc7b
6bee23011448b7f66d1386309c7ae7a2,
cn=Sanjay A. Dharurkar,
Date: 2018.06.26 15:46:54 +05:30

(संजय औ.धारुरकर)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. आयुक्त, राज्य सामाईक प्रवेश परीक्षा तथा सचिव, प्रवेश नियामक प्राधिकरण, ८ वा मजला, न्यु एक्सलसिअर इमारत, ए.के.नायक मार्ग, फोर्ट, मुंबई - ४०० ००९
२. संचालक, तंत्र शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
३. आयुक्त, अपंग कल्याण आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
४. सर्व सहसंचालक, तंत्र शिक्षण, विभागीय कार्यालय.
५. कुलसचिव, सर्व अकृषी सार्वजनिक विद्यापीठे.
६. सर्व संबंधित संस्था (तंत्र शिक्षण संचालनालयामार्फत).
७. सचिव, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
८. निवड नस्ती/तांशि-४.

अनाथ मुलांना खुल्या प्रवर्गातून १%
टक्का समांतर आरक्षण देणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
महिला व बाल विकास विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: अमुजा-२०११/ प्र.क्र. २१२/ का-३,
नविन प्रशासन भवन, ३ रा मजला,
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई-४०००३२.
दिनांक - ०२ एप्रिल, २०१८.

वाचा- शासन निर्णय, महिला व बाल विकास विभाग, क्र.संकीर्ण-२०१३/प्र.क्र.१०९/का-३,
दिनांक ०६.०६.२०१६.

प्रस्तावना :-

बाल न्याय (मुलांची काळजी व संरक्षण) अधिनियम, २०१५ अन्वये काळजी व संरक्षणाची गरज असलेल्या अनाथ, निराधार बालकांना पोलीस, स्वयंसेवी संस्था, पालक यांचेकडून बाल कल्याण समितीमार्फत बालगृहात प्रवेश दिला जातो. ० ते १८ वयोगटातील अशा मुलांना बालगृहामध्ये अन्न, वस्त्र, निवारा, आरोग्य सुविधा, शिक्षण, प्रशिक्षण इत्यादी सुविधा पुरविल्या जातात व पुनर्वसनासाठी प्रयत्न केले जातात. अनाथ मुलांना त्यांचा संस्थेतील कालावधी संपल्यानंतर संस्थेच्या बाहेर पडल्यानंतर अनेक समस्यांना तोंड द्यावे लागते. अनाथ मुलांची जात नक्की माहिती नसल्याने, त्यांना कोणत्या एका विशिष्ट प्रवर्गात समाविष्ट करता येत नाही. जातीचा दाखला नसल्यामुळे, त्यांना विविध शासकीय लाभापासून वंचित रहावे लागते. त्यामुळे त्यांच्या भावी आयुष्यात अनेक अडचणी निर्माण होतात. अनाथ मुलांकडे कोणतीही कागदपत्रे व पुरावे नसल्यामुळे, त्यांना जातीचे प्रमाणपत्र मिळत नाही व त्यामुळे त्यांना विविध शासकीय सवलतींपासून वंचित रहावे लागते. त्यामुळे अनाथ मुलांना राज्य शासनाच्या विविध सवलतींचा लाभ घेता यावा, याकरीता आरक्षण लागू करणेबाबतचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता. त्यानुसार दिनांक १७ जानेवारी, २०१८ रोजी झालेल्या मंत्रिमंडळाच्या बैठकीत अनाथ मुलांना शिक्षण व नोकरी यामध्ये १% समांतर आरक्षण लागू करण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे.

शासन निर्णय:-

बाल न्याय (मुलांची काळजी व संरक्षण) अधिनियम, २०१५ अन्वये काळजी व संरक्षणाची गरज असलेल्या अनाथ, निराधार बालकांना संस्थेतून बाहेर पडल्यानंतर जातीचा दाखला नसल्यामुळे विविध शासकीय लाभांपासून वंचित रहावे लागते त्यामुळे अनाथ मुलांना राज्य शासनाच्या विविध सवलतींचा लाभ घेता यावा याकरीता शिक्षण व नोकरी यामध्ये खुल्या प्रवर्गातून १% समांतर आरक्षण लागू करण्यात येत आहे. त्यासाठी खालील अटी व शर्ती निश्चित करण्यात येत आहेत-

शासन निर्णय क्रमांक: अमुजा-२०११/ प्र.क्र. २१२/ का-३,

- १) बालगृहातील व इतर अनाथ मुलांपैकी महिला व बाल विकास विभागाकडून देण्यात येणारे अनाथ प्रमाणपत्र असणा-या मुलांसाठीच हे आरक्षण लागू राहिल. ज्या मुलांच्या कागदपत्रावर कोणत्याही जातीचा उल्लेख नाही व ज्याचे आईवडील, काका-काकू, आजी-आजोबा व चुलत भावंडे व इतर नातेवाईक यापैकी कोणाबाबतही माहिती उपलब्ध नाही, अशा मुलांनाच अनाथ आरक्षण लागू राहिल.
- २) तसेच ज्या मुलांचे आई वडिल हयात नसून त्यांचेकडे जातीचे प्रमाणपत्र नाही, अशा मुलांच्या बाबतीत त्यांनी संबंधित जिल्हा महिला व बाल विकास अधिकारी यांचेकडे अर्ज करणे आवश्यक राहिल. जिल्हा महिला व बाल विकास अधिकारी यांचेकडून संबंधित जिल्ह्याच्या बाल कल्याण समितीकडे सदर अर्ज पाठविण्यात येईल. बाल कल्याण समितीकडून सदर अर्जाची तपासणी करण्यात येईल व आवश्यकतेनुसार पोलीस / महसूल विभागाच्या यंत्रणेकडून छाननी करून तसेच मुलाखत घेऊन अर्ज प्राप्त झाल्याच्या दिनांकापासून ४० दिवसात आपली शिफारस संबंधित विभागीय उपायुक्त, महिला व बाल विकास यांचेकडे निर्णयार्थ पाठविण्यात येईल. बाल कल्याण समितीची शिफारस विचारात घेऊन विभागीय उपायुक्त, महिला व बाल विकास यांचेकडून अनाथ प्रमाणपत्र देण्याची कार्यवाही करण्यात यावी. तसेच शिफारस अमान्य करण्यात येऊन अनाथ प्रमाणपत्र नाकारण्यात आल्यास विभागीय उपायुक्त महिला व बाल विकास यांचेकडून कारणासहित सदर अर्ज बाल कल्याण समितीकडे परत पाठविण्यात येईल. प्रमाणपत्राच्या अनुषंगाने जर कांही तक्रार असल्यास यासंदर्भात अपिलीय प्राधिकारी हे आयुक्त, महिला व बाल विकास हे राहतील.
- ३) उपरोक्त वाचा मधील दिनांक ०६.०६.२०१६ च्या शासन निर्णयानुसार महिला व बाल विकास विभागामार्फत बाल न्याय (मुलांची काळजी व संरक्षण) अधिनियमांतर्गत मान्यता प्राप्त (अनुदानित/विनाअनुदानित) संस्थामध्ये दाखल मुलांना अनाथ प्रमाणपत्र देणेबाबतची कार्यवाही विहित करण्यात आली आहे. त्यानुसार अनाथ प्रमाणपत्र देण्याची कार्यवाही करण्यात यावी.
- ४) सदर निर्णय, शासन निर्णय लागू झाल्याच्या दिनांकापासून पुढे होणा-या सरळसेवा भरतीसाठी लागू राहिल.
- ५) शासन सेवेत प्रवेशासाठी अनाथ मुलांसाठी खुल्या प्रवर्गातून १% समांतर आरक्षण गट "अ" ते "ड" च्या सर्व पदावर लागू राहिल.
- ६) सदर आरक्षणाची गणना पद भरती करण्यात येणा-या रिक्त पदावर करण्यात यावी.
- ७) संबंधित भरती वर्षात अनाथ उमेदवार उपलब्ध न झाल्यास आरक्षणाचा अनुशेष पुढे न ओढता खुल्या प्रवर्गातून गुणवत्तेनुसार इतर उमेदवारांची नियुक्ती करण्यात यावी.

शासन निर्णय क्रमांक: अमुजा-२०११/ प्र.क्र. २१२/ का-३,

८) त्याचप्रमाणे शिक्षणांतर्गत शिष्यवृत्ती, वसतिगृह व व्यावसायिक शिक्षणांतर्गत शैक्षणिक शुल्क प्रतिपूर्ती योजनेमध्ये सदर आरक्षण लागू राहिल.

९) अनाथ आरक्षण प्रमाणपत्राच्या अनुषंगाने एखाद्या मुलाची नोकरीमध्ये नियुक्ती झाल्यास त्याने सादर केलेल्या अनाथ प्रमाणपत्राची फेरतपासणी आयुक्त, महिला व बाल विकास, पुणे यांच्या मार्फत करणे आवश्यक राहिल.

१०) अनाथ आरक्षणाबाबत करावयाच्या कार्यवाहीच्या अनुषंगाने सविस्तर मार्गदर्शक सूचना स्वतंत्रपणे निर्गमित करण्यात येतील.

११) अनाथ आरक्षणाच्या लाभाच्या अनुषंगाने काही समस्या उद्भवल्यास त्याबाबत अभिनिर्णय घेण्याचा अधिकार शासनास राहिल.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१८०४०२१३०९१३८०३० असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

**Sandhya
Sudhir Gawas**

Digitally signed by Sandhya Sudhir Gawas
DN: c=IN, ou=Government Of Maharashtra, ou=Women And Child
Development Department, postalCode=400017, st=Maharashtra,
3.3.4.70=9a034a92457971ad13787247e4a80544c630f0d08a11
f1ad740a54e968c1,
serialNumber=78, cn=Sudhir Gawas
cc59902327334b690773, c=Sandhya Sudhir Gawas
Date: 2018.04.02 13:11:30 +05:30

(सं.सु.गवस)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन.

प्रत,

१. सर्व अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव
२. सर्व मंत्रालयीन विभाग
३. संचालक, माहिती व जनसंपर्क, मंत्रालय, मुंबई.
४. सचिव, महाराष्ट्र राज्य बाल हक्क संरक्षण आयोग, वरळी, मुंबई.
५. आयुक्त, महिला व बाल विकास, पुणे.
६. सर्व उप सचिव, अवर सचिव, कक्ष अधिकारी, महिला व बाल विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
७. सर्व विभागीय महिला व बाल विकास अधिकारी,
८. सर्व जिल्हा महिला व बाल विकास अधिकारी.
९. निवड नस्ती / का-३

महाराष्ट्र शासन
शिक्षण संचालनालय, (उच्च शिक्षण)
महाराष्ट्र राज्य, मध्यवर्ती इमारत, पुणे ४११ ००१

Web: www.dirhe.org.in E-Mail: info@dirhe.org.in

फोन नं. ०२०/२६१२२११९, २६०५१५१२, २६१३०६२७, २६१२४६३९ फॅक्स नं. ०२०/२६१११५३३, २६०५१७२९

क्रमांक - युएनआय/२०१२/मा.सैनिक/अवि/विशि-८ ७८७११ दिनांक ६/१२/२०१२
प्रति,

कुलसचिव,
सर्व अकृषी विद्यापीठे

विषय:- राज्यातील विद्यापीठात माजी सैनिकांसाठी जागा राखून ठेवण्याबाबत.
संदर्भ:- प्र.गि.कानडे, कक्ष अधिकारी यांचे क्र.ओ.चमु२०१२/प्र.क्र.१८७/विरा-३,
दिनांक-१६/८/२०१२ चे पत्र.

महोदय,

उपरोक्त विषयाबाबत आपणास कळविण्यात येते की, राज्यातील विद्यापीठात तसेच महाविद्यालयात माजी सैनिकांच्या मुलांसाठी जागा राखीव ठेवण्याबाबत आदेश निर्गमित करण्यात आले असून त्याची अंमलबजावणी करण्याबाबतही आदेश देण्यात आले आहेत. तथापि सदर शासन आदेशांची अंमलबजावणी योग्यरित्या होत नसल्याचे संदर्भिय पत्रान्वये कळविण्यात आले आहे. तरी सदर प्रकरणाबाबतची सद्यस्थितीची माहिती शासनास सादर करावी व त्याची प्रत संचालनालयास सादर करण्यात यावी.

शिक्षण संचालक, उच्च शिक्षण,
महाराष्ट्र राज्य, पुणे १.
यांचेकरिता

प्रत :- प्र.गि.कानडे, कक्ष अधिकारी, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरू चौक, मुंबई-३२, यांना उपरोक्त संदर्भाधीन पत्रान्वये माहितीस्तव सादर.

P. G. Adar
M. S. K.
28/12

SOLAPUR UNIVERSITY, SOLAPUR.
INWARD NO. 619
DATE: 28 DEC 2012

महाराष्ट्र शासन

१४

क्र. औचिमु २०१२ / प्रक्र. १८७ / विशि-३
उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग,
मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई-३२
दिनांक :- १६ ऑगस्ट, २०१२

प्रति,

कुलसचिव,

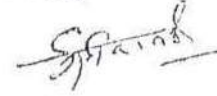
सर्व अकृषी विद्यापीठे,

विषय :- राज्यातील विद्यापीठात माजी सैनिकांसाठी जागा राखून
ठेवण्याबाबत.

महोदय,

राज्यातील विद्यापीठात तसेच महाविद्यालयात माजी सैनिकांच्या मुलांसाठी जागा राखीव ठेवण्याबाबत
आदेश निर्गमित करण्यात आले असून त्याची अंमलबजावणी करण्याबाबतही आदेश देण्यात आले आहेत.
(प्रती सोबत जोडल्या आहे) तथापी सदर शासन आदेशांची अंमलबजावणी निटपणे होत नसल्याचे निदर्शनास
आले आहे. यास्तव आपणास याद्वारे विनंती करण्यात येते की, सदर आदेशांची विद्यापीठात तसेच संलग्नात
महाविद्यालयांमध्ये काटेकोरपणे अंमलबजावणी करण्यात येईल याची दक्षता घेण्यात यावी.

आपला,

(प्र. गि. कानडे)

कक्ष अधिकारी

प्रत.

संचालक, उच्च शिक्षण, पुणे यांना आवश्यकत्या कार्यवाहीसाठी अग्रेषित.

DISC 09

P. G. Kanade

3/10

SOLAPUR UNIVERSITY, SOLAPUR
INWARD NO. 310
DATE:- 30 AUG 2012

शैक्षणिक आरक्षण - माजी सैनिक कल्याण
अभियांत्रिकी महाविद्यालये, टेक्निकल, टेक्नोलॉजीकल,
पॉलीटेक्निक, कला, वाणिज्य, अध्यापक महाविद्यालये

महाराष्ट्र शासन

उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग

शासन परिपत्रक क्र. माजीसे-२००६/(३४१/०६)/मशि-६

संश्लेषित विस्तार भवन, मुंबई-३२

दिनांक १० सप्टेंबर, २००६

- संदर्भ- १) शासन निर्णय, शिक्षण व सेवायोजना विभाग, क्र. टीसीएम-१८८४/(१८४/८४)/मशि-४ दि. २८ जून, १९८४.
- २) शासन निर्णय, उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, क्र. आयटीआय-१००२/प्र.क्र. ५१/व्यरि-२, दि. ३० एप्रिल, २००२
- ३) शासन निर्णय, शिक्षण व सेवायोजना विभाग क्र. टीसी-२११२/(५०३३)(१)/मशि-१, दि. ३० एप्रिल, १९९३

परिपत्रक- माजी/माजी सैनिकांच्या मुलांना शाळा / कॉलेज यांमधील प्रवेशासाठी, अभियांत्रिकी महाविद्यालय/टेक्निकल / टेक्नोलॉजीकल व पॉलीटेक्निक शिक्षणासाठी प्रवेशासाठी ५% जागा तसेच अध्यापक महाविद्यालयांच्या एकूण प्रवेश क्षमतेपैकी ५% जागा तसेच शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थामधून १% जागा किंवा जास्तीत जास्त १० जागा आरक्षित केलेल्या आहेत. असे असून तरी सदर निर्णयाने काटेकोरपणे अंमलबजावणी होत नसल्याचे, राज्यातील माजी सैनिकांच्या कल्याणाचे उपाययोजना करण्याच्या निमित्ताने नेमलेल्या तदर्थ समितीने, अहवालाच्या शासनाच्या निदर्शनास आणलेले आहे. सदर अहवाल दिधानपरिपत्रक दि. २०.४.२००६ रोजी सादर करण्यात आला आहे.

सदर अहवालाच्या अनुषंगाने पुढील एकदा निदर्शनास आणण्यात येते की, राज्यातील माजी/माजी सैनिकांच्या कल्याणाचे शासन विविध योजना राबवित असते. त्यात माजी सैनिक युध्दविधवा/माजी सैनिकांच्या विधवा/माजी सैनिकांचे अवलंबित व्रान्चा संपन्निके, आर्थिक व शैक्षणिक स्तर उंचावण्यासाठी शासन वाटवध आहे. त्यामुळे माजी/माजी सैनिकांच्या मुलांना शाळा / कॉलेज यांमधील प्रवेशासाठी शासनाने विहित केल्यानुसार जागा राष्ट्रीय वेदण्यात येवून त्या फक्त संबंधित ठरवद्वारामधूनच भरण्यात याव्यात. सदर जागा इतर प्रवर्गातून भरल्या जावू नयेत. जे संस्थाचालक आदेशाची अंमलबजावणी करीत नाहीत त्यांचे सदर कडक कारवाई करण्यात यावी. प्रत्येक शैक्षणिक वर्षाच्या प्रवेशा प्रक्रियेवेळी संबंधित जिल्हा सैनिक कल्याण अधिकारी, माजी/माजी सैनिकांच्या पाल्यांच्या शैक्षणिक प्रवेशाचा आढावा घेतील त्यावेळी त्यांना संबंधित संस्था करण्याच्या सुचना सर्व संबंधितांना देण्यात याव्यात.

हे शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनच्या www.wandhsaashtra.gov.in या वेबसाइटवर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक सांकेतांक क्र. 20076910 4946001 असा आहे. महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार प नांवाचे,

(दि. न. सोसले)

(दि. न. सोसले)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रति,
शिक्षण संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
शिक्षण संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
संचालक, तंत्रशिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई

च महाराष्ट्रातील विभागीठाच्या कोणत्याही शाखे
प्रतिमत 10 टक्के जागा राखून ठेवण्याबाबत.

प्रति,

श्री. सुर्वे, कर्म अधिकारी
आ. प्र. दि. (मा. शि. क.) कार्या-२८

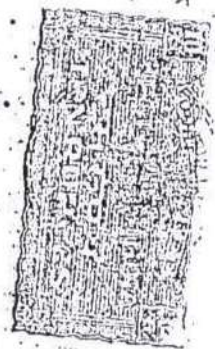
महाराष्ट्र राज्य

शिक्षण व सेवा योजना विभाग,

पुणे ऑफिसी. सी. एम. 1204/167/85 मा. सी.

मंत्रालय विस्तार, मुंबई-400032

दिनांक 13 जून, 1985.

प रि प त्र

खाजगी अनुदान प्रामाण्य विभागाच्या शाखेतील त्याच प्रमाणे शाखेची
विभागणे. महाविद्यालये, महाराष्ट्रातील सर्व विभागीठातील सर्व शाखांमध्ये
प्रवेश देण्याबाबत शासन निर्णय, शिक्षण विभाग व समाज कल्याण विभाग, पुणे
टी. सी. एम. / 271/39586/इ. ए. ए. दिनांक 31 मे 1974 तसेच टी. सी. एम.
84/183/85 मा. शि. 28 जून 1984 नियमावली विहित करण्यात आली
आहे. त्याच प्रमाणे महाविद्यालयांमध्ये च महाराष्ट्रातील सर्व विभागीठांच्या
सर्व शाखांमध्ये प्रवेश देण्याबाबत शासनाने वेळोवेळी निकष विहित केलेले आ

2. महाविद्यालयाच्या शाखेतील शासनाने विहित केलेल्या निकषाच्या
आधारेवर संबंधित विभागीठाचे स्वतंत्रपणे नियमावली विहित केलेली आहे.
3. महाराष्ट्र शासनाने अफ सोरगात्मक वाच म्हणून आजी च माजी
डिप्लोम परीक्षेतील आमी, नेव्ही च एअर फोर्स मधील कर्मचारी, निरी
गुप्तान, टंकमुद्रक, चपराशी च सैनिकांना तसेच त्यांच्या मुलांना पुढील सुटार
विद्यालयात च महाविद्यालयात तसेच विभागीठाच्या सर्व शाखांमध्ये 1985-86
च्या शैक्षणिक वर्षापासून सुरुवात करून ठेवून त्याचप्रमाणे त्या राखीव जागावर
आजी च माजी डिप्लोम परीक्षेतील आमी, नेव्ही, एअर फोर्स मधील कर्मचारी
गुप्तान, टंकमुद्रक, चपराशी च सैनिकांना तसेच त्यांच्या मुलांना प्रवेश घ्यावेत
असा निर्णय घेतला आहे.

आजी च माजी डिप्लोम परीक्षेतील आमी, नेव्ही च एअर फोर्स मधील कर्मचारी, निरीगुप्तान, टंकमुद्रक, चपराशी च सैनिकांना तसेच त्यांच्या मुलांना पुढील सुटार विद्यालयात च महाविद्यालयात तसेच विभागीठाच्या सर्व शाखांमध्ये 1985-86 च्या शैक्षणिक वर्षापासून सुरुवात करून ठेवून त्याचप्रमाणे त्या राखीव जागावर आजी च माजी डिप्लोम परीक्षेतील आमी, नेव्ही, एअर फोर्स मधील कर्मचारी गुप्तान, टंकमुद्रक, चपराशी च सैनिकांना तसेच त्यांच्या मुलांना प्रवेश घ्यावेत असा निर्णय घेतला आहे.

राखीय जागापेकी [टक्के] दहा जागापेक्षा जास्त नसाव्यात.

4. विद्यालये, महाविद्यालये तसेच विद्यापीठाचे सर्व विभाग सुरू झालेले आहेत व नव्याने प्रवेश देणे आता विहित नियमावली प्रमाणे शक्य नाही तरी देखील एक खास बाब म्हणून सुमानुसार प्रत्येक विद्यालयात, महाविद्यालयात तसेच विद्यापीठाच्या प्रत्येक विभागामध्ये या जादा विद्यार्थ्यांना रचरीत प्रवेश पावेत अशी विनंती संबंधित प्राचार्यांना, शिक्षण उपसंचालकांनी रचरीत करावी. सदर घाटीय क्षमतेला विद्यापीठाकडून मान्यता मिळावी म्हणून प्रत्येक विद्यापीठाकडे शासनातर्फे स्वतंत्रपणे प्रस्ताव पाठवण्यात आलेले आहेत.

या घाटीय जागांसाठी संबंधित महाविद्यालय अधिक शिक्षक वर्ग व जादा अनुदान मंजुरी करता येणार नाही. उपरोक्त शिक्षक पदाधिरस या विद्यार्थ्यांना प्रशिक्षण देण्याची जबाबदारी सोपविण्यात यावी.

5. प्रत्येक जिल्हा शिक्षण अधिकाऱ्याकडे अधिकाऱ्यांनी विभागीय शिक्षण उपसंचालकांनी या बाबत योग्य ती कारवाई करून वेळोवेळा कार्यवाहीचा शहवाल शासनाला रचरीत सादर करावा, विहित नियमावली मधील सूचना समावेश करण्याबाबत स्वतंत्र आदेश करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नोंदणी-

सही - अस्पष्ट
उपसचिव
महाराष्ट्र राज्य

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर.

उपरोक्त शासन परिपत्रक विभाग प्रमुख (विद्यापीठाचे विविध अधिविभाग) तसेच प्राचार्य/संचालक सर्व संश्लेषित महाविद्यालये/शिक्षण संस्था यांना माहितीसाठी व योग्य त्या कार्यवाहीसाठी प्रतदिण्यात येत आहे.
तसेच ज्या महाविद्यालयांच्या संस्थेची एकापेक्षा जास्त महाविद्यालये असतील त्या महाविद्यालयांनी सदरचे शासन परिपत्रक संस्थेच्याही निदर्शनास आणावे.

उपकुलसचिव

दूरध्वनी 020-66262629
ई-मेल : resettle.dsw@malasainik.com

सैनिक कल्याण विभाग,
महाराष्ट्र राज्य रायगड इमारत,
राष्ट्रीय युवा स्मॉलक्समोन्स
घाटपती, पुणे- 411 003

Co. P. Admiss
3-2017

क्रमांक : 1816/अ.स.सेवा/अ.प्र. 17
- 6 MAR 2017

मा. कलगूर
शिवाजी विद्यापीठ कांठ्लापुर
(महाराष्ट्र राज्य सर्व विद्यापीठ)

विषय : प्रौढांगणक अभ्यासप्रमोक्षांसाठी आजी-माजी सैनिकांच्या पाल्यांसाठी जागा राखाय
ट्रेयणेबाबत.

- संदर्भ : १. महाराष्ट्र शासन, उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, शासन परिपत्रक क्र. मार्जीसं. २००६/२४१/०६/मसि-६ दिनांक १० सप्टेंबर २००६.
- २. पुणे विद्यापीठ पत्र क्रमांक आरक्षण/ओ-५१/१०३४ दिनांक १६ जून २०१६.
- ३. महाराष्ट्र शासन क्र. सॉिकर्ण-१०१४/प्र.क्र.१३६/मसि-२ दिनांक २१ जून २०१६.

२. उपरोक्त विषया संबंधीय शासन परिपत्रक व शासन निर्णयांतील तरतुदीनुसार विविध शैक्षणिक अभ्यासक्रमांच्या प्रवेशासाठी राज्यातील आजी-माजी सैनिकांच्या पाल्यांना जागा आरक्षित ठेवण्यात आल्या आहेत.

३. त्या अनुषंगाने आपणारा कळविण्यात येत की, आपल्या विद्यापीठाच्या अधीयत्याखालील सर्व महाविद्यालयांमध्ये (अभियांत्रिकी महाविद्यालय, टेक्नीकल, टेक्नॉलॉजीयल, पॉलिटेक्नीक, कला, व्यायाम व अध्यापक महाविद्यालये) सर्व अभ्यासक्रमांच्या प्रवेश प्रक्रियेमध्ये आजी-माजी सैनिकांच्या पाल्यांना आरक्षणाचा लाभ देण्यात यावा.

४. तसेच संबंधीय शासन निर्णयांतील तरतुदीनुसार शैक्षणिक वर्ष २०१७-२०१८ पासून चालू होणाऱ्या शैक्षणिक वर्षापासून आजी सैनिकांच्या पाल्यांना राखीव ठेवण्यात आलेल्या जागेवर प्रवेश देते व त्या आजी सैनिकांच्या पाल्यांकडे संबंधीत जिल्हा सैनिक कल्याण कार्यालयाकडून देण्यात आलेले "माजी सैनिक पाल्य असल्याबाबतचे प्रमाणपत्र " आसल्याशिवाय प्रवेश देण्यात येऊ नये. तसेच सादर केलेल्या प्रमाणपत्राबाबत कोही शंका उपस्थित झाल्यास प्रमाणपत्राच्या सत्यतेबाबतची खातर जमा संबंधीत जिल्हा सैनिक कल्याण कार्यालयाकडून करून घेण्यात यावी.

५. उपरोक्त विषया आपल्या स्तरावरून आदेश निर्गमित करणे बाबत आपणारा विनंती करण्यात येत आहे. (अधिक माहितीसाठी पुणे विद्यापीठाने केलेल्या कार्यवाहीचे पत्र सोबत जोडले आहे.)

(विपिन ए. शिंदे,
चर्नल (निवृत्त)
उपसंचालक (पुनर्गमन)
संचालकदफतर

सोयत : चर्नल प्रमाण

(१४७)

उच्च व तंत्रशिक्षण आणि सेवायोजन विभागाच्या
अधिपत्याखालील सर्व शैक्षणिक संस्थांमधून मागास
प्रवर्गाकरिता राखीव जागा ठेवण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

उच्च व तंत्रशिक्षण आणि सेवायोजन विभाग,
शासन शुद्धिपत्र क्रमांक : युएसजी-१४९३/(२४२८)/विशि-४,
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक : ७ फेब्रुवारी, १९९६.

- वाचा : १) शासन निर्णय, उच्च व तंत्रशिक्षण आणि सेवायोजन विभाग क्र. युएसजी-१४९३/२४२८/विशि-४,
दि. २३ जून, १९९४ व समक्रमांकित शुद्धिपत्रक दिनांक -१२ जुलै, १९९४.
२) शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग, क्रमांक- सीबीसी-१४९४/प्र.क्र.
२३६/मावक-५, दि. १३ जून, १९९५ व समक्रमांकित शुद्धिपत्रक दिनांक १५ जून, १९९५.
३) शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग क्र. बीसीसी-१०९४/प्र.क्र. ६८/९४/१६-ब, दिनांक १५
जून, १९९५.
४) शासन निर्णय, क्रमांक - युएसजी-१४९३/(२४२८)/विशि-४ दिनांक २२ जून, १९९५.

शासन शुद्धिपत्र :- शासन निर्णय, उच्च व तंत्रशिक्षण आणि सेवायोजन विभाग क्रमांक युएसजी-१४९३/(२४२८)/
विशि-४, दि. २२ जून, १९९५ च्या परिच्छेद ४ व ५ मध्ये खालीलप्रमाणे सुधारणा करण्यात येत आहेत -

२. परिच्छेद - ४ : सदर आरक्षण प्रत्येक संस्थेमध्ये अभ्यासक्रम निहाय असेल आणि ते मुक्त आणि मुल्याधारित
जागांकरिता त्यांच्या त्यांच्या प्रमाणात असेल.

तंत्रशिक्षण विभाग वगळता इतर शैक्षणिक विभागांतर्गत येणाऱ्या बिगर राखीव जागा या प्रथमतः भरण्यात याव्यात.
यामध्ये गुणवत्तेनुसार असणाऱ्या मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांचा देखील समावेश अराखीव उमेदवार म्हणून असेल. या विद्यार्थ्यांचा
समावेश आरक्षणामध्ये करण्यात येऊ नये. यासाठी विद्यार्थ्यांनी आपला प्रवेश अराखीव म्हणून समजण्यासाठी पसंती
कळविण्याचा प्रश्न उदभवत नाही. उर्वरित जागा आरक्षणानुसार भरण्यात याव्यात असे करताना शैक्षणिक संस्थांमध्ये
मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांचे प्रमाण ५२ टक्केपेक्षा अधिक झाले तर त्यास कोणतीही हरकत नाही.

परिच्छेद-५ मधील "मात्र बदलाबदलीने इतर प्रवर्गातून/पासून ५२% पेक्षा अधिक असणार नाही" हे शेवटचे वाक्य
पूर्णतः वगळण्यात यावे.

४. हे शुद्धिपत्रक सामान्य प्रशासन विभागाच्या संमतीने निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

अ. मा. भट्टलवार

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत -

सर्व अकृषि विद्यापीठांचे कुलगुरु

सर्व अकृषि विद्यापीठांचे कुलसचिव.

विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागासप्रवर्गांना लागू करण्यात आलेल्या प्रगत व उन्नत गटाचे तत्वाच्या (नॉन क्रिमीलेअर) अनुषंगाने जाती दाखले देण्याचे नमुन्यात बदल करणेबाबत

महाराष्ट्र शासन

सामाजिक न्याय, सांस्कृतिक कार्य व विशेष सहाय्य विभाग,
शासन परिपत्रक क्रमांक : सीबीसी-१०/२००६/प्र.क्र. १५/मावक-५
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई-३२

दिनांक : ३० जून, २००६

वाचा,

१. शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन वि. क्रमांक : बीसीसी-१०९३/२१६७/ सीआर-१४१/९३/१६ व दिनांक २३ मार्च, १९९४.
२. शासन निर्णय स.क. सां.का. व क्री. विभाग क्रमांक : सीबीसी १०९४/प्र.क्र.८६/मावक-५, दिनांक १६ जून, १९९४ व दि. २२ जून, १९९४
३. शा.नि. सामान्य प्रशासन विभाग क्र. बीसीसी-१०९४/प्र.क्र.६८/९४/१६-ब, दिनांक १५ जून, १९९५
४. शा.नि.स.क.,सां.का. व क्री. विभाग क्र. सीबीसी-१०९४/प्र.क्र.८६/मावक -५, दिनांक ५ जून, १९९७
५. शा.नि.सा.न्या.सां.का. क्री व वि.स. विभाग क्र. सीबीसी-१०/२००१/प्र.क्र.१२०/ मावक-५ दिनांक १ नोव्हेंबर, २००१.
६. शा.नि.सा.न्या.सां.का. व वि. स. विभाग क्र. सीबीसी-१०/२००१/प्र.क्र.१११/ मावक-५ दिनांक २९ मे, २००३
७. शा.नि.सा.न्या.सां.का. व वि.स. विभाग क्र. सीबीसी-१०/२००६/प्र.क्र.१५/ मावक-५ दिनांक ५ जून, २००६

प्रस्तावना :

सामान्य प्रशासन विभाग, दिनांक २३ मार्च, १९९४ च्या शासन निर्णयानुसार केवळ भटक्या जमाती (क), भटक्या जमाती (ड) आणि इतर मागासवर्गांना उन्नत व प्रगत गटाचे (क्रिमीलेअरचे) तत्त्व लागू केलेले आहे. आता महाराष्ट्र राज्य लोकसेवा- अनुसूचित जाती/जमाती व विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, विशेष मागासप्रवर्ग आणि इतर मागासवर्ग यांच्यासाठी आरक्षण अधिनियम-२००१ मधील कलम चार पोट कलम २(दोन) च्या परंतुका अन्वये उन्नत व प्रगत गटाचे (क्रिमीलेअरचे) तत्त्व अनुसूचित जाती

- व अनुसूचित जमाती बगळून निरधिसूचित जाती (अ) (विमुक्त जाती-अ) भटक्या जमाती (ब), भटक्या जमाती (क), भटक्या जमाती (ड) व्याचवरावर इतर मागासवर्ग आणि विशेष मागासवर्ग या मागास प्रवर्गांना लागू करण्याची तरतूद केली आहे. सादर तरतूद विचारान घेऊन उन्नत व प्रगत गटाचे (क्रिमीलेअरचे) तत्त्व लागू करण्यासंबंधी खालीलप्रमाणे सूचना देण्यात येत आहेत.

शासन परिपत्रक :

- आरक्षण अधिनियम २००१ हा अधिनियम अंमलात आणल्याच्या दिनांक २९ जानेवारी, २००४ पासून अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती बगळून निरधिसूचित जाती, विमुक्त जाती-अ) भटक्या जमाती (ब), भटक्या जमाती (क), भटक्या जमाती (ड) इतर मागासवर्ग आणि विशेष मागासवर्ग यांना उन्नत व प्रगत गटाचे (क्रिमीलेअरचे) तत्त्व लागू करण्यात येत आहे.
- पदोन्नती वगळता ज्या ज्या प्रयोजनाकरिता आरक्षणाचे आदेश लागू करण्यात आलेले आहेत, त्या त्या सर्व प्रयोजनाकरिता क्रिमीलेअरचे तत्त्व लागू राहिल व त्याप्रमाणे प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक राहिल.
 - उन्नत व प्रगत गटाच्या (क्रिमीलेअरच्या) मार्गदर्शक तत्व्यासंदर्भात सामान्य प्रशासन विभागाने व विहित उत्पन्न म्यदिपर्यंत या विभागाने वेळोवेळी काढलेले आदेश विचारात घेण्यात यावेत.
 - संदर्भाधीन शासन निर्णय क्रमांक १६ जून, १९९४ मधील मुद्दा क्रमांक ४ खाली, "हे आदेश भटक्या जमाती (क), धनगर व तत्सम जाती, भटक्या जमाती (ड) वंजारी व तत्सम जाती आणि इतर मागासवर्ग यांना लागू राहतील" हा परिच्छेद वगळण्यात येत आहे. दिनांक १ नोव्हेंबर, २००१ च्या शासन निर्णय परिशिष्ट 'क', 'ड' व 'इ' नमुने रद्द समजण्यात यावेत.
 - अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती सांझूत विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागासवर्ग यांना उन्नत व प्रगत गटाच्या तत्वानुसार प्रमाणपत्राचा नमुना परिशिष्ट 'क' प्रमाणे राहिल. तथापि, फक्त जाती प्रमाणपत्राची मागणी केल्यास त्या उमेदवारास परिशिष्ट 'ड' प्रमाणे जातीचे प्रमाणपत्र देण्यात यावे.
 - या विभागाच्या उपक्रमांकित दिनांक ५ जून, २००६ रोजी निर्गमित केलेले शासन परिपत्रक रद्द करण्यात येत आहे.

हे शासन निर्णय सामान्य प्रशासन विभागाच्या सहमतीने निर्गमित करण्यात येत आहे. तरी सर्व संबंधित प्राधिकार्यांनी वरील सूचना तातडीने अंमलात आणाव्यात.

सादरचे शासनपरिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या वेबसाईटवर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संगणक सांकेतांक २००६०७१०१२२४५८० असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने

(वलदेव चंद)

प्रधान सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

सर्व विभागीय आयुक्त,
 प्रबंधक, उच्च न्यायालय, मूल शाखा/अपील शाखा, मुंबई (पत्राने)
 संचालक, समाज कल्याण, संचालनालय महाराष्ट्र राज्य, पुणे
 राज्यपाल यांचे सचिव,
 मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव,
 उप मुख्यमंत्र्यांचे सचिव,
 सर्व मंत्री / राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव
 मुख्य सचिव/ अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/ सचिव,
 सर्व मंत्रालयीन विभाग
 सर्व विभागीय आयुक्त,
 सर्व जिल्हाधिकारी,
 सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी,
 सर्व जिल्हा न्यायालये
 *प्रबंधक, उच्च न्यायालय, मूल शाखा, मुंबई.
 *प्रबंधक, उच्च न्यायालय, अपील शाखा, मुंबई.
 *प्रबंधक, लोकआयुक्त व उप लोक-आयुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई.
 *प्रबंधक, महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरण, मुंबई, नागपूर.
 *सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई
 उप संचालक, अनुसूचित जाती / जमाती आयोग, भारत सरकार
 मार्ग, तांबे पेठ, पुणे-४११ ०३०.
 महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, महाराष्ट्र राज्य
 संचालक, समाजकल्याण, पुणे.
 संचालक, सेवायोजन, मुंबई,
 आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक.
 आयुक्त, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे.
 सहाय्यक आयुक्त (मागासवर्ग कक्ष), सर्व विभागीय आयुक्तांची कार्यालये,
 महालेखापाल, महाराष्ट्र १/२ (लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई/नागपूर,
 महालेखापाल, महाराष्ट्र १/२ (लेखा परीक्षा), मुंबई/नागपूर,
 अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई,
 सर्व मंत्रालयीन विभागाच्या अधिपत्याखालील विभाग प्रमुख व कार्यालय प्रमुख,
 सामान्य प्रशासन विभागातील सर्व कार्यासने,
 निचंडनरती,
 *पत्राने.

(१४८)

संवैधानिक आरक्षण ५० टक्क्यापेक्षा जास्त होऊ न
देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग,

शासन निर्णय क्र. टीईएम ३३९७/१२९२६/(९०८६)/तांशि-१

मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई-४०० ०३२.

दिनांक : ११ जुलै, १९९७.

- संदर्भ : १) शासन निर्णय, उच्च व तंत्रशिक्षण आणि सेवायोजन विभाग क्र. युएसजी १४९३/२४२८/विशि-४, दि. २३ जून, १९९४ व समक्रमांकित शुद्धिपत्रक दि. जुलै, १९९४.
- २) शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रिडा विभाग क्र. सीबीसी/१४९४/प्र.क्र. २३६/मावक-५, दि. १३ जून, १९९५ व समक्रमांकित शुद्धिपत्रक दि. १५ जून, १९९५.
- ३) शासन निर्णय, क्र. सामान्य प्रशासन विभाग क्र. बीबीसी १०९४/प्र. क्र. ६८/९४/१६-ब, दि. १५ जून, १९९५ व शुद्धिपत्रक दि. २१ मार्च, १९९६.
- ४) शासन निर्णय, उच्च व तंत्रशिक्षण आणि सेवायोजन विभाग क्र. युएसजी १४९३/२४२८/विशि-४, दि. २२ जून, १९९५.
- ५) अतिरिक्त सरकारी वरील, मुंबई उच्च न्यायालय, मुंबई यांचे पत्र क्र. एडीडीएल/डब्ल्युपी/एसएसजी दि. १०-७-१९९७.

प्रस्तावना :

शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग क्र. बीबीसी १०९३/१६७/सीआर-१४१/४१/९३/१६-ब, दि. २३ मार्च, १९९४ अन्वये विविध मागास प्रवर्गासाठी एकूण ५० टक्के आरक्षण विहित करण्यात आले होते. नंतर सामाजिकदृष्ट्या व शैक्षणिकदृष्ट्या मागासलेल्या काही जातींच्या विकासासाठी काही सवलती व उपाययोजना करणे आवश्यक असल्यामुळे शासन निर्णय सामान्य प्रशासन विभाग क्र. बीबीसी/१०९४/प्र. क्र. ६८/९४/१६-ब, दि. ८ डिसेंबर, १९९४ चे परिशिष्ट अ मध्ये नमूद केलेल्या जातीसाठी एक स्वतंत्र विशेष मागास प्रवर्ग असे संबोधण्यात येऊन त्यांच्यासाठी २ (दोन) टक्के आरक्षण ठेवण्यात आले होते. तसेच या प्रवर्गासाठी क्रिमिलीयरचे तत्व लागू नाही हेही स्पष्ट करण्यात आले होते.

दि. ८ डिसेंबर, १९९४ च्या सामान्य प्रशासन विभागाच्या शासन आदेशास अनुसरून उच्च व तंत्रशिक्षण विभागाने विशेष मागास प्रवर्गासाठी २ टक्के आरक्षण ठेवून शासन निर्णय क्र. युएसजी १४९३/(२४२८)/विशि-४, दि. २२ जून, १९९५ अन्वये विविध आरक्षणाबाबत आदेश निर्गमित केले आहेत. सदर निर्णयाद्वारे विशेष मागास प्रवर्गासाठी २ टक्के आरक्षणाची त्रुटद करण्यात आली असून एकूण आरक्षण ५२ टक्के विहित केले आहे. भारतीय संविधान अनुच्छेद १४ तसेच १६ अन्वये सर्व प्रवर्गातील घटकाना समानता व समान संधी मिळावी म्हणून मा. सर्वोच्च न्यायालयाने १९९३ साली मागासवर्गीय प्रवर्गासाठी आरक्षण ५० टक्क्यापेक्षा जास्त असू नये असा निवाडा दिला आहे.

रिट याचिका क्र. २९८९/१९९७, श्री. पांडुरंग एस. पखाले विरुद्ध महाराष्ट्र शासन व इतर, या प्रकरणी सुनावणी सुरु असताना मा. उच्च न्यायालयाच्या मुंबई खंडपीठाने अभियांत्रिकी पदवी अभ्यासक्रमाच्या १९९७-९८ या शैक्षणिक वर्षाच्या प्रवेश नियमावलीत संवैधानिक आरक्षणासाठी केलेली ५२ टक्के जागांची तरतुद मा. सर्वोच्च न्यायालयाने इंद्रा साँहनी विरुद्ध केंद्र या प्रकरणी १९९३ साली दिलेल्या निवाड्यानुसार नसल्यामुळे कायदेशीर नसल्याचे शासनाचे निदर्शनास आणून दिले आहे. (संदर्भ १९९३ मा. सर्वोच्च न्यायालय ए. आर. पू. क्र. ४७७, शीर्ष टिप्पणी (डब्ल्यू) प्रवेश नियमावलीतील

(१४९)

राज्य शासनाने संवैधानिक आरक्षणासाठी केलेली ५२ टक्के जागांची तरतूद ही मा. सर्वोच्च न्यायालयाचा अवमान ठरू शकते असेही मा. उच्च न्यायालयाने स्पष्ट केले आहे. यावर संवैधानिक आरक्षणांचे प्रमाण ५२ टक्क्यावरून ५० टक्के करण्याबाबतचे आदेश तात्काळ निर्गमित करण्यात येतील असे शासनातर्फे प्रतिपादन केल्यानंतर मा. उच्च न्यायालयाने समाधान व्यक्त केले असून उपरोक्त संदर्भात शासन आता खालीलप्रमाणे आदेश देत आहे.

शासन निर्णय :

शासन आता या शासन निर्णयाद्वारे असे आदेश देत आहे की, उच्च व तंत्रशिक्षण विभागाच्या अधिपत्याखाली येत असलेल्या सर्व शैक्षणिक संस्थांतील अभ्यासक्रमांच्या प्रवेशासाठी या विभागाने निर्गमित केलेल्या शासन निर्णय क्र. यूएसजी १४९३/(२४२८)/विशि-४, दि. २२ जून, १९९५ अन्वये विशेष मागास प्रवर्गाकरिता राखून ठेवण्यात आलेल्या २ टक्के जागांचे आरक्षणाबाबत पुढील आदेशापर्यंत खालीलप्रमाणे कार्यवाही करण्यात येत आहे. हे आदेश १९९७-९८ या शैक्षणिक वर्षापासून लागू करण्यात येत असून तात्काळ अंमलात येतील व उच्च व तंत्रशिक्षण विभागांतर्गत शैक्षणिक संस्थांतील सर्व विद्या शाखांतील अभ्यासक्रमांच्या प्रवेशासाठी लागू राहतील.

१. विशेष मागास प्रवर्गात ज्या जाती आहेत त्यापैकी काही जाती इतर मागासवर्गीयांमध्ये समाविष्ट होत्या. त्यामुळे सुरुवातीस विशेष मागास प्रवर्गाचे प्रमाणपत्र धारक उमेदवारांची जात ज्या मागास प्रवर्गामध्ये समाविष्ट होती. त्या मागास प्रवर्गाच्या आरक्षणासाठी पात्र समजण्यात यावी.
२. भारतीय संविधानानुसार मंडल आयोगाने केलेल्या शिफारशीनुसार शासन निर्णय, उच्च व तंत्रशिक्षण आणि सेवायोजन विभाग क्र. टीईएम १०२४/(६३०३) तांशि-१, दि. ३ जून, १९९४ मधील परिच्छेद क्र. ४ मध्ये विहित केल्याप्रमाणे एकूण ५० टक्के जागा आरक्षित करण्यात याव्यात. सदर आरक्षण प्रत्येक संस्थेमध्ये अभ्यासक्रम निहाय राहिल. मुक्त (मेरीट सीट्स) तसेच मूल्यभारित (पेमेंट सीट्स) जागांकरिता त्यांच्या त्यांच्या प्रमाणात असावे.
३. गुणवत्ता यादीनुसार प्रवेश प्रक्रिया केल्यानंतर जर कोणत्याही मागासवर्गीय प्रवर्गासाठी आरक्षित असलेल्या जागापैकी काही जागा रिक्त राहिल्या तर त्या जागेवर एकूण प्रवेश क्षमतेच्या जास्तीत जास्त २ टक्के पर्यंत प्रवेशासाठी विशेष मागास प्रवर्गीय उमेदवारांना प्रवेशासाठी प्राधान्य देण्यात यावे.
४. रिक्त जागांवर विशेष मागास प्रवर्गातील उमेदवारांना कमाल २ टक्के जागांवर प्रवेश दिल्यानंतर जर जागा रिक्त राहिल्या तर त्या जागा इतर सर्व मागासवर्गीय प्रवर्गातील उमेदवारांची गुणवत्तेनुसार सरासरी करून भरण्यात याव्यात.
३. शासन यापुढे असेही आदेश देत आहे की, १९९७-९८ या शैक्षणिक वर्षासाठी ज्या अभ्यासक्रमांची प्रवेश प्रक्रिया सुरु झाली असेल व दि. ९-७-१९९७ रोजी किंवा तत्पूर्वी या विभागाच्या दि. २२ जून, १९९५ च्या शासन निर्णयानुसार प्रवेश देण्यात आले असतील तर त्याबाबत पुढील कार्यवाही करण्यात यावी.
१. विशेष मागासवर्ग प्रवर्गांतर्गत करण्यात आलेल्या प्रवेशास बाधा न आणता पुढील प्रवेश प्रक्रियेत काही कारणास्तव होणाऱ्या रिक्त जागांवर ५० टक्के आरक्षित जागा जुळवून घ्याव्यात.
२. संवैधानिक आरक्षण कुठल्याही परिस्थितीत ५० टक्क्यापेक्षा जास्त होणार नाही याची दक्षता घ्यावी.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

औ. शि. विहाडे

शासनाचे सहसचिव

प्रति -

कुलसचिव, सर्व विद्यापीठे, महाराष्ट्र राज्य.

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

विशेष कक्ष विद्यापीठ प्रशासन व पदव्युत्तर अधिविभाग स्थायी समितीच्या उपसमिती बैठकीचा कार्यवृत्तांत

मा. अधिविभागप्रमुख, संख्याशास्त्र अधिविभाग यांच्या दि. २९/६/२०१८ रोजीच्या पत्रास अनुसरून व सर्व अधिविभागांच्या शैक्षणिक वर्ष २०१८-१९ मधील विद्यार्थ्यांच्या गुणवत्ता यादीमधील समांतर आरक्षण विषयक कार्यवाही करणेसाठी विशेष कक्ष विद्यापीठ स्थायी समितीच्या उपसमितीची बैठक शुक्रवार दिनांक २९ जून २०१८ रोजी विद्यापीठ कार्यालयामध्ये दुपारी ४.३० वाजता आयोजित केली होती.

सदर बैठकीसाठी उपस्थितीतीचा अहवाल खालीलप्रमाणे —

१) डॉ. एस. डी. शिंदे, भुगोल अधिविभाग	—	अध्यक्ष
२) डॉ. ए. एम. सरवडे, इंग्रजी अधिविभाग	—	सदस्य
३) श्रीमती एन. डी. पाटील	—	सदस्या
४) श्री. ए. एस. नलवडे, उपकुलसचिव	—	सदस्य सचिव

— कामकाज —

बैठकीच्या सुरुवातीस उपकुलसचिव, विशेष कक्ष (सदस्य सचिव श्री. ए. एस. नलवडे) यांनी सर्व उपस्थित समिती सदस्यांचे स्वागत केले.

संख्याशास्त्र अधिविभागाने दि. २९/६/२०१८ रोजी सादर केलेले माजी सैनिक आरक्षणासंदर्भातील पत्र तसेच माजी सैनिक आरक्षणासाठीची शासनाची दि.१३.८.२०१४, दि. १३.६.१९८५ रोजीचे परिपत्रके इ. अनुलक्षून खालीलप्रमाणे ठराव केले :-

- १ संख्याशास्त्र अधिविभाग व पी.व्ही.डी.पी. महाविद्यालय, तासगाव येथील अपंग आरक्षणासंदर्भात विभागप्रमुख यांनी दि.२८.६.२०१८ रोजी विचारणा केली होती. त्यास अनुसरून विशेष कक्ष विभागाने आदेशान्वये संबंधित अधिविभागास अपंग प्रवर्गातील उपलब्ध विद्यार्थ्यांमध्ये गुणवत्ता यादी तयार करावी व त्यातील गुणवत्ता अग्रक्रमानुसार एका विद्यार्थ्यास त्याच्या प्रवर्गातर्गत (खुला किंवा सामाजिक प्रवर्ग) प्रवेश देता येईल असे कळविलेले आहे. विभागाने केलेली ही कार्यवाही विद्यार्थी प्रवेशासाठीच्या समांतर आरक्षणविषयक प्रचलित शासन धोरणानुसार आहे.

....२....

२ संख्याशास्त्र अधिविभागप्रमुख यांनी दि. २९.६.२०१८ रोजी दिलेल्या पत्राच्या अनुषंगाने विद्यार्थी प्रवेशातील माजी सैनिक या समांतर आरक्षणांतर्गत दि. १३.८.२०१८ येथे उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय यांच्या परिपत्रकात दिलेल्या निर्देशानुसार अधिविभागांनी खालीलप्रमाणे कार्यवाही करावी असे ठरले.

अ) प्रथम टप्पा : खुल्या प्रवर्गातून समांतर आरक्षणाची पदे भरताना गुणवत्तेच्या निकषानुसार खुल्या प्रवर्गातील उमेदवारांची निवड यादी करावी. (या ठिकाणी खुल्या प्रवर्गात गुणवत्तेच्या आधारावर मागासवर्गीय उमेदवारांचाही समावेश होईल) या यादीत समांतर आरक्षणानुसार आवश्यक खुल्या प्रवर्गाच्या उमेदवारांची संख्या पर्याप्त असेल तर कोणताही प्रश्न उदभवणार नाही. आणि त्यानुसार पदे भरावीत. जर या यादीत समांतर आरक्षणानुसार आवश्यक खुल्या प्रवर्गाच्या उमेदवारांची संख्या पर्याप्त नसेल तर खुल्या प्रवर्गासाठी राखीव समांतर आरक्षणाची पदे भरण्याकरिता सदर यादीतील आवश्यक पर्याप्त संख्येइतके शेवटचे उमेदवार वगळून पात्र उमेदवारांपैकी केवळ खुल्या प्रवर्गाचेच आवश्यक पर्याप्त संख्येइतके उमेदवार घेणे आवश्यक आहे.

ब) दुसरा टप्पा : त्या नंतर प्रत्येक सामाजिक आरक्षणाच्या प्रवर्गातील उमेदवारांच्या निवड यादया तयार कराव्यात. (जे उमेदवार यापूर्वीच टप्पा अ मध्ये सामिल झाले असतील त्यांना या यादीतून वगळावे.)

क) तिसरा टप्पा : वरील ब नुसार तयार करण्यात आलेल्या यादयांमध्ये सामाजिक आरक्षणातील प्रत्येक प्रवर्गाच्या विहित टक्केवारीनुसार अ येथे विषद केलेल्या कार्यपध्दतीनुसार समांतर आरक्षणाचे पुरेसे उमेदवार समाविष्ट करावेत. मात्र असे करताना सामाजिक प्रवर्गांतर्गत रहावे.

आभार प्रदर्शनांतर बैठकीचे कामकाज समाप्त झाले.

श्री. ए. एस. नल्वडे
सदस्य सचिव

डॉ. एस. डी. शिंदे
अध्यक्ष

महाराष्ट्र राज्यातील सर्व अकृषी विद्यापीठातील शैक्षणिक संस्थांमध्ये प्रवेशाकरिता मराठा समाजासह सामाजिक व शैक्षणिकदृष्ट्या मागास (एसईबीसी) वर्गास तसेच खुल्या प्रवर्गातील आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकांसाठी जागा आरक्षित ठेवण्याबाबत...

महाराष्ट्र शासन

उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग

शासन परिपत्रक क्र. संकीर्ण-२०१९/प्र.क्र. २२/विशि-३

हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग,

मंत्रालय, विस्तार भवन, मुंबई-४०० ०३२.

दिनांक:- ८ मार्च, २०१९.

संदर्भ :-

- १) विधी व न्याय विभागाचा सन २०१८ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ६२, दि. ३० नोव्हेंबर, २०१८.
- २) सामान्य प्रशासन विभाग शासन निर्णय क्र.राआधो-४०१९/प्र.क्र.३१/१६-अ, दि. १२ फेब्रुवारी, २०१९.

प्रस्तावना:-

महाराष्ट्र राज्यातील सामाजिक व शैक्षणिकदृष्ट्या मागास (एसईबीसी) नागरिकांच्या वर्गाच्या प्रगतीसाठी राज्यातील शैक्षणिक संस्थांमधील प्रवेशाकरिता जागांच्या आरक्षणासाठी आणि राज्याच्या नियंत्रणाखालील लोकसेवांमधील नियुक्त्यांच्या आणि पदांच्या आरक्षणासाठी आणि तत्संबंधित किंवा तदनुषंगिक बाबींची तरतुद करण्यासाठीचा अधिनियम उपरोक्त संदर्भ क्रमांक १ अन्वये महाराष्ट्र शासनाच्या दि. ३० नोव्हेंबर, २०१८ च्या राजपत्रामध्ये प्रसिध्द करण्यात आलेला आहे. सदर अधिनियमातील मुद्दा क्र. ४ (१) (क), अन्वये राज्यातील अनुदानित तसेच विनाअनुदानित शैक्षणिक संस्थांमधील प्रवेशाच्या एकूण १६% जागा मराठा समाजासह सामाजिक व शैक्षणिकदृष्ट्या मागास (एसईबीसी) नागरिकांच्या प्रवर्गासाठी आरक्षित करण्यात आल्या आहेत.

तसेच संदर्भ क्रमांक २ च्या शासन निर्णयान्वये महाराष्ट्र राज्यातील खुल्या प्रवर्गातील आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकांसाठी शासकीय सेवा व शैक्षणिक संस्थांमध्ये प्रवेशाकरिता १०% जागा आरक्षित करण्याबाबत आदेश निर्गमित करण्यात आले आहेत. तसेच सदर शासन निर्णयातील मुद्दा क्र. ४ अन्वये शैक्षणिक संस्थांमध्ये प्रवेशाबाबतचे आवश्यक आदेश सर्व संबंधित विभागांनी तात्काळ निर्गमित करण्याबाबत आदेशित करण्यात आले आहे.

सामान्य प्रशासन विभागाने उपरोक्त शासन निर्णयान्वये आदेशीत केल्यानुसार मराठा समाजासह सामाजिक व शैक्षणिकदृष्ट्या मागास (एसईबीसी) वर्गास १६% जागा तसेच खुल्या प्रवर्गातील आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकांसाठी १०% जागा महाराष्ट्र राज्यातील शैक्षणिक संस्थांमध्ये प्रवेशाकरिता आरक्षित करण्याबाबत या विभागाच्या अधिनस्त असलेल्या सर्व सार्वजनिक अकृषी विद्यापीठांना निर्देश देण्याकरिता याबाबतचे शासन परिपत्रक निर्गमित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन परिपत्रक:-

उपरोक्त संदर्भ क्रमांक १ व २ ला अनुसरून महाराष्ट्र राज्यातील सर्व सार्वजनिक अकृषी विद्यापीठातील शैक्षणिक संस्थांमध्ये प्रवेशाकरिता मराठा समाजासह सामाजिक व शैक्षणिकदृष्ट्या मागास (एसईबीसी) वर्गास १६% जागा तसेच खुल्या प्रवर्गातील आर्थिक दृष्ट्या दुर्बल घटकांसाठी १०% जागा आरक्षित ठेवण्यात याव्यात.

२. शासनाने निर्धारित केलेले शैक्षणिक संस्थातील प्रवेशामधील सदर आरक्षण राज्यातील उच्च व तंत्र शिक्षण विभागातर्गत येणाऱ्या अल्पसंख्यांक शैक्षणिक संस्थाखेरीज सर्व अकृषी विद्यापीठे, अभिमत विद्यापीठे, विधी विद्यापीठे, स्वयं अर्थसहाय्यित विद्यापीठे, त्यांच्याशी संलग्नीत असणारी सर्व अनुदानित व विनाअनुदानित महाविद्यालये व स्वायत्त महाविद्यालये यांना लागू होईल. सदर आदेशाची प्रभावी अंमलबजावणी होईल हे पाहण्याची जबाबदारी संबंधित विद्यापीठांची राहिल.

३. शैक्षणिक संस्थामध्ये प्रवेशासाठी विद्यापीठांनी/संस्थांनी नियम / परिनियम तयार केले असतील आणि त्यामध्ये विविध सामाजिक घटकांचे आरक्षण दर्शविण्यात आले असेल तर या आरक्षणाच्या अनुषंगाने त्या नियमात/ परिनियमात संबंधितांनी विहित कार्यपध्दतीनुसार आवश्यक त्या सुधारणा तातडीने कराव्यात.

४. सर्व विद्यापीठांना सूचित करण्यात येते की, त्यांनी सदरचे परिपत्रक त्यांच्या अधिनस्त असलेल्या सर्व शैक्षणिक संस्थांच्या निदर्शनास आणून द्यावे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करून देण्यात आला असून त्याचा संकेतांक क्रमांक २०१९०३०८१४४०३०९२०८ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

**SIDDHARTH
KHARAT**

Digitized by SIDDHARTH KHARAT
Office: Maharashtra
23 A, 2nd Floor, Sector 24, IT Park, MIDC, Thane (W), Maharashtra
Phone: 9821102787, 9821102788, 9821102789, 9821102790, 9821102791
Email: siddharthkharat@gmail.com
Website: www.siddharthkharat.com
Date: 20/03/2019 10:43:03 AM

(सिद्धार्थ खरात)

सहसचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा.राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मुंबई.
२. मा.मुख्यमंत्री यांचे अप्पर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
३. मा. मंत्री, उच्च व तंत्रशिक्षण यांचे विशेष कार्यअधिकारी, मंत्रालय, मुंबई.
४. मा. राज्यमंत्री, उच्च व तंत्रशिक्षण यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
५. सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांचे स्वीय सहाय्यक.
६. सर्व अकृषी विद्यापीठांचे कुलगुरु / कुलसचिव.
७. सर्व विधी विद्यापीठांचे कुलगुरु/ कुलसचिव.

शासन परिपत्रक क्रमांक: संकीर्ण-२०१९/प्र.क्र. २२/विशि-३

८. सर्व स्वयं अर्थसहाय्यीत / अभिमत विद्यापीठांचे कुलगुरू/ कुलसचिव
९. संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
१०. संचालक, तंत्रशिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
११. सर्व विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण विभाग, महाराष्ट्र राज्य.
१२. सर्व विभागीय सहसंचालक, तंत्र शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य.
१३. उप सचिव, (विशि) (मशि) (तांशि) उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई
१४. उप सचिव (१६अ), सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१५. निवड नस्ती - कार्यासन विशि-३.

शैक्षणिक वर्ष २०१९-२० करिता विद्यार्थी प्रवेशातील आरक्षण निश्चित करण्यासाठीची नियमावली :

अकृषी विद्यापीठे व संलग्नित महाविद्यालयांतील विद्यार्थी प्रवेशासाठी राज्य शासनाने एसईबीसी (मराठा) आरक्षण १६ टक्के, अर्थिक दुर्बल घटकांसाठीचे आरक्षण १० टक्के लागू केले आहे. सदरचे आरक्षण व तत्पूर्वीचे ५० टक्के आरक्षण यामुळे विद्यार्थी प्रवेशातील एकूण आरक्षण ७६ टक्के झाले आहे. त्यानुसार विद्यार्थी प्रवेशातील आरक्षणाची काटेकोर अंमलबजावणी होणे आवश्यक आहे. ज्या ठिकाणी सर्व मागास प्रवर्गांना आरक्षण मिळू शकेल इतकी विद्यार्थी प्रवेश संख्या उपलब्ध आहे, त्या ठिकाणी आरक्षणाची अंमलबजावणी करता येते. तथापि, ज्या ठिकाणी प्रवेश क्षमता कमी आहे व सर्व मागास प्रवर्गांना टक्केवारीनुसार आरक्षण प्रदान करता येणार नाही त्याठिकाणी आरक्षणाचा प्राधान्यक्रम निर्धारित करणे आवश्यक आहे. तसेच विहित आरक्षण निर्धारणासाठी आवश्यक ते गणन करण्याच्या दृष्टीने धोरणात्मक निर्णय घेणे आवश्यक आहे. यासंदर्भात शासनाकडेही मार्गदर्शन मागविले आहे, परंतु विद्यापीठातील व महाविद्यालयातील विद्यार्थी प्रवेश प्रक्रिया तात्काळ आरंभ होत असल्याने शैक्षणिक वर्ष २०१९-२० करिता विद्यार्थी प्रवेशातील आरक्षण निश्चित करण्यासाठीची नियमावली बनविण्याची बाब विशेष कक्ष (विद्यापीठ प्रशासन व पदव्युत्तर अधिविभाग) स्थायी समितीची उपसमिती व महाविद्यालयांच्यासाठीच्या विशेष कक्ष (विद्यापीठ स्तर) स्थायी समितीच्या उपसमिती यांच्या संयुक्त बैठकीत विचारार्थ सादर.

१. विद्यार्थी प्रवेशातील एसईबीसी (मराठा) आरक्षण, अर्थिक दुर्बल घटकांसाठीचे आरक्षण निर्धारित करण्यासाठी, या आरक्षणांच्या सरळसेवा भरतीसाठी राज्य शासनाने निर्गमित केलेले शासन आदेश, शासन परिपत्रके इ. मधील तरतूदी विचारात घेणेत याव्यात.
२. ज्या विषयांसाठी/अभ्यासक्रमांसाठी उपलब्ध प्रवेश क्षमता अल्प आहे (उदा.२, ३, ४, ६ इत्यादि) त्यामधील आरक्षणाचा प्राधान्यक्रम ठरविण्यासाठी दि. ७.१.२०१९, दि. २९.५.२०१७ रोजीच्या सामान्य प्रशासन विभागाच्या शासन परिपत्रकातील सरळसेवा भरतीसंदर्भातील तरतूदीनुसार कार्यवाही करावी.
३. विजाभज (VJNT) प्रवर्गासाठीच्या एकत्रित ११ टक्के आरक्षणानुसार ज्या ठिकाणी १ पद उपलब्ध होते, त्या ठिकाणी उपरोल्लिखित दि. ७.१.२०१९ रोजीच्या शासन परिपत्रकातील तरतूदीनुसार विजाअ प्रवर्गास (VJA) प्राधान्याने आरक्षण देण्यात यावे.
४. विद्यार्थी प्रवेशातील आरक्षण निश्चित करत असताना, ०.५ अथवा त्यापुढील अपूर्णाकाचे गणन '१' अशा पूर्णसंख्येत करावे. तसेच एखाद्या विषयाचे टक्केवारीनुसार आरक्षण निश्चित करताना ज्या मागास प्रवर्गासाठीचा अपूर्णांक मोठा असेल त्यास प्राधान्य देण्यात यावे. (उदा. ०.५४ आणि ०.५६ असेल तर ०.५६ ला प्राधान्य द्यावे.)
५. विद्यार्थी प्रवेशातील एसईबीसी (मराठा) आरक्षण, अर्थिक दुर्बल घटकांसाठीचे आरक्षण याबाबतची कार्यवाही संबंधित अधिविभाग आणि पदव्युत्तर प्रवेश विभाग यांचेद्वारे ज्या त्या वेळचे मा. न्यायालयाचे न्यायनिर्णय, राज्य शासनाचे आदेश इत्यादि अनुलक्षण करणे बंधनकारक आहे.

संहती कार्यसाधिका । शिलं परं भूषणम्

Shetkari Shikshan Prasarak Mandal's

KRISHNA MAHAVIDYALAYA, RETHARE BK.

Shivnagar, Tal. Karad, Dist. Satara, 415108 (M.S.) Ph. : 02164-266346, Fax : 02164- 266347

Email : kmr_sspm@yahoo.co.in Website : www.krishnamahavidyalaya.com

NAAC "B+" Grade (CGPA 2.65)

Founder : **Hon. Jaywantrao Bhosale**

President : **Dr. Suresh Jaywantrao Bhosale**

Principal : **Dr. Salunkhe C. B., M.Sc; Ph.D.**

Translation in English

Shivaji University Kolhapur 416004

Phone 0231- 26090000 Special Cell -0231 2609148

Website- www.unishivaji.ac.in

Shivaji University Kolhapur 416104

Phone 0231- 26090000 Special Cell -0231 2609148

Ref. No. SU/ Special Cell section/325

Date 13/06/2019

To

1. The principals,
All affiliated colleges,
Shivaji University Kolhapur
2. The Director,
All Recognized Educational Institution,
Shivaji University Kolhapur
3. The Head,
All Post Graduate Department
Shivaji University Kolhapur.

Subject – 1. About reservation in admission in the affiliated colleges/ Institution and the Departments in the University Campus for reservation in students' admission in all Courses and Faculties in the academic year 2019-20.

2. About Students admission Hostels in the academic year 2019-20.

Sir/ Madam,

The Government of Maharashtra has prescribed the percentage of social reservation for students' admission in non-agriculture universities and affiliated colleges / Institutions for the various courses as mentioned below.

Sr.No	Backward Category		Percentage of reservation
1	Scheduled Cast	SC	13%
2	Scheduled Tribe	ST	7%
3	Vimukta Jati (A)	VJ-A	3%
4	Nomadic Tribe(B)	NT -B	2.5%
5	Nomadic Tribe(C)	NT - C	3.5%
6	Nomadic Tribe(D)	NT- D	2%
7	Other Backward Class	OBC	19%
8	Socially and Economically Backward Class	SEBC	16%
9	Economically Backward class	EWS	10%
10	Open	OPEN	24%
Total			100%

(Note- The college/ Institution admission authority has to reserve the seats for admission for backward class candidate as per rule of the Government of Maharashtra up to the last date of admission.)

[Signature]
Principal
Krishna Mahavidyalaya, Rethare Bk,
Tal. Karad : 415 100 (M.S)

Estd : 1962
NAAC 'A' Grade

SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR - 416 004

Phone : EPABX -2609000 Special Cell -260 9148.

Website : www.unishivaji.ac.in

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर ४१६ ००४

फोन इपीबीएक्स. २६०९००० विशेष कक्ष २६०९१४८

जा.क्र.विशेष कक्ष/325

दिनांक : 13 JUN 2019

प्रति,

१. मा. प्राचार्य,
सर्व संलग्नित महाविद्यालये,
शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर.

३. मा. अधिविभागप्रमुख,
सर्व पदव्युत्तर अधिविभाग,
शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर.

२. मा. सचिव,
सर्व संलग्नित शैक्षणिक संस्था,
शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर.

विषय : १. सन २०१९ - २०२० या शैक्षणिक वर्षामध्ये संलग्नित
महाविद्यालये/शैक्षणिक संस्था तसेच विद्यापीठाच्या विविध पदव्युत्तर
अधिविभागातील विद्यार्थी प्रवेशामधील आरक्षण

२. सन २०१९ - २०२० या शैक्षणिक वर्षातील विद्यार्थी वसतिगृह
(हॉस्टेल) प्रवेशाबाबत..

महोदय/महोदया,

उपरोक्त विषयासंदर्भात राज्य शासनाने अकृषी विद्यापीठे व संलग्नित महाविद्यालये/संस्था
यांच्यामधील विद्यार्थी प्रवेशासाठी विहित केलेल्या सामाजिक आरक्षणाची टक्केवारी खालीलप्रमाणे
आपणास योग्य त्या कार्यवाहीसाठी कळविण्यात येत आहे :

अ. क्र.	मागास प्रवर्ग		आरक्षणाची विहित टक्केवारी
१.	अनुसूचित जाती	SC	१३ %
२.	अनुसूचित जमाती	ST	७ %
३.	विमुक्त जाती (अ)	VJA	३ %
४.	भटक्या जमाती (ब)	NTB	२.५ %
५.	भटक्या जमाती (क)	NTC	३.५ %
६.	भटक्या जमाती (ड)	NTD	२ %
७.	इतर मागासवर्ग	OBC	१९ %
८.	सामाजिक आणि शैक्षणिक मागास प्रवर्ग	SEBC	१६ %
९.	आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटक	EWS	१० %
१०.	खुला	Open	२४ %
		एकूण	१०० %

(टीप : संस्था/महाविद्यालयातील प्रवेशासाठीच्या जबाबदार अधिकार्यांनी शासनाच्या विहित आरक्षण धोरणानुसार
मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना प्रवेशामध्ये आरक्षण देण्याची कार्यवाही शेवटच्या प्रवेश दिनांकापर्यंत करावयाची आहे.)

विद्यार्थी प्रवेशातील समांतर आरक्षणाबाबत :

सामाजिक आरक्षणाबरोबरच खालीलप्रमाणे समांतर आरक्षण विद्यार्थी प्रवेशासाठी शासनाने निर्धारित केले आहे —

१. विद्यार्थी प्रवेश प्रक्रियेमध्ये महिलांसाठी पदवी स्तरावर शासन निर्णय क्र. जीईसी — २००० (१२३/२००७)/टी.ई.१ दि. १७.०४.२००० नुसार ३० टक्के आरक्षण देय आहे.
(सोबत पृष्ठ क्र. ६ ते ७)
२. शासन निर्णय क्र. संकीर्ण—२०१८/प्र.क्र.२३१/ताशि—४ दि.२५.६.२०१८ नुसार अकृषी विद्यापीठे संलग्नित महाविद्यालयातील सर्व स्तरीय प्रवेशामध्ये दिव्यांग (अपंग) विद्यार्थ्यांसाठी साठी ५ टक्के आरक्षण देय आहे.
(सोबत पृष्ठ क्र. ८ ते ९)
३. शासन निर्णय क्र. २०११/प्र. क्र. २०१२/क्र. ३ दि. ०२.०४.२०१८ नुसार अनाथ विद्यार्थ्यांना विद्यार्थी प्रवेशामध्ये १ टक्का आरक्षण देय आहे.
(सोबत पृष्ठ क्र. १० ते १२)
४. माजी सैनिक व त्यांच्या पाल्यांना विद्यार्थी प्रवेशामध्ये १० टक्के आरक्षण देय आहे. यासंदर्भातील कार्यवाहीसाठी कृपया खालील शासन पत्रे, परिपत्रके, शासन निर्णय, अवलोकनी घेण्यात यावीत :
(सोबत पृष्ठ क्र. १३ ते १८)

अ) महाराष्ट्र शासनाचे क्र. औचिमु २०१२/प्र. क्र. १८७/विशि— ३ उच्च व तंत्र शिक्षण विभागाचे दि. १६.०८.२०१२ रोजीचे शासन पत्र.

ब) महाराष्ट्र शासन, मा. शिक्षण संचालक, (उच्च शिक्षण), महाराष्ट्र राज्य यांचे क्र. युएनआय/२०१२/मा. सैनिक/अवि/विशि — ८ १८७११ दि. ०६.१२.२०१२ रोजीचे शासनपत्र.

क) महाराष्ट्र राज्य उच्च व तंत्र शिक्षण विभागाचे क्र. माजीसै—२००६/(२४१/०६)/मशि—६ दि. १०.०९.२००७ रोजीचे शासन पत्र.

ड) महाराष्ट्र राज्य, शिक्षण व सेवा योजन विभागाचे क्र. टी.सी.एम.१२०४/१६७/८५/मा.शि. दि. १३.०६.१९८५ रोजीचे शासनपत्र.

इ) महाराष्ट्र राज्य, शिक्षण व सेवा योजन विभागाचे क्र. टी.सी.एम. १९८४/१८५/८४३/ मा. शि—४ दि. २८.०६.१९८४ रोजीचे पत्र.

फ) महाराष्ट्र राज्य, सैनिक कल्याण विभागाचे क्र. १८१६४/शै.स/सैकवि—१७ दि. २८.०२.२०१७ रोजीचे पत्र.

वरील सर्व शासन पत्रे, परिपत्रके, शासन निर्णय, इत्यादी विद्यापीठाच्या संकेतस्थळावर (www.unishivaji.ac.in) उपलब्ध आहेत.

प्रवेश प्रक्रियेसंदर्भातील इतर सर्वसाधारण सूचना :

- १ संलग्नित महाविद्यालये/संस्था तसेच विद्यापीठातील विविध अधिविभागांनी गुणवत्ता यादी (Merit list) तयार करून खुल्या किंवा अराखीव संवर्गातील पर्याप्त जागांवर प्रथमतः विद्यार्थी/विद्यार्थीनींना त्यांच्या मागास प्रवर्गांचा विचार न करता गुणानुक्रमे खुल्या प्रवर्गातून प्रवेश द्यावा. (सोबत पृष्ठ क्र. १९)
- २ वरीलबाबत मागासवर्गीय विद्यार्थी/विद्यार्थीनींना खुल्या प्रवर्गातील जागांवर त्यांच्या गुणानुक्रमे प्रवेश दिला जात असल्याने आरक्षणाची विहित मर्यादा अथवा टक्केवारी त्यामुळे ओलांडली असे होणार नाही, याबाबत योग्य ती दक्षता घ्यावी.
- ३ सामाजिक आरक्षणाचा लाभ घेऊ इच्छिणाऱ्या मागासवर्गीय विद्यार्थी/विद्यार्थीनी यांनी (अनु. जाती/अनु.जमाती व्यतिरिक्त) विहित मुदतीतील शासनाच्या सक्षम प्राधिकाऱ्याचे नॉन-क्रिमिलेअर प्रमाणपत्र प्रवेशासाठी सादर करणे आवश्यक आहे. तसेच आर्थिक दुर्बल घटकांसाठीच्या १० टक्के आरक्षणांतर्गत प्रवेश घेऊ इच्छिणाऱ्या विद्यार्थी/विद्यार्थीनीं यांनीही त्याबाबतचे शासनाच्या सक्षम प्राधिकाऱ्याचे प्रमाणपत्र प्रवेशासाठी सादर करणे आवश्यक आहे. (सोबत पृष्ठ क्र.२० ते २२)
- ४ विद्यार्थी प्रवेशातील आरक्षणाची पदे ज्या मागास प्रवर्गासाठी राखीव आहेत त्याच मागास प्रवर्गातून सर्व नियमांचे काटेकोर पालन करून भरणे आवश्यक आहे. संबंधित मागास प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांच्या उपलब्धते अभावी प्रवेश रिक्त रहात असतील तर अन्य मागास प्रवर्गातून रिक्त प्रवेश पूर्ण करण्याबाबत महाराष्ट्र शासनाच्या दि. ११.७.१९९७ रोजीच्या शासन निर्णयातील तरतूदीनुसार कार्यवाही करावी. (सोबत पृष्ठ क्र.२३ ते २४)
- ५ उच्च व तंत्रशिक्षण विभागाच्या दि.११.७.१९९७ रोजीच्या शासन निर्णयात विद्यार्थी प्रवेशातील आरक्षणाच्या जागा रिक्त राहिल्या तर त्याबाबत करावयाची कार्यवाही, शासन निर्णयातील मुद्दा क्र. ३ व क्र. ४ येथे नमूद केली आहे. ती खालीलप्रमाणे :

मुद्दा क्र. (३). : गुणवत्ता यादीनुसार प्रवेश प्रक्रिया केल्यानंतर जर कोणत्याही मागासवर्गीय प्रवर्गासाठी आरक्षित असलेल्या जागापैकी काही जागा रिक्त राहिल्या तर त्या जागेवर एकूण प्रवेश क्षमतेच्या जास्तीत जास्त २ टक्के पर्यंत प्रवेशासाठी विशेष मागास प्रवर्गीय उमेदवारांना प्रवेशासाठी प्राधान्य देण्यात यावे.

मुद्दा क्र. (४). : रिक्त जागांवर विशेष मागास प्रवर्गातील उमेदवारांना कमाल २ टक्के जागांवर प्रवेश दिल्यानंतर जर जागा रिक्त राहिल्या तर त्या जागा इतर सर्व मागासवर्गीय प्रवर्गातील उमेदवारांची गुणवत्तेनुसार सरमिसळ करून भरण्यात याव्यात.

वरीलप्रमाणे कार्यवाहीसाठी संबंधितांनी दि.११.७.१९९७ रोजीचा मूळ शासन निर्णयही कृपया सविस्तर अवलोकनी घ्यावा. आणखी असे की, सदर शासन निर्णयातील तरतूदींच्या अनुषंगाने विद्यापीठाने राज्य शासनाकडून मार्गदर्शन मागविले आहे. ते प्राप्त होताच वा अन्य मार्गाने शासनाने वरील तरतूदींसंदर्भात काही अद्ययावत आदेश निर्गमित केल्यास त्यानुसार कार्यवाही करणे आवश्यक आहे.

- ६ विद्यापीठातील पीजीबीयुटीआर विभागाद्वारे नियंत्रित होणाऱ्या एम.फिल/पी.एचडी प्रवेशासंदर्भात युजीसी वा अन्य शिखर संस्थानी विद्यार्थी प्रवेशाबाबत सूचना जारी केल्या असतील तर सदर प्रवेशासाठी त्या विचारात घेणेच याव्यात. संबंधितांनी यासंदर्भात पीजीबीयुटीआर विभागाच्या प्रवेश माहितीपुस्तिकेचे (Prospects) सुक्ष्म अवलोकन करावे. सदर एम.फिल/पी.एचडी अभ्यासक्रमांसाठीच्या प्रवेशातील मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांसाठी राखीव असलेल्या जागा विद्यार्थ्यांच्या उपलब्धतेऐवजी रिक्त राहिल्या तर त्या त्याच मागास प्रवर्गांतर्गत भरण्यासाठी पुनःश्च विशेष प्रवेश मोहिमेचे (Special drive) आयोजन संबंधित विभागाद्वारे करण्यात येईल. तसेच विशेष मोहिमेचे आयोजन करूनही मागास प्रवर्गातील प्रवेशाच्या जागा रिक्त राहिल्या तर त्या वर क्र. ५ येथे नमूद केलेल्या दि. ११.७.१९९७ रोजीच्या शासन निर्णयातील तरतूदीनुसार भरण्यात याव्यात.
- एम.फिल/पी.एचडी विद्यार्थी प्रवेशातील रिक्त राहिलेल्या मागासवर्गीय जागांबाबत विशेष कक्ष (विद्यापीठ प्रशासन व पदव्युत्तर अधिविभाग) स्थायी समितीच्या उपसमितीने केलेल्या शिफारसी, त्यांस मा. कुलगुरु व स्थायी समितीने दिलेली मान्यता यांच्या अनुषंगाने वरीलप्रमाणे कार्यवाही करण्यात यावी.
- आणखी असे की, सदर शासन निर्णयातील तरतूदीच्या अनुषंगाने विद्यापीठाने राज्य शासनाकडून मार्गदर्शन मागविले आहे. ते प्राप्त होताच वा अन्य मार्गाने शासनाने वरील तरतूदीसंदर्भात काही अद्ययावत आदेश निर्गमित केल्यास त्यानुसार कार्यवाही करणे आवश्यक राहिल.
- ७ दिव्यांग (अपंग), अनाथ, माजी सैनिक इ. समांतर आरक्षणांतर्गत प्रवेशासाठी अर्ज करणाऱ्या विद्यार्थी/विद्यार्थिनी यांनी सदर आरक्षणाबाबत शासनाच्या संबंधित सक्षम प्राधिकार्याचे प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक आहे.
- ८ विद्यापीठातील विविध अधिविभागांनी विद्यार्थी प्रवेशातील दिव्यांग (अपंग), अनाथ, माजी सैनिक इ. समांतर आरक्षणांतर्गत प्रवेश देत असताना, विशेष कक्ष (विद्यापीठ प्रशासन व पदव्युत्तर अधिविभाग) स्थायी समितीच्या उपसमितीने दि. २९.६.२०१८ रोजीच्या बैठकीतील मुद्दा क्र.२ बाबत नमूद केलेल्या अ,ब आणि क या टप्प्यानुसार कार्यवाही करावी. दि. २९.६.२०१८ रोजीच्या बैठकीचा कार्यवृत्तांत सोबत देण्यात येत आहे. (सोबत पृष्ठ क्र.२५ ते २६)
- ९ शासनाने विद्यार्थी प्रवेशासाठी लागू केलेल्या एसईबीसी (मराठा) आरक्षण आणि अर्थिक दुर्बल घटकांसाठीच्या आरक्षणाची कार्यवाही, यासंदर्भातील शासनाचे अधिनियम, अधिसूचना, शासन आदेश, परिपत्रके, शुध्दीपत्रके इ. द्वारे शासनाने निर्गमित केलेल्या सूचनांच्या काटेकोर अंमलबजावणीद्वारे करावी. (सोबत पृष्ठ क्र.२७ ते २९)
- १० महाविद्यालय/संस्था यांच्या स्तरावर विद्यार्थी प्रवेशातील आरक्षणाच्या संबंधाने काही विशेष बाब निर्माण झाल्यास अथवा तक्रारी प्राप्त झाल्यास त्यांचे निराकरण संबंधित महाविद्यालयातील/संस्थेतील प्रवेश समितीने, दंडक १५८ नुसार संबंधित महाविद्यालयात/संस्थेत गठित केलेल्या स्थायी समितीच्या माध्यमातून करावयाचे आहे. विद्यापीठ स्तरावरील यासंदर्भातील कार्यवाही संबंधित अधिविभागातील प्रवेश समिती आणि विशेष कक्ष स्थायी समिती (विद्यापीठ प्रशासन व पदव्युत्तर अधिविभाग) अथवा स्थायी समिती गठित उपसमिती यांचेद्वारे करण्यात येईल.

- ११ स्कॉलरशीप अथवा फ्रिशीपसाठी अर्ज करणाऱ्या पात्र मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांकडून, शासनाच्या सामाजिक न्याय व सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व विशेष सहाय विभागाच्या क्र. इबीसी. २००३/प्र.क्र./३०१/मावक-२ दि. १.११.२००३ रोजीच्या शासन निर्णयानुसार कोणतेही शैक्षणिक शुल्क घेता येणार नाही.
- १२ शासनाने विद्यार्थी प्रवेशासाठी लागू केलेल्या सामाजिक आरक्षणापैकी ज्या मागास प्रवर्गाच्या आरक्षणासंदर्भातील बाबी न्यायप्रविष्ट आहेत त्यासंदर्भातील पुढील कार्यवाही मा. न्यायालयाचे न्यायनिर्णय, व सदरबाबत शासनाकडून ज्या त्या वेळी प्राप्त होणारे शासन निर्णय/परिपत्रके इ. नुसार करणे बंधनकारक आहे.
- १३ विद्यार्थी प्रवेशामध्ये सामाजिक अथवा समांतर आरक्षण लागू करण्यासंदर्भात शासनाने शासन निर्णय/परिपत्रके/शासन पत्रे इ. द्वारे विहित केलेल्या सर्व शर्ती आणि अटी या आरक्षणांतर्गत प्रवेश घेण्यासाठी लागू आहेत.
- १४ महाविद्यालय/शैक्षणिक संस्था तसेच विद्यापीठातील विविध अधिविभागातील विद्यार्थी प्रवेशातील आरक्षणाबाबत उपरोक्त प्रमाणे सर्वसाधारण सूचना करण्यात येत आहेत. तथापि, त्यामध्ये मा. न्यायालयाचे न्यायनिर्णय, शासनाकडून वेळोवेळी जारी करण्यात येणारे नियम, अधिनियम, अधिसूचना, शासन आदेश, परिपत्रके, शुध्दीपत्रके, विद्यापीठ नियम इ. द्वारे बदल करण्यात आल्यास त्या अनुषंगाने योग्य ती पुढील कार्यवाही करून सन २०१९-२० मधील विद्यार्थी प्रवेश प्रक्रिया विहित पध्दतीचा अवलंब करून नियमानुसार करण्यात यावी.

महाविद्यालय/शैक्षणिक संस्था तसेच विद्यापीठातील विविध अधिविभागांमध्ये सन २०१९-२० करिता देण्यात येणाऱ्या विद्यार्थी प्रवेशातील आरक्षणाची माहिती विद्यापीठाच्या सांख्यिकी विभागाद्वारे स्वतंत्र परिपत्रकान्वये मागविण्यात येईल. त्यानुसार संबंधित विभागाकडे विहित प्रपत्रातील माहिती महाविद्यालये/शैक्षणिक संस्था तसेच विद्यापीठातील विविध अधिविभागानी तात्काळ देणे अत्यावश्यक आहे याची नोंद घेण्यात यावी.

कळावे.

आपला विश्वासू, ^
कुलसचिव

सोबत : बरीलप्रमाणे

प्रत : माहितीसाठी व आवश्यक त्या कार्यवाहीसाठी १. पदव्युत्तर प्रवेश विभाग
२. पीजी बीयुटीआर विभाग
३. सांख्यिकी विभाग

शैक्षणिक वर्ष २०१९-२० करिता विद्यार्थी प्रवेशातील आरक्षण निश्चित करण्यासाठीची नियमावली :

अकृषी विद्यापीठे व संलग्नित महाविद्यालयांतील विद्यार्थी प्रवेशासाठी राज्य शासनाने एसईबीसी (मराठा) आरक्षण १६ टक्के, अर्थिक दुर्बल घटकांसाठीचे आरक्षण १० टक्के लागू केले आहे. सदरचे आरक्षण व तत्पूर्वीचे ५० टक्के आरक्षण यामुळे विद्यार्थी प्रवेशातील एकूण आरक्षण ७६ टक्के झाले आहे. त्यानुसार विद्यार्थी प्रवेशातील आरक्षणाची काटेकोर अंमलबजावणी होणे आवश्यक आहे. ज्या ठिकाणी सर्व मागास प्रवर्गांना आरक्षण मिळू शकेल इतकी विद्यार्थी प्रवेश संख्या उपलब्ध आहे, त्या ठिकाणी आरक्षणाची अंमलबजावणी करता येते. तथापि, ज्या ठिकाणी प्रवेश क्षमता कमी आहे व सर्व मागास प्रवर्गांना टक्केवारीनुसार आरक्षण प्रदान करता येणार नाही त्या ठिकाणी आरक्षणाचा प्राधान्यक्रम निर्धारित करणे आवश्यक आहे. तसेच विहित आरक्षण निर्धारणासाठी आवश्यक ते गणन करण्याच्या दृष्टीने धोरणात्मक निर्णय घेणे आवश्यक आहे. यासंदर्भात शासनाकडेही मार्गदर्शन मागविले आहे, परंतु विद्यापीठातील व महाविद्यालयातील विद्यार्थी प्रवेश प्रक्रिया तात्काळ आरंभ होत असल्याने शैक्षणिक वर्ष २०१९-२० करिता विद्यार्थी प्रवेशातील आरक्षण निश्चित करण्यासाठीची नियमावली बनविण्याची बाब विशेष कक्ष (विद्यापीठ प्रशासन व पदव्युत्तर अधिविभाग) स्थायी समितीची उपसमिती व महाविद्यालयांच्यासाठीच्या विशेष कक्ष (विद्यापीठ स्तर) स्थायी समितीच्या उपसमिती यांच्या संयुक्त बैठकीत विचारार्थ सादर.

१. विद्यार्थी प्रवेशातील एसईबीसी (मराठा) आरक्षण, अर्थिक दुर्बल घटकांसाठीचे आरक्षण निर्धारित करण्यासाठी, या आरक्षणांच्या सरळसेवा भरतीसाठी राज्य शासनाने निर्गमित केलेले शासन आदेश, शासन परिपत्रके इ. मधील तरतूदी विचारात घेणेत याव्यात.
२. ज्या विषयांसाठी/अभ्यासक्रमांसाठी उपलब्ध प्रवेश क्षमता अल्प आहे (उदा.२, ३, ४, ६ इत्यादि) त्यामधील आरक्षणाचा प्राधान्यक्रम ठरविण्यासाठी दि. ७.१.२०१९, दि. २९.५.२०१७ रोजीच्या सामान्य प्रशासन विभागाच्या शासन परिपत्रकातील सरळसेवा भरतीसंदर्भातील तरतूदीनुसार कार्यवाही करावी.
३. विजाभज (VJNT) प्रवर्गासाठीच्या एकत्रित ११ टक्के आरक्षणानुसार ज्या ठिकाणी १ पद उपलब्ध होते, त्या ठिकाणी उपरोल्लिखित दि. ७.१.२०१९ रोजीच्या शासन परिपत्रकातील तरतूदीनुसार विजाअ प्रवर्गास (VJA) प्राधान्याने आरक्षण देण्यात यावे.
४. विद्यार्थी प्रवेशातील आरक्षण निश्चित करत असताना, ०.५ अथवा त्यापुढील अपूर्णाकाचे गणन '१' अशा पूर्णसंख्येत करावे. तसेच एखाद्या विषयाचे टक्केवारीनुसार आरक्षण निश्चित करताना ज्या मागास प्रवर्गासाठीचा अपूर्णाक मोठा असेल त्यास प्राधान्य देण्यात यावे. (उदा. ०.५४ आणि ०.५६ असेल तर ०.५६ ला प्राधान्य द्यावे.)
५. विद्यार्थी प्रवेशातील एसईबीसी (मराठा) आरक्षण, अर्थिक दुर्बल घटकांसाठीचे आरक्षण याबाबतची कार्यवाही संबंधित अधिविभाग आणि पदव्युत्तर प्रवेश विभाग यांचेद्वारे ज्या त्या वेळचे मा. न्यायालयाचे न्यायनिर्णय, राज्य शासनाचे आदेश इत्यादि अनुलक्षून करणे बंधनकारक आहे.

संहती कार्यसाधिका । शिलं परं भूषणम्
Shetkari Shikshan Prasarak Mandal's

KRISHNA MAHAVIDYALAYA, RETHARE BK.

Shivnagar, Tal. Karad, Dist. Satara, 415108 (M.S.) Ph. : 02164-266346, Fax : 02164- 266347

Email : kmr_sspm@yahoo.co.in Website : www.krishnamahavidyalaya.com

NAAC "B+" Grade (CGPA 2.65)

Founder : Hon. Jaywantrao Bhosale

President : Dr. Suresh Jaywantrao Bhosale

Principal : Dr. Salunkhe C. B., M.Sc; Ph.D.

Translation in English

Shivaji University Kolhapur 416004

Phone 0231- 26090000 Special Cell -0231 2609148

Website- www.unishivaji.ac.in

Shivaji University Kolhapur 416104

Phone 0231- 26090000 Special Cell -0231 2609148

Ref. No. SU/ Special Cell section/68

Date 01/06/2018

To

1. The principals,
All affiliated colleges,
Shivaji University Kolhapur
2. The Director,
All Recognized Institution,
Shivaji University Kolhapur

3. The Head,
All Post Graduate Department
Shivaji University Kolhapur.

Subject – 1. About reservation in admission in the affiliated colleges/ Institution and the Departments in the University Campus for reservation in students' admission in all Courses and Faculties in the academic year 2018-19.

2. About Students admission Hostels of the affiliated colleges/ Institution and the Departments in the University Campus in the academic year 2018-19.

Sir/ Madam,

The Government of Maharashtra has prescribed the percentage of social reservation for students' admission in non-agriculture universities and affiliated colleges / Institutions for the various courses as mentioned below.

Sr.No	Backward Category		Percentage of reservation
1	Scheduled Cast	SC	13%
2	Scheduled Tribe	ST	7%
3	Vimukta Jati (A)	VJ-A	3%
4	Nomadic Tribe(B)	NT -B	2.5%
5	Nomadic Tribe(C)	NT - C	3.5%
6	Nomadic Tribe(D)	NT- D	2%
7	Other Backward Class	OBC	19%
8	Open	OPEN	50 %
Total			100%

Dr. Salunkhe C. B.

Principal

Krishna Mahavidyalaya, Rethare Bk.
Tal. Karad : 415 108 (M.S)

Estd : 1962
NAAC 'A' Grade

SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR – 416 004

Phone : EPABX –2609000 Special Cell – 2609148

Website : www.unishivaji.ac.in

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर ४१६ ००४

फोन इपीबीएक्स. २६०९००० विशेष कक्ष २६०९१४८

Ref.No. SU/Special Cell Section/ 68

Date : 1 JUN 2018

To,

1. The Principals,
All Affiliated Colleges,
Shivaji University, Kolhapur.
2. The Director,
All Recognized Institutions,
Shivaji University, Kolhapur.
- 3 The Head
All Post Graduate Department and
Department of Technology
Shivaji University, Kolhapur.

Sub: I) About reservations in admission in the affiliated colleges/Institutes and the Departments in the University Campus for Backward Class Students in all Courses and Faculties in the academic year 2018-2019.

II) About admissions in Hostels of the affiliated colleges/Institutes and the Departments in the University Campus in the academic year 2018-2019.

Sir/Madam,

The Government of Maharashtra has been prescribed the percentage of reservation for students admission in Educational Institutions/Hostel for the various courses as mentioned below :

Sr. No.	Category	Percentage of Reservation
1	Scheduled Caste (SC)	13 %
2	Scheduled Tribe (ST)	7 %
3	Vimukta Jati "A" (VJA)	3 %
4	Nomadic Tribe "B" (NTB)	2.5 %
5	Nomadic Tribe "C" (NTC)	3.5 %
6	Nomadic Tribe "D" (NTD)	2 %
7	Other Backward Classes (OBC)	19 %
8	Open	50 %
	Total	100 %

- ❖ The College/Institution admission authority has to reserve the seats for admission for Backward class candidates as per rules of the Govt. of Maharashtra up to the last date of admission.

Parallel Reservation

- 1 For Female candidates 30% seats are reserved at graduate level as per G.R.No.GEC-2000 (123/2007)/T.E. I dated 17/4/2000.
- 2 For disabilities candidate 3% seats are reserved as per Govt. letter No.Misc.1003/(510/2003) Est. dated 27/10/2003.

- 3 For Orphan candidates 1 % seats are reserved as per G.R. No.2011/Pra. Kra.2012/ka-3, dated 02/4/2018.
- 4 For Ex-servicemen and their children 10 % seats are reserved as per circulars as under-
- a) महाराष्ट्र राज्य सामान्य प्रशासन विभागाचे क्र. एसआरव्ही१०१२/प्र.क्र.१६/१२/१६-अ, दि-१३ ऑगस्ट २०१४ रोजीचे शासन परिपत्रक.
- b) महाराष्ट्र शासनाचे क्र.औचिमु२०१२/प्र.क्र.१८७/विशि-३ उच्च व तंत्र शिक्षण विभागाचे दि-१६/०८/२०१२ रोजीचे शासन पत्र.
- c) महाराष्ट्र शासन, मा.शिक्षण संचालक, (उच्च शिक्षण), महाराष्ट्र राज्य यांचे क्र. युएनआय/२०१२/मा. सैनिक/अवि/विशि-८ १८७११ दि-०६/१२/२०१२ रोजीचे शासन पत्र
- d) महाराष्ट्र राज्य, उच्च व तंत्र शिक्षण विभागाचे क्र. माजीसै-२००६/(२४१/०६)/मशि-६ दि-१०/०९/२००७ रोजीचे शासन पत्र
- e) महाराष्ट्र राज्य, शिक्षण व सेवा योजन विभागाचे क्र.टी.सी.एम.१२०४/१६७/८५/मा.शि दि-१३/०६/१९८५ रोजीचे शासन पत्र
- f) महाराष्ट्र राज्य, शिक्षण व सेवा योजन विभागाचे क्र.टी.सी.एम.१९८४/१८५/८४३/मा.शि-४ दि-२८/०६/१९८४ रोजीचे पत्र.
- g) महाराष्ट्र राज्य, सैनिक कल्याण विभागाचे क्र.१८१६४/शै.स/सैकवि-१७ दि-२८/०२/२०१७ रोजीचे पत्र

The above all documents are available on university website- www.unishivaji.ac.in.

General instructions for admission Process -

- i) A consolidated list arranging all the applications irrespective of caste of categories in the order of merit is to be prepared.
- ii) Initially 50% open seats as per merit list are to be filled in.
- iii) There after 50% reserved seats are to be filled in from reserved category students as per prescribed percentage.
- iv) The students from reserved categories, who are selected on merit, have to be treated as open category students. As such there will not be any objection if the percentages of reserved category students exceeds 50% (Govt. No.UGC-1493/(2428)WS-4 dated 7/2/1996)
- v) (Note ; As per G.R. No.TEM/3397/12926/(9086)/TE-1 dated 11/7/1997 the constitutional reservation should not exceed 50% and hence the necessary adjustment is to be made for giving reservation to S.B.C.as per G.R.)
If students belonging to particular B.C. category are not available for admission as per quota of that particular category, other students belonging to B.C category should be considered for admission. If the seats are still vacant due to non-availability of students belonging to B.C category then students from open category should be admitted with prior approval from the College/Sanstha Special Cell Standing Committee.
- vi) Students belonging to creamy layer amongst the categories (except SC/ST) are not entitled to take reservation facilities as per Government Order No.CBC/2006/VK/15/Mavak 5 dated 30 June, 2006.

The guidelines issued by the University Grants Commission vide its letter No. D.O.F.1-6/99/SCT dated 11/5/2000 circulated vide outward No. SU/Special Cell/F.20/305 dated 4/7/2000 should also be taken into consideration for admission process.

vii) No fees should be charged to the eligible and applied reserved category candidates for Scholarship/Freeship as per the Govt Resolution (महाराष्ट्र शासन सामाजिक न्याय, सांस्कृतिक कार्य, क्रिडा व विशेष सहाय विभाग.) No इबीसी.२००३/प्र.क्र/३०१/मावक-२ दि-०१/११/२००३.

The Separate Circular/Letter with Proforma about implementation reports of admissions given to reserved category students will be issued from the Statistical Information Unit of the University as per the directions of the University Grants Commission.

Thanking you,

Yours faithfully,

By Registrar

Encl : As above.

Copy to: 1. P.G Admission Section
2 P.G(BUTR) Section
3 Statistical Information Unit
For information & necessary action.

Admission
GR

(१४७)

उच्च व तंत्रशिक्षण आणि सेवायोजन विभागाच्या
अधिपत्याखालील सर्व शैक्षणिक संस्थांमधून मागास
प्रवर्गाकरिता राखीव जागा ठेवण्याबाबत.

४/प्र. क्र. २३६/मावक-५,
"विशेष मागास प्रवर्ग" अंतर्गत

महाराष्ट्र शासन

उच्च व तंत्रशिक्षण आणि सेवायोजन विभाग,
शासन शुद्धिपत्र क्रमांक : युएसजी-१४९३/(२४२८)/विशि-४,
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक : ७ फेब्रुवारी, १९९६.

- वाचा : १) शासन निर्णय, उच्च व तंत्रशिक्षण आणि सेवायोजन विभाग क्र. युएसजी-१४९३/२४२८/विशि-४,
दि. २३ जून, १९९४ व समक्रमांकित शुद्धिपत्रक दिनांक - १२ जुलै, १९९४.
२) शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व फ्रीडा विभाग, क्रमांक- सीबीसी-१४९४/प्र.क्र.
२३६/मावक-५, दि. १३ जून, १९९५ व समक्रमांकित शुद्धिपत्रक दिनांक १५ जून, १९९५.
३) शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग क्र. बीसीसी-१०९४/प्र.क्र. ६८/९४/१६-ब, दिनांक १५
जून, १९९५.
४) शासन निर्णय, क्रमांक - युएसजी-१४९३/(२४२८)/विशि-४ दिनांक २२ जून, १९९५.
- १) गडेवाल कोष्टी, ७) देशकर,
२) सतसाले, १४) साडे, १५)
शी कोळी, ५) पानकोळी, ६)
मंगेला कोळी, ११) सोनकोळी,
३) कोळी.
६) मुन्नरकापू, ७) कापेवार.

शासन शुद्धिपत्र :- शासन निर्णय, उच्च व तंत्रशिक्षण आणि सेवायोजन विभाग क्रमांक युएसजी-१४९३/(२४२८)/
विशि-४, दि. २२ जून, १९९५ च्या परिच्छेद ४ व ५ मध्ये खालीलप्रमाणे सुधारणा करण्यात येत आहेत -

२. परिच्छेद - ४ : सदर आरक्षण प्रत्येक संस्थेमध्ये अभ्यासक्रम निहाय असेल आणि ते मुक्त आणि मुल्याधारित
जागांकरिता त्यांच्या त्यांच्या प्रमाणात असेल.

तंत्रशिक्षण विभाग वगळता इतर शैक्षणिक विभागांतर्गत येणाऱ्या बिगर राखीव जागा या प्रथमतः भरण्यात याव्यात.
यामध्ये गुणवत्तेनुसार असणाऱ्या मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांचा देखील समावेश असाखीव उमेदवार म्हणून असेल. या विद्यार्थ्यांचा
समावेश आरक्षणामध्ये करण्यात येऊ नये. यासाठी विद्यार्थ्यांनी आपला प्रवेश असाखीव म्हणून समजण्यासाठी पसंती
कळविण्याचा प्रश्न उद्भवत नाही. उर्वरित जागा आरक्षणांनुसार भरण्यात याव्यात असे करताना शैक्षणिक संस्थांमध्ये
मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांचे प्रमाण ५२ टक्केपेक्षा अधिक झाले तर त्यास कोणतीही हरकत नाही.

परिच्छेद-५ मधील "मात्र बदलाबदलीने इतर प्रवर्गांतून/पासून ५२% पेक्षा अधिक असणार नाही" हे शेटवचे वाक्य
पूर्णतः वगळण्यात यावे.

४. हे शुद्धिपत्रक सामान्य प्रशासन विभागाच्या संमतीने निर्मित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

अ. मा. भट्टलवार

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत -

सर्व अकृषि विद्यापीठांचे कुलगुरु

सर्व अकृषि विद्यापीठांचे कुलसचिव.

संघानिक आरक्षण ५० टक्क्यांपेक्षा जास्त होऊ न देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग,

बसन्त निधी क्र. टीईएस ३३१७/१९९२६/(१०८६)/तांशि-१

निवाळ्य विस्तार भवन, मुंबई-४०० ०३२.

दिनांक : ११ जुलै, १९९७.

- संदर्भ : १) शासन निधी, उच्च व तंत्रशिक्षण आणि सेवायोजन विभाग क्र. युएसजी १४९३/२४२८/विशि-४, दि. २३ जून १९९४ व समकामित बुद्धिमत्क दि. जुलै, १९९४.
- २) शासन निधी, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व झिडा विभाग क्र. सीबीसी/१४९४/प्र.क्र. २३६/माक्र-१, दि. १३ जून, १९९५ व समकामित बुद्धिमत्क दि. १५ जून, १९९५.
- ३) शासन निधी, क्र. सामान्य प्रशासन विभाग क्र. बीबीसी १०९४/प्र. क्र. ६८/१४/१६-ब, दि. १५ जून, १९९५ व बुद्धिमत्क दि. २१ मार्च, १९९६.
- ४) शासन निधी, उच्च व तंत्रशिक्षण आणि सेवायोजन विभाग क्र. युएसजी १४९३/२४२८/विशि-४, दि. २३ जून, १९९५.
- ५) अतिरिक्त सहायक वरील, मुंबई उच्च न्यायालय, मुंबई यांचे पत्र क्र. एडीडीएल/डब्ल्युपी/एसएसजी दि. १०-४-१९९७.

प्रस्तावना :

शासन निधी, साम्ब प्रशासन विभाग क्र. बीसीसी १०९३/१६७/सीआर-१४१/४१/९३/१६-ब, दि. २३ मार्च, १९९४ अन्वये शिक्षण प्रशासनासाठी एकूण ५० टक्के आरक्षण विहित करण्यात आले होते. नंतर सामाजिकदृष्ट्या व शैक्षणिकदृष्ट्या मागासलेल्या काही जातींच्या विकासासाठी काही सहलती व उपाययोजना करणे आवश्यक असल्यामुळे शासन निधी, सामान्य प्रशासन विभाग क्र. बीबीसी/१०९४/प्र. क्र. ६८/१४/१६-ब, दि. ८ डिसेंबर, १९९४ चे परिशिष्ट अ मध्ये नमूद केलेल्या जातीसाठी एक स्वतंत्र विशेष मागास प्रवर्ग असे संबोधण्यात येऊन त्यांच्यासाठी २ (दोन) टक्के आरक्षण ठेवण्याबाबत ठरले होते. तसेच या प्रवर्गासाठी क्रिमिनॅलियसचे तत्व लागू नाही हेही स्पष्ट करण्यात आले होते. दि. ८ डिसेंबर, १९९४ च्या सामान्य प्रशासन विभागाच्या शासन आदेशास अनुसरून उच्च व तंत्रशिक्षण विभागाने विशेष मागास प्रवर्गासाठी २ टक्के आरक्षण ठेवून शासन निधी क्र. युएसजी १४९३/(२४२८)/विशि-४, दि. २२ जून, १९९५ अन्वये विविध आरक्षणबाबत आदेश निमित्त केले आहेत. सरर निर्णयाद्वारे विशेष मागास प्रवर्गासाठी २ टक्के आरक्षणाची तरतूद करून आली असून एकूण आरक्षण ५२ टक्के विहित केले आहे. भारतीय संविधान अनुच्छेद १४ तसेच १६ अन्वये सर्व प्रवर्गातील घटकाना समानता व समान संधी मिळावी म्हणून मा. सर्वोच्च न्यायालयाने १९९३ साली मागास वर्गाच्या प्रवर्गासाठी ५० टक्क्यांपेक्षा जास्त असून नवे असा निवाडा दिला आहे.

रिट याचिका क्र. २४९/१९९७, श्री. वांडुरंग एस. पवाराने विरुद्ध महाराष्ट्र शासन व इतर, या प्रकरणी युनायटेड मुक्त असताना मा. उच्च न्यायालयाने मुंबई खंडपीठाने अधिव्याप्तिके पटवी अभ्यासक्रमाच्या १९९७-९८ या शैक्षणिक वर्षाच्या प्रवेश नियमनाचे संघानिक आरक्षणसाठी केलेली ५२ टक्के जागांची तरतूद मा. सर्वोच्च न्यायालयाने इंडा सॉल्वी विरुद्ध केंद्र या प्रकरणी १९९३ साली दिलेल्या निवाड्यानुसार नसल्यामुळे कायदेशीर नसल्याचे शासनाचे निर्दर्शनस पाहून दिले आहे. (संदर्भ १९९३ मा. सर्वोच्च न्यायालय ए. आर. पू. क्र. ४७७, तीर्थ टिप्पणी (डब्ल्यू) प्रवेश नियमवलीतील

राज्य शासनाने संघानिक आरक्षणसाठी केलेली ५२ टक्के जागांची तरतूद ही मा. सर्वोच्च न्यायालयाने अवमान ठरवून शकते असेही मा. उच्च न्यायालयाने स्पष्ट केले आहे. यावर संघानिक आरक्षणाचे प्रमाण ५२ टक्क्यांपेक्षा ५० टक्के करण्याबाबतचे आदेश तात्काळ निमित्त करण्यात येतील असे शासनतर्फे प्रतिपादन केल्यानंतर मा. उच्च न्यायालयाने समानान व्यक्त केले असून उपरोक्त संदर्भात शासन भाता खालीलप्रमाणे आदेश देत आहे.

शासन निर्णय :

शासन आता या शासन निर्णयाद्वारे असे आदेश देत आहे की, उच्च व तंत्रशिक्षण विभागाच्या अधिव्याप्तिके अखिल्या सर्व शैक्षणिक संस्थांतील अभ्यासक्रमांच्या प्रवेशासाठी या विभागाने निमित्त केलेल्या शासन निर्णय क्र. युएसजी १४९३/(२४२८)/विशि-४, दि. २२ जून, १९९५ अन्वये विशेष मागास प्रवर्गाकरिता राबतू ठेवण्यात आलेल्या २ टक्के जागांचे आरक्षणबाबत पुढील आदेशांपर्यंत खालीलप्रमाणे कार्यवाही करण्यात येत आहे. हे आदेश १९९७-९८ या शैक्षणिक वर्षापासून लागू करण्यात येत असून तात्काळ अंमलात येतील व उच्च व तंत्रशिक्षण विभागतर्फे शैक्षणिक संस्थांतील सर्व विद्या शाळांतील अभ्यासक्रमांच्या प्रवेशासाठी लागू राहतील.

- विशेष मागास प्रवर्गात ज्या जाती आहेत त्यापैकी काही जाती इतर मागास वर्गांमध्ये समाविष्ट होत्या. त्यामुळे सुव्यवस्थित विशेष मागास प्रवर्गाचे प्रमाणपत्र धारक उमेदवारांची जात ज्या मागास प्रवर्गांमध्ये समाविष्ट होती. त्या मागास प्रवर्गाच्या आरक्षणसाठी पात्र समजण्यात यावी.
- भारतीय संविधानानुसार मंडळ आयोगाने केलेल्या विचारधरतीनुसार शासन निर्णय, उच्च व तंत्रशिक्षण आणि सेवायोजन विभाग क्र. टीईएस १०२४/(६३०३) तांशि-१, दि. ३ जून, १९९४ मधील परिच्छेद क्र. ४ मध्ये विहित केल्याप्रमाणे एकूण ५० टक्के जागा आरक्षित करण्यात याव्यात. सरर आरक्षण प्रत्येक संस्थेमध्ये अभ्यासक्रम निहाय राहिल. मुक्त (मेरीट सीट्स) तसेच मूल्यमापित (मेरीट सीट्स) जागांकरिता त्यांच्या प्रमाणात असते.
- एखाद्या व्यक्तीनुसार प्रवेश प्रक्रिया केल्यानंतर जर कोणत्याही मागास वर्गाच्या प्रवर्गासाठी अडखिल असलेल्या जागांपैकी काही जागा रिक्त राहिल्या तर त्या जागेवर एकूण प्रवेश कमतेच्या जास्तीत जास्त २ टक्के पर्यंत प्रवेशासाठी विशेष मागास प्रवर्गाच्या उमेदवारांच्या प्रवेशासाठी प्राधान्य देण्यात येईल.
- रिक्त जागांवर विशेष मागास प्रवर्गातील उमेदवारांना कमाल २ टक्के जागांवर प्रवेश दिल्यानंतर जर जागा रिक्त राहिल्या तर त्या जागा इतर सर्व मागास वर्गांच्या प्रवर्गातील उमेदवारांची गुणधरतीनुसार भरपत्रात भरून घ्याव्यात.
- शासन यापुढे असेही आदेश देत आहे की, १९९७-९८ या शैक्षणिक वर्षासाठी ज्या अभ्यासक्रमांची प्रवेश प्रक्रिया सुरू झाली असेल व दि. ९-७-१९९७ रोजी किंवा तत्पूर्वी या विभागाच्या दि. २२ जून, १९९५ च्या शासन निर्णयानुसार प्रवेश देण्यात आले असतील तर त्याबाबत पुढील कार्यवाही करण्यात यावी.
- विशेष मागास वर्ग प्रवर्गातून करण्यात आलेल्या प्रवेशास घाणा न आणता पुढील प्रवेश प्रक्रियेवर काही कारणास्तव होणाऱ्या रिक्त जागांवर ५० टक्के आरक्षित जागा जुळवून घ्याव्यात.
- संघानिक आरक्षण कुठल्याही परिस्थितीत ५० टक्क्यांपेक्षा जास्त होणार नाही याची दखता घ्यावी. महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नागोने,

औ. शि. विहाडे

शासनाचे महसूलिय

प्रति -

मुलसंचिय, सर्व विद्यापीठे, महाराष्ट्र राज्य.

2004081113030400-2402

महाराष्ट्र राज्यातील सर्व पारंपारिक विद्यापीठे व त्यांना संलग्नित असलेल्या महाविद्यालयांतील पदवी अभ्यासक्रमांकरिता महिलांसाठी ३० टक्के आरक्षण ठेवण्याबाबत

महाराष्ट्र शासन

उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग

शासन निर्णय क्र. जीईसी-१०००/(१२३/२०००)/ताशि-१

मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई-४०० ०३२

दिनांक: १७ एप्रिल, २०००

प्रस्तावना:-

भारताच्या संविधानात, स्त्री-पुरुष भेद न ठेवता समानतेचे तत्त्व हा नागरीकांचा मूलभूत हक्क मानण्यात आला आहे. तसेच महिलांच्या बाबतीतही घटनेत सकारात्मक घोरण स्विकारण्यात आले आहे. महिलांना पुरुषांच्या बरोबरीने संधी देणे अपेक्षित असले तरी विविध शिक्षण अभ्यासक्रमांकरिता रित्यांना समान संधी प्रत्यक्षात मिळत नाही. स्त्रियांच्या शैक्षणिक उन्नतीसाठी त्यादृष्टीने खरा प्रयत्न करणे आवश्यक आहे. त्यानुसार महिलांचे बलशालीकरण आणि समाजाच्या सर्व क्षेत्रांमध्ये महिलांचा सक्रिय सहभाग करून सर्वांगीण मानवी विकासाच्या विविध क्षेत्रांमध्ये सकारात्मक परिणाम घडवून आणण्यासाठी महिलांच्या शिक्षणाकडे जाणिवेपूर्वक लक्ष देणे आवश्यक आहे. ही बाब विचारात घेऊन शासन निर्णय दि.२२.६.१९९४ अन्वये शासनाने महिलांना शासकीय नोकरीमध्ये ३० टक्के जागा आरक्षित ठेवल्या आहेत. यामागील खरा हेतू साध्य होण्याकरिता आता महिलांना पदवी अभ्यासक्रमांकरिता ३० टक्के आरक्षण ठेवणे आवश्यक आहे. त्यानुसार महाराष्ट्र राज्यात पदवी स्तरावरील सर्व अभ्यासक्रमांकरिता महिलांसाठी ३० टक्के आरक्षण ठेवण्याबाबत शासनाचा विचार होता.

शासन निर्णय:-

वरील सर्व वस्तुस्थिती विचारात घेऊन शासन आता असे आदेश देत आहे की, महाराष्ट्र राज्यातील सर्व पारंपारिक विद्यापीठे व त्यांना संलग्नित असलेल्या सर्व शासकीय, अनुदानित व विनाअनुदानित महाविद्यालयांतील पदवी अभ्यासक्रमांच्या प्रवेशाकरिता महिलांसाठी ३० टक्के आरक्षण ठेवण्यात येत आहे.

सदरचे आरक्षण बिनराखीव व राखीव या दोन्ही प्रवर्गांसाठी लागू राहिल. जर बिनराखीव जागा १०० असतील तर त्यापैकी ३० जागा महिलांकरिता आरक्षित राहतील.

तसेच सदरचे आरक्षण हे सध्या विविध सामाजिक प्रवर्गांकरिता विहित केलेल्या संविधानात्मक राखीव जागा अंतर्गत समांतर आरक्षण (Horizontal) राहिल. उदाहरणार्थ जसे की, सध्या संविधानातील तरतुदीनुसार शासनाने अनुसूचित जातीच्या प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांकरिता १३ टक्के जागा आरक्षित आहेत. त्यापैकी त्यातील ३० टक्के आरक्षण हे अनुसूचित जाती या प्रवर्गातील महिला उमेदवारांकरिताच ठेवण्यात येईल व जर या प्रवर्गातील किमान पात्रता असलेल्या महिला उमेदवार प्राप्त न झाल्यास त्या जागा अनुसूचित जातीच्या प्रवर्गातील पुरुष संवर्गातून भरण्यात येतील. म्हणजेच जर प्रवेशाकरिता एखाद्या विद्याशाखेसाठी प्रथम वर्गासाठी १०० जागा असतील तर त्यापैकी १३ जागा अनुसूचित जातीच्या प्रवर्गातील उमेदवारांकरिता सध्या असलेले आरक्षण विचारात घेऊन त्यापैकी ३० टक्के म्हणजेच ४ जागा ह्या अनुसूचित जातीच्या प्रवर्गातील महिला उमेदवारांकरिता आरक्षित राहतील.

एच-२३९(१०००-४-००)

(कृ. मा. प.)

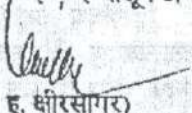
वर उल्लेखिलेल्या पध्दतीनेच इतर सर्व प्रवर्गांकरिताही सध्या असलेल्या आरक्षणांतर्गत मा. ३० टक्के समांतरपणे आरक्षण ठेवण्यात येईल. तसेच ज्या पदवी अभ्यासक्रमांकरिता मूल्यभारीत व ३ जागांवर देण्यात येतात ह्या प्रवेशा अंतर्गत देखील ३० टक्के आरक्षण महिलांकरिता देण्यात येईल.

सध्या सर्व तंत्र निकेतनांमध्ये पदविका अभ्यासक्रमासाठी महिलांकरिता शासन निर्णय क्र. डब्ल्युबीपी-१०९५/(२७१९)/व्यशि-५, दि. १७.१.१९९६ अन्वये ठेवलेल्या २५ टक्के आरक्षणात वाढ करून आता ते ३० टक्के इतके करण्यात येत आहे..

सदरच्या आरक्षित जागांवर जर महिला उमेदवार उपलब्ध झाल्या नाहीत तर या रिक्त जागा त्याच शैक्षणिक वर्षात पुरुष संवर्गातून भरण्यात येतील व या रिक्त जागांचा त्या पुढील शैक्षणिक वर्षात अनुशेष धरला जाणार नाही.

वैद्यकीय शिक्षण विभाग आणि कृषि व पदुम विभागांतर्गत येणाऱ्या सर्व पदवी अभ्यासक्रमांकरिता आदेश संबंधित विभागांकडून स्वतंत्रपणे निर्गमित करण्यात येतील.

सदरचे आरक्षणविषयक आदेश शैक्षणिक वर्ष सन २००६-२००७ पासून अंमलात येतील. महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने.

(प्र. ह. क्षीरसागर)
शासनाचे सहसचिव

प्रति,

संयोजक, तंत्र शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

संचालक, उद्योगधंदे-संस्था-समन्वय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई

संचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

कला संचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

ग्रंथालय संचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

सर्व विद्यापीठांचे कुलगुरू व कुलसचिव

सर्व सहसंचालक, तंत्र शिक्षण / उच्च शिक्षण, विभागीय कार्यालये.

प्राचार्य, सर्व अभियांत्रिकी/तंत्रशास्त्र महाविद्यालये, तंत्र निकेतने व संस्था (तंत्र शिक्षण संचालकांमार्फत)

प्राचार्य, सर्व वरिष्ठ महाविद्यालये (उच्च शिक्षण संचालकांमार्फत)

मा. मुख्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव,

मा. मंत्री, उच्च व तंत्र शिक्षण यांचे खाजगी सचिव

मा. राज्यमंत्री, उच्च व तंत्र शिक्षण यांचे खाजगी सचिव.

मा. अपर मुख्य सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण यांचे स्वीय सहाय्यक.

मा. सचिव, कृषि यांचे स्वीय सहाय्यक.

मा. सचिव, पशुसंवर्धन, दुग्धविकास व मत्स्यव्यवसाय यांचे स्वीय सहाय्यक.

मा. सचिव, वैद्यकीय शिक्षण व औषधीद्वये विभाग यांचे स्वीय सहाय्यक.

मा. सचिव, शालेय शिक्षण यांचे स्वीय सहाय्यक.

मा. प्रधान सचिव, वित्त यांचे स्वीय सहाय्यक.

मा. सचिव (सर्वसाधारण उपविभाग), सामान्य प्रशासन विभाग यांचे स्वीय सहाय्यक.

सर्व मंत्रालयीन विभाग.

सर्व मंत्रालयीन विभागांच्या अधिपत्याखाली येणारी सर्व विभागीय कार्यालये (संबंधित विभागांमार्फत)

सर्व कार्यासने, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई

निपड नस्ती, तांशि-१.

महाराष्ट्र शासन

क्रमांक संकीर्ण १००३/(११०/२००३)/

आस्था-१,

उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय विस्तार भवन,

मुंबई-४०० ०३२,

दिनांक : २७ ऑक्टोबर, २००३.

प्रति,
सर्व संचालक,
सर्व विद्यापीठ कुलसचिव.

विषय : अपंग व्यक्ती (समान संधी, संपूर्ण सहभाग व हक्काचे संरक्षण) अधिनियम १९९५ ची अंमलबजावणी करण्याबाबत...

संदर्भ : अतिरिक्त सचिव, मानव संसाधन विकास मंत्रालय, माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण विभाग, भारत सरकार यांचे अ.शा.पत्र क्रमांक : १४-७४/२००३-आयई, दिनांक २५/०८/२००३.

महोदय,

उपरोक्त संदर्भात पत्र व त्यासोबतची सहपत्रे सोबत जोडली आहेत.

२. या विभागाच्या शासन निर्णय क्रमांक : संकीर्ण-१००२/(६९८/२००२)/आस्था-१, दिनांक : ११ सप्टेंबर, २००३ अन्वये सर्व संचालनालये, अकृषि विद्यापीठे यांच्या कार्यालयातील तसेच त्यांच्या अधिपत्याखालील सर्व शासकीय व अनुदानित शिक्षण संस्थांमधील गट अ व गट ब च्या पदांवर अपंग व्यक्तींना सरळसेवा भरतीत ४०% किमान अपंगत्व निश्चित करून अपंगांच्या प्रत्येक प्रवर्गासाठी १% याप्रमाणे एकूण ३% आरक्षण ठेवण्यात आले आहे. (सदर आरक्षणमधून उच्च शिक्षण संचालनालय व विद्यापीठांतर्गत व अनुदानित संस्थांतील शारीरिक शिक्षण संचालक / उपसंचालक / सहायक संचालक व शारीरिक शिक्षण निर्देशक या पदांकरिता अस्थिव्यंग / मंदमती या अपंग प्रवर्गास वाढण्यात आले आहे.) त्यानुसार आवश्यक ती कार्यवाही करावी.

३. अपंग व्यक्ती (समान संधी, संपूर्ण सहभाग व हक्काचे संरक्षण) अधिनियम १९९५ मधील कलम ३९ नुसार आपल्या अखत्यारितील सर्व शासकीय व अनुदानित शैक्षणिक संस्थांमधील प्रवेशाकरिता अपंग विद्यार्थ्यांना एकूण प्रवेश क्षमतेच्या ३% आरक्षण ठेवण्याबाबत आवश्यक ती कार्यवाही करावी. प्रवेशाकरिता अपंग आरक्षण यापूर्वीच ठेवले असल्यास ते लागू करण्यात आलेल्या शासन निर्णयाची तसेच प्रवेश नियमाची प्रत शासनास दिनादिलंब सादर करावी.

४. संदर्भाधिन पत्रातील संबंधित मुद्यांबाबत व विशेषतः परिच्छेद ६.२, ६.३, ६.४ बाबत सर्व संचालक / विद्यापीठांनी आवश्यक ती कार्यवाही करून कार्यपालन अहवाल शासनास सादर करावा.

५. अपंग व्यक्ती (समान संधी, संपूर्ण सहभाग व हक्काचे संरक्षण) अधिनियम १९९५ मधील विभाग

५ व ६ मधील तरतुदींच्या अनुषंगाने आवश्यक ती कार्यवाही करावी. तसेच अपंग विद्यार्थ्यांचे प्रवेश व नोकऱ्या यासंबंधीची माहिती सोबतच्या विवरणपत्र २ व ३ मध्ये भरून पाठवावी. ही माहिती प्रत्येक वर्षाच्या ऑक्टोबर अखेर, डिसेंबर अखेर व मार्च अखेर अशा करण्यासाठी सादर करावी.

६. अपंग व्यक्ती (समान संधी, संपूर्ण सहभाग व हक्काचे संरक्षण) अधिनियम १९९५ मधील विविध तरतुदींची अंमलबजावणी करून अहवाल शासन सादर करावा.

आपला विश्वासू,

(बा. वि. निकम)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत :

सर्व प्रशासकीय कार्यासन अधिकारी, आस्था-१, तांशि-२, तांशि-४, व्यंशि-३, सांशि-४, मशि-२, तांशि-१, विशि-२, विशि-५, यांचेकडे संलग्न पत्रासह उचित कार्यवाही करीता ओपिहित.

६४

आपणास विनंती करण्यात येते की, विविध विभागांकडून निवड समित्यांकडे मागणीपत्र प्राप्त झाल्यानंतर त्यामध्ये अपंग व्यक्तींसाठी योग्यप्रकारे आरक्षण ठेवण्यात आले आहे, याची माहिती स्वतंत्र स्तंभात विभागांनी दर्शविली आहे किंवा कसे, याबाबत निवड समित्यांनी खातरजमा करावी व असे आरक्षण ठेवले नसल्यास मागणीपत्र स्वीकारू नये व पर्यायाने आरक्षण ठेवल्याशिवाय नियुक्त्या करू नयेत, अशा सूचना जिल्हा निवड समित्यांना द्याव्यात.

(दे. त्र्यं. कुमावत)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत :

१. मंत्रालयातील सर्व विभागातील सर्व उप सचिव (आस्थापना),

त्यांना विनंती करण्यात येते की, राज्यस्तरीय निवड समित्या विभागीय निवड समित्या व जिल्हा निवड समित्यांमार्फत पदे भरतांना अपंग व्यक्तींसाठी आरक्षण ठेवलेले असल्याबाबत मागणीपत्रात स्वतंत्र स्तंभात माहिती देण्याच्या सूचना क्षेत्रीय कार्यालयांना द्याव्यात.

२. अवर सचिव, सामाजिक न्याय विभाग, मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२ यांना माहितीसाठी ओपिहित.

अनाथ मुलांना खुल्या प्रवर्गातून १%
टक्का समांतर आरक्षण देणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
महिला व बाल विकास विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: अमुजा-२०११/ प्र.क्र. २१२/ का-३,
नविन प्रशासन भवन, ३ रा मजला,
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई-४०००३२.
दिनांक - ०२ एप्रिल, २०१८.

वाचा- शासन निर्णय, महिला व बाल विकास विभाग, क्र.संकीर्ण-२०१३/प्र.क्र.१०९/का-३,
दिनांक ०६.०६.२०१६.

प्रस्तावना :-

बाल न्याय (मुलांची काळजी व संरक्षण) अधिनियम, २०१५ अन्वये काळजी व संरक्षणाची गरज असलेल्या अनाथ, निराधार बालकांना पौलिस, स्वयंसेवी संस्था, पालक यांचेकडून बाल कल्याण समितीमार्फत बालगृहात प्रवेश दिला जातो. ० ते १८ वयोगटातील अशा मुलांना बालगृहामध्ये अन्न, वस्त्र, निवारा, आरोग्य सुविधा, शिक्षण, प्रशिक्षण इत्यादी सुविधा पुरविल्या जातात व पुनर्वसनासाठी प्रयत्न केले जातात. अनाथ मुलांना त्यांचा संस्थेतील कालावधी संपल्यानंतर संस्थेच्या बाहेर पडल्यानंतर अनेक समस्यांना तोंड द्यावे लागते. अनाथ मुलांची जात नक्की माहिती नसल्याने, त्यांना कोणत्या एका विशिष्ट प्रवर्गात समाविष्ट करता येत नाही. जातीचा दाखला नसल्यामुळे, त्यांना विविध शासकीय लाभापासून वंचित रहावे लागते. त्यामुळे त्यांच्या भावी आयुष्यात अनेक अडचणी निर्माण होतात. अनाथ मुलांकडे कोणतीही कागदपत्रे व पुरावे नसल्यामुळे, त्यांना जातीचे प्रमाणपत्र मिळत नाही व त्यामुळे त्यांना विविध शासकीय सवलतीपासून वंचित रहावे लागते. त्यामुळे अनाथ मुलांना राज्य शासनाच्या विविध सवलतींचा लाभ घेता यावा, याकरीता आरक्षण लागू करणेबाबतचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता. त्यानुसार दिनांक १७ जानेवारी, २०१८ रोजी झालेल्या मंत्रिमंडळाच्या बैठकीत अनाथ मुलांना शिक्षण व नोकरी यामध्ये १% समांतर आरक्षण लागू करण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे.

शासन निर्णय:-

बाल न्याय (मुलांची काळजी व संरक्षण) अधिनियम, २०१५ अन्वये काळजी व संरक्षणाची गरज असलेल्या अनाथ, निराधार बालकांना संस्थेतून बाहेर पडल्यानंतर जातीचा दाखला नसल्यामुळे विविध शासकीय लाभापासून वंचित रहावे लागते त्यामुळे अनाथ मुलांना राज्य शासनाच्या विविध सवलतींचा लाभ घेता यावा याकरीता शिक्षण व नोकरी यामध्ये खुल्या प्रवर्गातून १% समांतर आरक्षण लागू करण्यात येत आहे. त्यासाठी खालील अटी व शर्ती निश्चित करण्यात येत आहेत-

- १) बालगृहातील व इतर अनाथ मुलांपैकी महिला व बाल विकास विभागाकडून देण्यात येणारे अनाथ प्रमाणपत्र असणा-या मुलांसाठीच हे आरक्षण लागू राहिल. ज्या मुलांच्या कागदपत्रावर कोणत्याही जातीचा उल्लेख नाही व ज्याचे आईवडील, काका-काकू, आजी-आजोबा व चुलत भावंडे व इतर नातेवाईक यापैकी कोणाबाबतही माहिती उपलब्ध नाही, अशा मुलांनाच अनाथ आरक्षण लागू राहिल.
- २) तसेच ज्या मुलांचे आई वडिल हयात नसून त्यांचेकडे जातीचे प्रमाणपत्र नाही, अशा मुलांच्या बाबतीत त्यांनी संबंधित जिल्हा महिला व बाल विकास अधिकारी यांचेकडे अर्ज करणे आवश्यक राहिल. जिल्हा महिला व बाल विकास अधिकारी यांचेकडून संबंधित जिल्ह्याच्या बाल कल्याण समितीकडे सदर अर्ज पाठविण्यात येईल. बाल कल्याण समितीकडून सदर अर्जाची तपासणी करण्यात येईल व आवश्यकतेनुसार पोलीस / महसूल विभागाच्या यंत्रणेकडून छाननी करून तसेच मुलांखत घेऊन अर्ज प्राप्त झाल्याच्या दिनांकापासून ४० दिवसात आपली शिफारस संबंधित विभागीय उपायुक्त, महिला व बाल विकास यांचेकडे निर्णयार्थ पाठविण्यात येईल. बाल कल्याण समितीची शिफारस विचारात घेऊन विभागीय उपायुक्त, महिला व बाल विकास यांचेकडून अनाथ प्रमाणपत्र देण्याची कार्यवाही करण्यात यावी. तसेच शिफारस अमान्य करण्यात येऊन अनाथ प्रमाणपत्र नाकारण्यात आल्यास विभागीय उपायुक्त महिला व बाल विकास यांचेकडून कारणासहित सदर अर्ज बाल कल्याण समितीकडे परत पाठविण्यात येईल. प्रमाणपत्राच्या अनुषंगाने जर कांही तक्रार असल्यास यासंदर्भात अपिलीय प्राधिकारी हे आयुक्त, महिला व बाल विकास हे राहतील.
- ३) उपरोक्त वाचा मधील दिनांक ०६.०६.२०१६ च्या शासन निर्णयानुसार महिला व बाल विकास विभागामार्फत बाल न्याय (मुलांची काळजी व संरक्षण) अधिनियमांतर्गत मान्यता प्राप्त (अनुदानित/विनाअनुदानित) संस्थामध्ये दाखल मुलांना अनाथ प्रमाणपत्र देणेबाबतची कार्यवाही विहित करण्यात आली आहे. त्यानुसार अनाथ प्रमाणपत्र देण्याची कार्यवाही करण्यात यावी.
- ४) सदर निर्णय, शासन निर्णय लागू झाल्याच्या दिनांकापासून पुढे होणा-या सरळसेवा भरतीसाठी लागू राहिल.
- ५) शासन सेवेत प्रवेशासाठी अनाथ मुलांसाठी खुल्या प्रवर्गातून १% समांतर आरक्षण गट "अ" ते "ड" च्या सर्व पदावर लागू राहिल.
- ६) सदर आरक्षणाची गणना पद भरती करण्यात येणा-या रिक्त पदावर करण्यात यावी.
- ७) संबंधित भरती वर्षात अनाथ उमेदवार उपलब्ध न झाल्यास आरक्षणाचा अनुशेष पुढे न ओढता खुल्या प्रवर्गातून गुणवत्तेनुसार इतर उमेदवारांची नियुक्ती करण्यात यावी.

शासन निर्णय क्रमांक: अमुजा-२०११/ प्र.क्र. २१२/ का-३,

- ८) त्याचप्रमाणे शिक्षणांतर्गत शिष्यवृत्ती, वसतिगृह व व्यावसायिक शिक्षणांतर्गत शैक्षणिक शुल्क प्रतिपूर्ती योजनेमध्ये सदर आरक्षण लागू राहिल.
- ९) अनाथ आरक्षण प्रमाणपत्राच्या अनुषंगाने एखाद्या मुलाची नोकरीमध्ये नियुक्ती झाल्यास त्याने सादर केलेल्या अनाथ प्रमाणपत्राची फेरतपासणी आयुक्त, महिला व बाल विकास, पुणे यांच्या मार्फत करणे आवश्यक राहिल.
- १०) अनाथ आरक्षणाबाबत करावयाच्या कार्यवाहीच्या अनुषंगाने सविस्तर मार्गदर्शक सूचना स्वतंत्रपणे निर्गमित करण्यात येतील.
- ११) अनाथ आरक्षणाच्या लाभाच्या अनुषंगाने काही समस्या उद्भवल्यास त्याबाबत अभिनिर्णय घेण्याचा अधिकार शासनास राहिल.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in वर संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१८०४०२१३०९१३८०३० असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

**Sandhya
Sudhir Gawas**

(सं.सु.गवस)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन.

Digitally signed by Sandhya Sudhir Gawas
DN: c=IN, o=Government Of Maharashtra, ou=Women And Child
Development Department, postalCode=400031, st=Maharashtra,
2.5.4.30=9a00c92d37921ed37d245e640654bc03fca09cc13
81d877a8b344c9696, 1.
serialNumber=Dfca3463ed75e007a3845642901f05f6e6306b,
c1599232723404690771c, cn=Sandhya Sudhir Gawas
Date: 2018.04.03 12:11:52 +05'30'

प्रत,

१. सर्व अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव
२. सर्व मंत्रालयीन विभाग
३. संचालक, माहिती व जनसंपर्क, मंत्रालय, मुंबई.
४. सचिव, महाराष्ट्र राज्य बाल हक्क संरक्षण आयोग, वरळी, मुंबई.
५. आयुक्त, महिला व बाल विकास, पुणे.
६. सर्व उप सचिव, अवर सचिव, कक्ष अधिकारी, महिला व बाल विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
७. सर्व विभागीय महिला व बाल विकास अधिकारी,
८. सर्व जिल्हा महिला व बाल विकास अधिकारी.
९. निवड नस्ती / का-३

पृष्ठ ३ पैकी ३

शासन सेवेत सरळसेवा भरतीसाठी समांतर
आरक्षण कार्यान्वित करण्याबाबतच्या
कार्यपध्दतीबाबत मार्गदर्शनार्थ स्पष्टीकरण..

महाराष्ट्र शासन

सामान्य प्रशासन विभाग

शासन परिपत्रक क्रमांक: एसआरव्ही १०१२/प्र.क्र.१६/१२/१६-अ

हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाग कामा मार्ग,

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.

तारीख: १३ ऑगस्ट, २०१४.

वाचा :- शासन परिपत्रक क्रमांक: एसआरव्ही-१०९७/प्र.क्र.३१/९८/१६-अ, दिनांक १६ मार्च, १९९९.

प्रस्तावना :-

शासन परिपत्रक, सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक एसआरव्ही १०९७/प्र.क्र.३१/९८/१६-अ, दिनांक १६ मार्च, १९९९ नुसार शासन सेवेत सरळसेवेने नियुक्ती करताना समांतर आरक्षण कार्यान्वित करण्यासाठी अनुसरावयाची कार्यपध्दती विहित करण्यात आली आहे.

२. अ) श्री.इरफान मुस्तफा शेख यांनी मा.महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरण, औरंगाबाद खंडपीठ, औरंगाबाद येथे दाखल केलेल्या मूळ अर्ज क्रमांक ३०१/२००९ मध्ये मा.महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरण, औरंगाबाद खंडपीठ, औरंगाबाद यांनी दिनांक २६.८.२००९ रोजी दिलेला न्यायनिर्णय, याबाबत करण्यात आलेल्या अपिलावर (रिट याचिका क्रमांक २७२/२०१०) मध्ये मा.उच्च न्यायालय, औरंगाबाद खंडपीठ, औरंगाबाद यांनी दिनांक १५.११.२०१० रोजी दिलेला न्यायनिर्णय आणि मा.सर्वोच्च न्यायालयाने याबाबतच्या अपिलावर (एसएलपी/सिव्हील सी.सी.१५८०२/२०११) दिनांक २७.९.२०११ रोजी दिलेला न्यायनिर्णय.

ब) त्याचप्रमाणे मा.महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरण, मुंबई येथे दाखल करण्यात आलेला श्रीमती किर्ती वाघ यांचा मूळ अर्ज क्रमांक ९२४/२०१० मधील दिनांक ११.४.२०११ च्या निर्णयासंदर्भात दाखल झालेल्या पुनर्विलोकन अर्ज क्रमांक ४/२०१२ मध्ये मा.महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरण, मुंबई यांनी दिनांक १७.६.२०१३ रोजी दिलेला न्यायनिर्णय.

क) तसेच कु.अर्चना शिवाजी खांबे व इतर यांचा मूळ अर्ज क्रमांक ४३७/२०१२ मध्ये दिनांक २.४.२०१४ रोजी मा.महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरण, मुंबई यांनी दिलेला न्यायनिर्णय.

३. उपरोक्त सर्व न्यायनिर्णय विचारात घेता, शासन परिपत्रक दिनांक १६ मार्च, १९९९ मध्ये विहित केलेल्या कार्यपध्दतीसंदर्भात मार्गदर्शनार्थ स्पष्टीकरण निर्गमित करण्याचे शासनाच्या विचाराधीन होते. त्यानुसार आता खालीलप्रमाणे सूचना निर्गमित करण्यात येत आहेत:-

शासन परिपत्रक :-

शासन परिपत्रक, सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक एसआरव्ही १०१७/प्र.क्र.३१/९८/१६-अ, दिनांक १६ मार्च, १९९९ मधील परिच्छेद ५ मध्ये विहित करण्यात आलेल्या कार्यपध्दतीमध्ये मार्गदर्शनार्थ स्पष्टीकरणान्वय समावेश करण्यात येत असून सुधारित परि.५ खालीलप्रमाणे आहे. शासन सेवेत सरळसेवेने नियुक्ती करताना समांतर आरक्षण कार्यान्वित करण्यासाठी सदर सुधारित कार्यपध्दती अनुसरण्यात यावी :-

(अ) प्रथम टप्पा :- खुल्या प्रवर्गातून समांतर आरक्षणाची पदे भरताना, गुणवत्तेच्या निकषानुसार खुल्या प्रवर्गातील उमेदवारांची निवड यादी करावी (या ठिकाणी खुल्या प्रवर्गात गुणवत्तेच्या आधारावर मागासवर्गीय उमेदवारांचाही समावेश होईल). या यादीत समांतर आरक्षणांनुसार आवश्यक खुल्या प्रवर्गाच्या उमेदवारांची संख्या पर्याप्त असेल तर कोणताही प्रश्न उद्भवणार नाही आणि त्यानुसार पदे भरावीत. जर या यादीत समांतर आरक्षणांनुसार आवश्यक खुल्या प्रवर्गाच्या उमेदवारांची संख्या पर्याप्त नसेल तर खुल्या प्रवर्गासाठी राखीव समांतर आरक्षणाची पदे भरण्याकरिता सदर यादीतील आवश्यक पर्याप्त संख्येइतके शोबटचे उमेदवार दगळून पात्र उमेदवारांपैकी केवळ खुल्या प्रवर्गाचेच आवश्यक पर्याप्त संख्येइतके उमेदवार घेणे आवश्यक आहे."

(ब) दुसरा टप्पा :- त्यानंतर प्रत्येक सामाजिक आरक्षणाच्या प्रवर्गातील उमेदवारांच्या निवड याद्या तयार कराव्यात. (जे उमेदवार यापूर्वीच टप्पा "अ" मध्ये सामील झाले असतील त्यांना या यादीतून दगळावे.)

(क) तिसरा टप्पा :- वरील "ब" नुसार तयार करण्यात आलेल्या याद्यांमध्ये सामाजिक आरक्षणातील (Social Reservation) प्रत्येक प्रवर्गाच्या विहित टक्केवारीनुसार "अ" येथे विशद केलेल्या कार्यपध्दतीनुसार समांतर आरक्षणाचे पुरेसे उमेदवार समाविष्ट करावेत. मात्र असे करताना सामाजिक प्रवर्गातर्गत रहावे.

सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा सांकेतिक २०१४०८१३१०५३२०४३०७ असा आहे. हे परिपत्रक डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

**Pramod
Tryambakrao
Nalawade**

Digitally signed by Pramod
Tryambakrao Nalawade
DN: c=IN, o=All India Services,
ou=IAS, postalCode=110001,
st=New Delhi, cn=Pramod
Tryambakrao Nalawade
Date: 2014.08.13 16:11:37
+05'30'

(प्रमोद त्र्यं.नलावडे)

सचिव (सा.वि.सा.), सामान्य प्रशासन विभाग, महाराष्ट्र शासन.

प्रति,

- १) ना.विरोधी पक्षनेता, महाराष्ट्र विधानपरिषद/विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई-३२.
- २) सर्व सन्माननीय विधानपरिषद/विधानसभा व संसद सदस्य, महाराष्ट्र राज्य.
- ३) ना. राज्यपालांचे सचिव, मलबार हिल, राजभवन, मुंबई-४०० ०३५.
- ४) मा. मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
- ५) मा.उपमुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
- ६) सर्व मा. मंत्री / मा. राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
- ७) मा. मुख्य सचिव यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
- ८) शासनाचे सर्व अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव.
- ९) प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, (विधान परिषद) विधानभवन, मुंबई.
- १०) प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, (विधान सभा) विधानभवन, मुंबई.
- ११) सचिव, राज्य निवडणूक आयोग, मुंबई- ४०० ०३२.
- १२) सचिव, राज्य माहिती आयोग, मुंबई-४०० ०३२.
- १३) प्रबंधक, उच्च न्यायालय, मूळ न्याय शाखा, मुंबई, औरंगाबाद, नागपूर.
- १४) प्रबंधक, उच्च न्यायालय, अपिल शाखा, मुंबई, औरंगाबाद, नागपूर.

पृष्ठ ४ पैकी ३

- १५) प्रबंधक, महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरण, मुंबई, औरंगाबाद, नागपूर.
- १६) प्रबंधक, लोक आयुक्त व उप लोक आयुक्त, मुंबई.
- १७) सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई.
- १८) सर्व विभागीय आयुक्त/सर्व जिल्हाधिकारी.
- १९) महालेखापाल, लेखा व अनुज्ञेयता महाराष्ट्र-१, मुंबई.
- २०) महालेखापाल, लेखा व अनुज्ञेयता महाराष्ट्र-२, नागपूर.
- २१) सरकारी वकील, उच्च न्यायालय, मूळ शाखा व अपील शाखा, मुंबई, औरंगाबाद, नागपूर.
- २२) सरकारी वकील, महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरण, मुंबई, औरंगाबाद, नागपूर.
- २३) महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२ (५ प्रती)
त्यांना विनंती की, प्रस्तुत शासन परिपत्रक प्रसिद्ध करण्यात यावे.
- २४) ग्रंथपाल, विधीमंडळ ग्रंथालय, महाराष्ट्र विधानभवन, मुंबई (१० प्रती),
- २५) सर्व महानगरपालिकांचे आयुक्त.
- २६) सर्व मुख्याधिकारी, नगरपरिषदा/नगरपालिका.
- २७) सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी.
- २८) राज्यातील सर्व महामंडळे, मंडळे आणि सार्वजनिक उपक्रम यांचे व्यवस्थापकीय संचालक.
- २९) सर्व मान्यताप्राप्त राजकीय पक्षांची मध्यवर्ती कार्यालये, महाराष्ट्र राज्य.
- ३०) निवड नस्ती/कार्यासन १६-अ.

महाराष्ट्र शासन

स. ओ.धि.मु. २०१२ / प्रक्र. १८७ / वि.शि.३
उच्च व लघु शिक्षण विभाग,
मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई-३२
दिनांक :- १६ ऑगस्ट, २०१२

प्रति,

कुलसचिव,

सर्वे अकृषी विद्यापीठे.

विषय :- राज्यातील विद्यापीठात माजी सैनिकांसाठी जागा राखून
देवण्याबाबत.

महोदय,

राज्यातील विद्यापीठात तसेच महाविद्यालयात माजी सैनिकांच्या मुलांसाठी जागा राखीव देवण्याबाबत
आदेश निर्गमित करण्यात आले असून त्याची अंमलबजावणी करण्याबाबतही आदेश देण्यात आले आहेत.
(प्रती सोबत जोडल्या आहे) तथापी सदर शासन आदेशांची अंमलबजावणी निटपणे होत नसल्याचे निदर्शनास
आले आहे. यास्तव आमच्या बाबत विनंती करण्यात येते की, सदर आदेशांची विद्यापीठात तसेच संलग्नीत
महाविद्यालयांमध्ये क्वॉटेकोरपणे अंमलबजावणी करण्यात येईल याची दक्षता घेण्यात यावी.

आपला,

(प्र. गि. कानडे)

(प्र. गि. कानडे)

कक्ष अधिकारी

प्रत,

संचालक, उच्च शिक्षण, पुणे यांना आवश्यकता कार्यवाहीसाठी अर्पित.

01/02/12
P. G. Khande
11/11
3/10

SOLAPUR UNIVERSITY, SOLAPUR
INWARD NO. 310
DATE:- 30 AUG 2012

महाराष्ट्र शासन
शिक्षण संचालनालय, (उच्च शिक्षण)
महाराष्ट्र राज्य, मध्यवर्ती हुमासत, पुणे ४११ ००१
Web: www.dirhe.org.in E-Mail: info@dirhe.org.in

फोन नं. ०२०/२६१२२११९, २६०५१५३२, २६१३०६२७, २६१२४६३९ फॅक्स नं. ०२०/२६१११२५३-२६०५१७२९

क्रमांक - युएनआय/२०१२/मा.सैनिक/अचि/चिशि-८ १८७११ दिनांक ६/१२/२०१२
प्रति,

कुलसचिव,
सर्व अकृषी विद्यापीठे

विषय:- राज्यातील विद्यापीठात माजी सैनिकांसाठी जागा राखून ठेवण्याबाबत.
संदर्भ:- प्र.गि.कानडे, कक्ष अधिकारी यांचे क्र.ओचिमु२०१२/प्र.क्र.१८७/चिशि-३,
दिनांक-१६/८/२०१२ चे पत्र.

महोदय,

उपरोक्त विषयाबाबत आपणास कळविण्यात येते की, राज्यातील विद्यापीठात तसेच महाविद्यालयात माजी सैनिकांच्या मुलांसाठी जागा राखून ठेवण्याबाबत आदेश निर्गमित करण्यात आले असून त्याची अंमलबजावणी करण्याबाबतही आदेश देण्यात आले आहेत. तयारी सदर शासन आदेशांची अंमलबजावणी योग्यरित्याने होत नसल्याचे संदर्भित पत्रातून कळविण्यात आले आहे. तरी सदर प्रकरणाबाबतची सद्यस्थितीची माहिती शासनास सादर करावी व त्याची प्रत संचालनालयास सादर करण्यात यावी.

शिक्षण संचालक, उच्च शिक्षण,
महाराष्ट्र राज्य, पुणे १.
यांचेकरिता.

प्रत :- प्र.गि.कानडे, कक्ष अधिकारी, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरू चौक, मुंबई-३२. यांना उपरोक्त संदर्भातून पत्रातून माहितीस्तव सादर.

SOLAPUR UNIVERSITY, SOLAPUR.
INWARD NO. 619
DATE:- 28 DEC 2012

शैक्षणिक आरक्षण - माजी सैनिक कल्याण
अभियांत्रिकी महाविद्यालय, टेक्नीकल, टेक्नोलॉजीकल,
पॉलीटेक्नीक, कला, वाणिज्य, अभ्यापक महाविद्यालये

महाराष्ट्र शासन
उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग
शासन परिपत्रक क्र. माजीस- २००६/(२४१/०६)/माशि-६
मंत्रालय विस्तार मयन, मुंबई-३२
दिनांक: १० सप्टेंबर, २००६

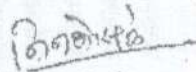
- संदर्भ- १) शासन निर्णय, शिक्षण व सेवायोजन विभाग, क्र. टीसीएम-
१८८४/(१८५/८४)/माशि-४, दि. २८ जून, १९८४.
२) शासन निर्णय, उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, क्र. आयटीजाय-
१००२/प्र.क्र. ५४/व्यशि-२, दि. ३० एप्रिल, २००२
३) शासन निर्णय, शिक्षण व सेवायोजन विभाग क्र. जीईसी-
११९२/(५०३३)(१)/माशि-६, दि. २८ एप्रिल, १९९२

परीपत्रक- आजी/माजी सैनिकांच्या मुलांना शाळा / कॉलेज यामधील प्रवेशासाठी, अभियांत्रिकी महाविद्यालय/
टेक्नीकल / टेक्नोलॉजीकल व पॉलीटेक्नीक शिक्षणासाठी प्रवेशासाठी ५ % जागा तसेच अध्यापक महाविद्यालयांच्या
एकूण प्रवेश क्षमतेपैकी ५ % जागा तसेच शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थामधून १% जागा किंवा जास्तीत जास्त
१० जागा आरक्षित केलेल्या आहेत. असे असले तरी सदरू नियमांची काटेकोरपणे अंमलबजावणी होत नसल्याचे,
राज्यातील माजी सैनिकांच्या कल्याणार्थ उपाययोजना करण्याच्या संदर्भात नेमलेल्या त्वर्य समितीने, अहवालान्वये
शासनाच्या निदर्शनास आणलेले आहे. सदर अहवाल विधानपरीषदेस दि. २०.४.२००६ रोजी सादर करण्यात आला
आहे.

२. सदर अहवालाच्या अनुषंगाने पुन्हा एकदा निदर्शनास आणण्यात येते की, राज्यातील आजी/ माजी
सैनिकांच्या कल्याणार्थ शासन विविध योजना राबवित आते. त्याद्वारे माजी सैनिक/ युद्धविधवा/ माजी सैनिकांच्या
विधवा/ माजी सैनिकांचे अर्थसंबंधित यांचा सामाजिक, आर्थिक व शैक्षणिक स्तर उंचावण्यासाठी शासन कटिबद्ध आहे.
त्यामुळे आजी/ माजी सैनिकांच्या मुलांना शाळा / कॉलेज यामधील प्रवेशासाठी शासनाने विहित केलेल्यानुसार जागा
राखीव ठेवण्यात येवून त्या फक्त संबंधित उमेदवारांमधूनच भरण्यात याव्यात. सदर जागा इतर प्रयोगांमधून भरल्या जावू
नयेत. जे संस्थाचालक आदेशाची अंमलबजावणी करीत नाहीत त्यांचेवर कडक कारवाई करण्यात यावी. प्रत्येक
शैक्षणिक वर्षाच्या प्रवेश प्रक्रियेवेळी संबंधित विस्था सैनिक कल्याण अधिकारी, माजी/माजी सैनिकांच्या फार्यांच्या
शैक्षणिक प्रवेशाचा आढावा घेतील त्यावेळी त्यांना सर्वतोपरी सहाय्य करण्याच्या सूचना सर्व संबंधितांना देण्यात
याव्यात.

हे शासन परीपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या वेबसाईटवर उपलब्ध
करण्यात आला असून त्याचा सांगणक सांकेतांक क्र. 20070910114946001 असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(दि. न. भोसले)
कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रति,
शिक्षण संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
शिक्षण संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
संचालक, तंत्रशिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई

संचालक, व्यवसाय शिक्षण, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
संचालक, प्रशिक्षण, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
संचालक, कला संचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई,
संचालक, ग्रंथालय संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई,
सर्व सहसंचालक, उच्च शिक्षण विभागीय कार्यालय,
कुलसचिव, अकृषी विद्यापीठे, महाराष्ट्र राज्य,
अधिवान व लेखाधिकारी, मुंबई,
सहसंचालक, लेखा व कोषागारे, मुंबई,
मा. मंत्री, उच्च व तंत्रशिक्षण यांचे खाजगी सचिव,
मा. राज्यमंत्री, उच्च व तंत्रशिक्षण यांचे खाजगी सचिव,
उच्च व तंत्रशिक्षण विभागातील सर्व कार्यासने / साभार प्रदान विभागात कार्या. २९
नियुक्तसही/ मशि-६

महाराष्ट्रातील विधानीठाच्या कार्यवाहीबाबत
पुढील 10 टक्के जागा राखून ठेवण्याबाबत.

3

प्राप्त

श्री. सुर्वे कृष्ण अस्मिती
सा. प्र. रि. (सा. रि. १०) का. ३१

महाराष्ट्र राज्य
विद्यय व सेवा, योजना विभाग,
मुंबई टी. टी. एम. 1204/167/85 मा. टी.
मंत्रालय विस्तार, मुंबई-400032

दिनांक 13 जून, 1985.

प रि म त्र

वास्तवी अनुदान प्रथम विधानयाच्या कार्यवाहीत त्याच प्रमाणे शासकीय विधानये, महाविद्यालये, महाराष्ट्रातील सर्व विधानीठातील सर्व शाखांमध्ये प्रवेश देण्याबाबत शासन निर्णय, शिक्षण विभाग य समाज कल्याण विभाग, मुंबई टी. टी. एम. / 271/39586/85 व मुंबई दिनांक 31 मे 1974 साठी टी. टी. एम. 84/183/85 मा. वि. 26 जून 1984 नियमावली विहित करण्यात आली आहे. त्याच प्रमाणे महाविद्यालयांमध्ये व महाराष्ट्रातील सर्व विधानीठांच्या सर्व शाखांमध्ये प्रवेश देण्याकरिता शासनाने वेळोवेळी निकाल विहित केलेले आ

2. महाराष्ट्रातील शासकीय विहित केलेल्या शिक्षकांच्या आधारेचर संशोधन विधानीठाचे स्वतंत्रपणे नियमावली विहित केलेली आहेत.

3. महाराष्ट्र शासनाने एक कोरमारात्मक बाब म्हणून आज्ञा पत्र जारी केले आहे. यात असे म्हंटले आहे की, शासकीय विधानीठाच्या कार्यवाहीत त्याच प्रमाणे शासकीय विधानये, महाविद्यालये, महाराष्ट्रातील सर्व विधानीठातील सर्व शाखांमध्ये प्रवेश देण्याबाबत शासन निर्णय, शिक्षण विभाग य समाज कल्याण विभाग, मुंबई टी. टी. एम. / 271/39586/85 व मुंबई दिनांक 31 मे 1974 साठी टी. टी. एम. 84/183/85 मा. वि. 26 जून 1984 नियमावली विहित करण्यात आली आहे. त्याच प्रमाणे महाविद्यालयांमध्ये व महाराष्ट्रातील सर्व विधानीठांच्या सर्व शाखांमध्ये प्रवेश देण्याकरिता शासनाने वेळोवेळी निकाल विहित केलेले आहेत.

आजही व माजी शिक्षित परतारीनेल साठी आर्मी, नेव्ही व एअर फोर्स मधील कार्यवाही, शिक्षण विभाग, मुंबई, महाराष्ट्र शासनाने शासकीय विधानीठाच्या कार्यवाहीत त्याच प्रमाणे शासकीय विधानये, महाविद्यालये, महाराष्ट्रातील सर्व विधानीठातील सर्व शाखांमध्ये प्रवेश देण्याबाबत शासन निर्णय, शिक्षण विभाग य समाज कल्याण विभाग, मुंबई टी. टी. एम. / 271/39586/85 व मुंबई दिनांक 31 मे 1974 साठी टी. टी. एम. 84/183/85 मा. वि. 26 जून 1984 नियमावली विहित करण्यात आली आहे. त्याच प्रमाणे महाविद्यालयांमध्ये व महाराष्ट्रातील सर्व विधानीठांच्या सर्व शाखांमध्ये प्रवेश देण्याकरिता शासनाने वेळोवेळी निकाल विहित केलेले आहेत.

राष्ट्रीय बाजारपेची वृत्तबद्धे दहा बाजारपेधा बास्त नसाळ्यात -

4. विद्यालये, महाविद्यालये तसेच विद्यापीठांचे सर्व अधिभाग तुरु लागले आहेत व नव्याने प्रवेश देणे जाता नसत. निवृत्त शिक्षकांनी मुलांचे शिकवणे नाही तरी देखील एक खास बाब म्हणून तुलांनुसार प्रत्येक विद्यालयात, महाविद्यालयात तसेच विद्यापीठाच्या प्रत्येक विभागातच या बाबत विचारविनिता रचरीत प्रवेश घ्यावेत अशी दिशंती संबंधित प्राचार्यांना, शिक्षण उपसंचालकांनी रचरीत करावी. तदर राष्ट्रीय क्षमतेचा विद्यापीठाकडून मान्यता मिळपी म्हणून प्रत्येक विद्यापीठाकडे शासनतर्फे स्वतंत्रपणे प्रस्ताव पाठवण्यात आलेले आहेत.

या राष्ट्रीय बाजारपेची संबंधीत महाविद्यालय अधिक शिक्षक वर्ग व बादा अनुदान मंजुरी करता येणार नाही. उपलब्ध शिक्षक मर्यादित या विद्यालयांना प्रशिक्षण देण्याची जबाबदारी सोपविण्यात यावी.

5. प्रत्येक शिक्षण विभाग अधिकाऱ्यांनी विद्यार्थीय शिक्षण उपसंचालकांनी या बाबत योग्य परि कात्वाई घेऊन वेळोवेळा कार्यवाहीचा आढवाल मातलावा रचरीत सादर करावा, विहित नियमावली मधील तुलांनुसार समावेश करण्याबाबत स्वतंत्र आदेश करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने -

राठी - अस्पष्ट -
उपसंचालक
महाराष्ट्र राज्य

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर.

संपरोक्त शासन परिपत्रक विभाग प्रमुख (विद्यापीठाचे विविध अधिविभाग) तसेच प्राचार्य, संचालक सर्व संलग्नित महाविद्यालये/शिक्षण संस्था यांना प्राहितीसाठी व योग्य त्या कार्यवाहीसाठी कळविण्यात येत आहे.
तसेच त्या महाविद्यालयांच्या संस्थेची स्थापना भारत महाविद्यालये असतील त्या महाविद्यालयांनी तदरचे शासन परिपत्रक कार्यवाही निर्दोषास आणावे.

[Signature]
उपसंचालक

②

अध्यापक महाविद्यालय, पुणे जिल्हा, असा निवृत्त प्रवेश देणे आता विहित विधानातील प्रमाणे करणे नाही. त्यामुळे याचे बाबत न्याय करणे सोप्यापणे प्रत्येक अध्यापकास महाविद्यालयात प्रवेश देणे सोप्यापणे देणे आहे. अशा विवेकी अर्थाने अशा अध्यापकांना प्रवेश देणे, भविष्यत्कालीन विद्यार्थ्यांकरिता परीक्षा घेण्याची कठोर निर्णय घेता. विद्यार्थ्यांकरिता परीक्षा घेण्याची कठोर निर्णय घेता. विद्यार्थ्यांकरिता परीक्षा घेण्याची कठोर निर्णय घेता. विद्यार्थ्यांकरिता परीक्षा घेण्याची कठोर निर्णय घेता.

प्रत्येक विद्यार्थ्यास शिक्षण मिळावे यासाठी विद्यार्थ्यांना शिक्षण उपलब्ध करून देणे याबाबत कोणतेही बाधा नसणे हे सरकारचे धोरण आहे. विद्यार्थ्यांना शिक्षण उपलब्ध करून देणे याबाबत कोणतेही बाधा नसणे हे सरकारचे धोरण आहे. विद्यार्थ्यांना शिक्षण उपलब्ध करून देणे याबाबत कोणतेही बाधा नसणे हे सरकारचे धोरण आहे. विद्यार्थ्यांना शिक्षण उपलब्ध करून देणे याबाबत कोणतेही बाधा नसणे हे सरकारचे धोरण आहे.

प्रति, अध्यापक महाविद्यालय, पुणे जिल्हा, असा निवृत्त प्रवेश देणे आता विहित विधानातील प्रमाणे करणे नाही. त्यामुळे याचे बाबत न्याय करणे सोप्यापणे प्रत्येक अध्यापकास महाविद्यालयात प्रवेश देणे सोप्यापणे देणे आहे. अशा विवेकी अर्थाने अशा अध्यापकांना प्रवेश देणे, भविष्यत्कालीन विद्यार्थ्यांकरिता परीक्षा घेण्याची कठोर निर्णय घेता. विद्यार्थ्यांकरिता परीक्षा घेण्याची कठोर निर्णय घेता. विद्यार्थ्यांकरिता परीक्षा घेण्याची कठोर निर्णय घेता. विद्यार्थ्यांकरिता परीक्षा घेण्याची कठोर निर्णय घेता.

BSF
PG. Admission
6.3.2017
EPM

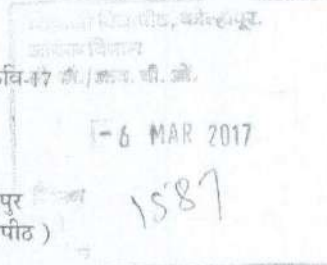
दूरध्वनी 020-66262629
ई-मेल : resettle.dsw@mahasainik.com

29

सैनिक कल्याण विभाग,
महाराष्ट्र राज्य रायगड इमारत
राष्ट्रीय युद्ध स्मारकासमोर
घोरपडी, पुणे- 411 001

दिनांक : फेब्रुवारी २०१७

क्रमांक : 18164/शौ.स/सैकवि.१७ जी./क्र.व.पी.ओ.

मा. कुलगुरु
शिवाजी विद्यापीठ कोल्हापूर
(महाराष्ट्र राज्य सर्व विद्यापीठ)

विषय : शैक्षणिक अभ्यासक्रमासाठी आजी-माजी सैनिकांच्या पाल्यांसाठी जागा राखीव ठेवणेबाबत.

- संदर्भ : १. महाराष्ट्र शासन, उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, शासन परिपत्रक क्र. माजीसे-२००६/(२४१/०६)/मशि-६ दिनांक १० सप्टेंबर २००६.
२. पुणे विद्यापीठ पत्र क्रमांक आरक्षण/ओ-५१/१०३४ दिनांक १६ जूलै २०१४.
३. महाराष्ट्र शासन क्र. संकिर्ण-१०१४/प्र.क्र.१३६/मशि-२ दिनांक २१ जूलै २०१४.

२. उपरोक्त विषयी संदर्भात शासन परिपत्रक व शासन निर्णयातील तरतुदीनुसार विविध शैक्षणिक अभ्यासक्रमांच्या प्रवेशासाठी राज्यातील आजी-माजी सैनिकांच्या पाल्यांना जागा आरक्षित ठेवण्यात आल्या आहेत.

३. त्या अनुषंगाने आपणास कळविण्यात येते की, आपल्या विद्यापीठाच्या अधीपत्याखालील सर्व महाविद्यालयांमध्ये (अभियांत्रिकी महाविद्यालये, टेक्नीकल, टेक्नॉलॉजीकल, पॉलीटेक्नीक, कला, वाणिज्य व अध्यापक महाविद्यालये) सर्व अभ्यासक्रमांच्या प्रवेश प्रक्रियेमध्ये आजी-माजी सैनिकांच्या पाल्यांना आरक्षणाचा लाभ देण्यात यावा.

४. तसेच संदर्भात शासन निर्णयातील तरतुदीनुसार शैक्षणिक वर्ष २०१७-२०१८ पासून चालू होणा-या शैक्षणिक वर्षापासून माजी सैनिकांच्या पाल्यांना राखीव ठेवण्यात आलेल्या जागेवर प्रवेश देते घेऊन माजी सैनिकांच्या पाल्यांकडे संबंधित जिल्हा सैनिक कल्याण कार्यालयाकडून देण्यात आलेले "माजी सैनिक पाल्य असल्याबाबतचे प्रमाणपत्र " आसल्याशिवाय प्रवेश देण्यात येऊ नये. तसेच सादर केलेल्या प्रमाणपत्राबाबत कांही शंका उपस्थित झाल्यास प्रमाणपत्राच्या सत्यतेबाबतची खातर जमा संबंधित जिल्हा सैनिक कल्याण कार्यालयाकडून करण घेण्यात यावी.

५. उपरोक्त विषयी आपल्या स्तरावरून आदेश निर्गमित करणे बाबत आपणास विनंती करण्यात येत आहे. (अधिक माहितीसाठी पुणे विद्यापीठाने केलेल्या कार्यवाहीचे पत्र सोबत जोडले आहे.)

(बिपीन द. शिंदे)
कर्नल (निवृत्त)
उपसंचालक (पुनर्वसन)
संचालकाकरीता

सोबत : वरील प्रमाणे

संहती कार्यसाधिका । शिलं परं भूषणम्
Shetkari Shikshan Prasarak Mandal's

KRISHNA MAHAVIDYALAYA, RETHARE BK.

Shivnagar, Tal. Karad, Dist. Satara, 415108 (M.S.) Ph. : 02164-266346, Fax : 02164- 266347

Email : kmr_sspm@yahoo.co.in Website : www.krishnamahavidyalaya.com

NAAC "B+" Grade (CGPA 2.65)

Founder : Hon. Jaywantrao Bhosale

President : Dr. Suresh Jaywantrao Bhosale

Principal : Dr. Salunkhe C. B., M.Sc; Ph.D.

Translation in English

Shivaji University Kolhapur 416004

Phone 0231- 26090000 Special Cell -0231 2609148

Website- www.unishivaji.ac.in

Shivaji University Kolhapur 416104

Phone 0231- 26090000 Special Cell -0231 2609148

Ref. No. SU/ Special Cell section/24

Date 02/06/2017

To

1. The principals,
All affiliated colleges,
Shivaji University Kolhapur
2. The Director,
All Recognized Institution,
Shivaji University Kolhapur

3. The Head,
All Post Graduate Department
Shivaji University Kolhapur.

Subject - 1. About reservation an admission for backward class in all Courses and Faculties in the academic year 2017-18.

2. About Students admission Hostels in the academic year 2017-18.

Sir/ Madam,

The Government of Maharashtra has prescribed the percentage of social reservation for students' admission in non-agriculture universities and affiliated colleges / Institutions for the various coursed as mentioned below.

Sr.No	Backward Category		Percentage of reservation
1	Scheduled Cast	SC	13%
2	Scheduled Tribe	ST	7%
3	Vimukta Jati (A)	VJ-A	3%
4	Nomadic Tribe(B)	NT -B	2.5%
5	Nomadic Tribe(C)	NT - C	3.5%
6	Nomadic Tribe(D)	NT- D	2%
7	Other Backward Class	OBC	19%
8	Open	OPEN	50 %
	Total		100%

Principal
Krishna Mahavidyalaya, Rethare Bk,
Tal. Karad : 415 108 (M.S)

SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR - 416 004

Phone : EPABX -2609000 Special Cell - 2609148

Website : www.unishivaji.ac.in

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर ४१६ ००४

फोन इपीबीएक्स. २६०९००० विशेष कक्ष २६०९१४८

Estd : 1962

NAAC 'A' Grade

MHRD - NIRF- 28th Rank

Ref.No. SU/Special Cell Section/ 24

Date : 2 JUN 2017

To,

1. The Principals,
All Affiliated Colleges,
Shivaji University, Kolhapur.
- 3 The Head
All Post Graduate Department
Department of Technology
Shivaji University, Kolhapur.
2. The Director,
All Recognized Institutions,
Shivaji University, Kolhapur.

Sub: I) About reservations in admission for Backward Class Students in all Courses and Faculties in the academic year 2017-2018.

II) About admissions in Hostels in the academic year 2017-2018.

Sir/Madam,

The Government of Maharashtra has been prescribed the percentages of reservation for students admission in Educational Institutions for the various courses as mentioned below :

Sr. No.	Category	Percentage of Reservation
1	Scheduled Caste (SC)	13 %
2	Scheduled Tribe (ST)	7 %
3	Vimukta Jati "A" (VJA)	3 %
4	Nomadic Tribe "B" (NTB)	2.5 %
5	Nomadic Tribe "C" (NTC)	3.5 %
6	Nomadic Tribe "D" (NTD)	2 %
7	Other Backward Classes (OBC)	19 %
8	Open	50 %
	Total	100 %

- ❖ The College/Institution admission authority has to reserve the seats for admission for Backward class candidates as per rules of the Govt. of Maharashtra up to the last date of admission.

Parallel Reservation

- 1 For Female candidates 30% seats are reserved at graduate level as per G.R.No.GEC-2000 (123/2007)/T.E. I dated 17/4/2000.
- 2 For disabilities candidate 3% seats are reserved as per Govt. letter No.Misc.1003/(510/2003) Est. dated 27/10/2003.
- 3 For Ex-servicemen and their children 10 % seats are reserved as per circulars as under-

- a) महाराष्ट्र राज्य सामान्य प्रशासन विभागाचे क्र. एसआरव्ही१०१२/प्र.क्र.१६/१२/१६-अ, दि-१३ ऑगस्ट २०१४ रोजीचे शासन परिपत्रक.
- b) महाराष्ट्र शासनाचे क्र.औचिमु२०१२/प्र.क्र.१८७/विशि-३ उच्च व तंत्र शिक्षण विभागाचे दि-१६/०८/२०१२ रोजीचे शासन पत्र.
- c) महाराष्ट्र शासन, मा.शिक्षण संचालक, (उच्च शिक्षण), महाराष्ट्र राज्य यांचे क्र. युएनआय/२०१२/मा. सैनिक/अवि/विशि-८ १८७११ दि-०६/१२/२०१२ रोजीचे शासन पत्र
- d) महाराष्ट्र राज्य, उच्च व तंत्र शिक्षण विभागाचे क्र. माजीसै-२००६/(२४१/०६)/मशि-६ दि-१०/०९/२००७ रोजीचे शासन पत्र
- e) महाराष्ट्र राज्य, शिक्षण व सेवा योजन विभागाचे क्र.टी.सी.एम.१२०४/१६७/८५/मा.शि दि-१३/०६/१९८५ रोजीचे शासन पत्र
- f) महाराष्ट्र राज्य, शिक्षण व सेवा योजन विभागाचे क्र.टी.सी.एम.१९८४/१८५/८४३/मा.शि-४ दि-२८/०६/१९८४ रोजीचे पत्र
- g) महाराष्ट्र राज्य, सैनिक कल्याण विभागाचे क्र.१८१६४/शै.स/सैकवि-१७ दि-८३/०२/२०१७ रोजीचे पत्र

The above all documents are available on university website- www.unishivaji.ac.in.

General instructions for admission Process -

- i) A consolidated list arranging all the applications irrespective of caste of categories in the order of merit is to be prepared.
- ii) Initially 50% open seats as per merit list are to be filled in.
- iii) There after 50% reserved seats are to be filled in from reserved category students as per prescribed percentage.
- iv) The students from reserved categories, who are selected on merit, have to be treated as open category students. As such there will not be any objection, if the percentages of reserved category students exceeds 50% (Govt. No.UGC-1493/(2428)WS-4 dated 7/2/1996)

- v) (Note ; As per G.R. No.TEM/3397/12926/(9086)/TE-1 dated 11/7/1997 the constitutional reservation should not exceed 50% and hence the necessary adjustment is to be made for giving reservation to S.B.C.as per G.R.)

If students belonging to particular B.C. category are not available for admission as per quota of that particular category, other students belonging to B.C category should be considered for admission. If the seats are still vacant due to non-availability of students belonging to B.C category then students from open category should be admitted with prior approval from the College sanstha Special Cell Standing Committee.

- vi) Students belonging to creamy layer amongst the categories (except SC/ST) are not entitled to take reservation facilities as per Government Order No.CBC/2006/VK/15/Mavak 5 dated 30 June, 2006.

The guidelines issued by the University Grants Commission vide its letter No. D.O.F.1-6/99/SCT dated 11/5/2000 circulated vide outward No. SU/Special Cell/F.20/305 dated 4/7/2000 should also be taken into consideration for admission process.

As per the directions of the University Grants Commission, the implementation reports of admissions given to reserved students, in the enclosed prescribed proforma are collected from this office, every academic year. While filling the information, in the given proforma, the following instructions be taken in to account :

- vii) No fees should be charged to the eligible and applied reserved category candidates for Scholarship/Freeship as per the Govt Resolution (महाराष्ट्र शासन सामाजिक न्याय, सांस्कृतिक कार्य, क्रिडा व विशेष सहाय्य विभाग,) No इबीसी.२००३/प्र.क्र/३०१/मावक-२ दि-०१/११/२००३

General Instructions for filling the proforma of the statistical information of admission:

- 1) The information regarding admission to various courses and the information regarding hostel admission is to be furnished **in one hard copy and in soft copy also. Soft copy should be sent on mail : statcell@unishivaji.ac.in**
- 2) Every particular of the proforma be considered while filling the information.
- 3) In case, if there is no hostel, the NIL report should be sent.
- 4) In case there is central admission process (like Engineering, B.Ed., B.A. B.Ed., M.B.A.M.C.A etc.) the information about admitted students only, should be furnished after completion of admission process.
- 5) The information related to Minority Students & Physically Handicapped Students should be provided as per proforma.

I am directed to request you to go through the details of the proforma carefully and submit implementation report in the enclosed proforma only on or before 31st August, 2017 while filling, proforma, if there is any doubt, please contact Special Cell, Shivaji University, Kolhapur.

(Note : For University teaching department, please submit general merit list along / with proforma)

Thanking you,

Yours faithfully,

(Dr.V.D. Nandavadekar)

Registrar

Encl : As above.

Copy to: 1. P.G Admission Section

2 P.G(BUTR) Section

3 Statistical Information Unit

For information & necessary action.

Admission
GR

(१४७)

उच्च व तंत्रशिक्षण आणि सेवायोजन विभागाच्या
अधिपत्याखालील सर्व शैक्षणिक संस्थांमधून मागास
प्रवर्गाकरिता राखीव जागा ठेवण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

उच्च व तंत्रशिक्षण आणि सेवायोजन विभाग,
शासन शुद्धिपत्र क्रमांक : युएसजी-१४९३/(२४२८)/विशि-४,
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक : ७ फेब्रुवारी, १९९६.

४/प्र. क्र. २३६/मावक-५,
"विशेष मागास प्रवर्ग" अंतर्गत

गढवाल कोष्टी, ७) देशकर,
सतसाले, १४) साडे, १५)

शी कोळी, ५) पानकोळी, ६)
गंगेला कोळी, ११) सोनकोळी,
ने कोळी.

६) मुन्नरकापू, ७) कापेवार,

- वाचा : १) शासन निर्णय, उच्च व तंत्रशिक्षण आणि सेवायोजन विभाग क्र. युएसजी-१४९३/२४२८/विशि-४,
दि. २३ जून, १९९४ व समक्रमांकित शुद्धिपत्रक दिनांक -१२ जुलै, १९९४.
२) शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग, क्रमांक- सीबीसी-१४९४/प्र.क्र.
२३६/मावक-५, दि. १३ जून, १९९५ व समक्रमांकित शुद्धिपत्रक दिनांक १५ जून, १९९५.
३) शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग क्र. बीसीसी-१०९४/प्र.क्र. ६८/९४/१६-ब, दिनांक १५
जून, १९९५.
४) शासन निर्णय, क्रमांक - युएसजी-१४९३/(२४२८)/विशि-४ दिनांक २२ जून, १९९५.

शासन शुद्धिपत्र :- शासन निर्णय, उच्च व तंत्रशिक्षण आणि सेवायोजन विभाग क्रमांक युएसजी-१४९३/(२४२८)/
विशि-४, दि. २२ जून, १९९५ च्या परिच्छेद ४ व ५ मध्ये खालीलप्रमाणे सुधारणा करण्यात येत आहेत -

२. परिच्छेद - ४ : सदर आरक्षण प्रत्येक संस्थेमध्ये अभ्यासक्रम निहाय असेल आणि ते मुक्त आणि मुल्याधारित
जागांकरिता त्यांच्या त्यांच्या प्रमाणात असेल.

तंत्रशिक्षण विभाग वगळता इतर शैक्षणिक विभागांतर्गत येणाऱ्या बिगर राखीव जागा या प्रथमतः भरण्यात याव्यात.
यामध्ये गुणवत्तेनुसार असणाऱ्या मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांचा देखील समावेश अराखीव उमेदवार म्हणून असेल. या विद्यार्थ्यांचा
समावेश आरक्षणामध्ये करण्यात येऊ नये. यासाठी विद्यार्थ्यांनी आपला प्रवेश अराखीव म्हणून समजण्यासाठी पसंती
कळविण्याचा प्रश्न उद्भवत नाही. उर्वरित जागा आरक्षणानुसार भरण्यात याव्यात असे करताना शैक्षणिक संस्थांमध्ये
मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांचे प्रमाण ५२ टक्केपेक्षा अधिक झाले तर त्यास कोणतीही हरकत नाही.

परिच्छेद-५ मधील "मात्र बदलाबदलीने इतर प्रवर्गातून/पासून ५२% पेक्षा अधिक असणार नाही" हे शेटचे वाक्य
पूर्णतः वगळण्यात यावे.

४. हे शुद्धिपत्रक सामान्य प्रशासन विभागाच्या संमतीने निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

अ. मा. भट्टलवार

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत -

सर्व अकृषि विद्यापीठांचे कुलगुरु

सर्व अकृषि विद्यापीठांचे कुलसचिव.

संवैधानिक आरक्षण ५० टक्क्यापेक्षा जास्त होऊ न देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग.

भासन निर्णय क्र. टीईएम ३३९७/१२९२६/(१०८६)/तांशि-१

मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई-४०० ०३२.

दिनांक : ११ जुलै, १९९७.

- संदर्भ : १) शासन निर्णय, उच्च व तंत्रशिक्षण आणि सेवायोजन विभाग क्र. युएसजी १४९३/२४२८/विशि-४, दि. २३ जून, १९९४ व समकामिक शुद्धिपत्रक दि. जुलै, १९९४.
- २) शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रिडा विभाग क्र. सीबीसी/१४९४/प्र.क्र. २३६/मावळ-६, दि. १३ जून, १९९५ व समकामिक शुद्धिपत्रक दि. १५ जून, १९९५.
- ३) शासन निर्णय, क्र. सामान्य प्रशासन विभाग क्र. बीबीसी १०९४/प्र. क्र. ६८/९४/१६-ब, दि. १५ जून, १९९५ व शुद्धिपत्रक दि. २१ मार्च, १९९६.
- ४) शासन निर्णय, उच्च व तंत्रशिक्षण आणि सेवायोजन विभाग क्र. युएसजी १४९३/२४२८/विशि-४, दि. २२ जून, १९९५.
- ५) अतिरिक्त सरकारी वरील, मुंबई उच्च न्यायालय, मुंबई यांचे पत्र क्र. एडीडीएल/डब्ल्युपी/एसएसजी दि. १०-७-१९९७.

प्रस्तावना :

शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग क्र. बीबीसी १०९३/१६७/सीआर-१४९/४१/९३/१६-ब, दि. २३ मार्च, १९९४ अन्वये विभागास प्रवर्गासाठी एकूण ५० टक्के आरक्षण विहित करण्यात आले होते. नंतर सामाजिकदृष्ट्या व शैक्षणिकदृष्ट्या मागासलेल्या काही जातींच्या विकासासाठी काही सवलती व उपाययोजना करणे आवश्यक असल्यामुळे शासन निर्णय सामान्य प्रशासन विभाग क्र. बीबीसी/१०९४/प्र. क्र. ६८/९४/१६-ब, दि. ८ डिसेंबर, १९९४ चे परिशिष्ट अ मध्ये नमूद केलेल्या जातींसाठी एक स्वतंत्र विशेष मागास प्रवर्ग असे संबोधण्यात येऊन त्यांच्यासाठी २ (दोन) टक्के आरक्षण ठेवण्यात आले होते. तसेच या प्रवर्गासाठी क्रिमिलीयचे तत्व लागू नाही हेही स्पष्ट करण्यात आले होते.

दि. ८ डिसेंबर, १९९४ च्या सामान्य प्रशासन विभागाच्या शासन आदेशास अनुसरून उच्च व तंत्रशिक्षण विभागाने विशेष मागास प्रवर्गासाठी रटके आरक्षण ठेवून शासन निर्णय क्र. युएसजी १४९३/(२४२८)/विशि-४, दि. २२ जून, १९९५ अन्वये विविध आरक्षण देण्यात आले आहे. सदर निर्णयाद्वारे विशेष मागास प्रवर्गासाठी २ टक्के आरक्षणाची तरतूद काढली असून एकूण आरक्षण ५२ टक्के विहित केले आहे. भारतीय संविधान अनुच्छेद १४ तसेच १६ अन्वये सर्व प्रवर्गातील घटकाना समानता व समान संधी मिळावी म्हणून मा. सर्वोच्च न्यायालयाने १९९३ साली मागासवर्गीय प्रवर्गासाठी रटके आरक्षण ५० टक्क्यापेक्षा जास्त असू नये असा निवाडा दिला आहे.

रिट याचिका क्र. २४९/१९९७, श्री. पांडुरंग एस. पखले विरुद्ध महाराष्ट्र शासन व इतर, या प्रकरणी सुनावणी सुरु असताना मा. उच्च न्यायालयाच्या मुंबई खंडपीठाने अभियांत्रिकी पदवी अभ्यासक्रमाच्या १९९७-९८ या शैक्षणिक वर्षाच्या प्रवेश नियमवलेले संवैधानिक आरक्षणासाठी केलेली ५२ टक्के जागांची तरतूद मा. सर्वोच्च न्यायालयाने इंद्रा सौहार्दी विरुद्ध केंद्र या प्रकरणी १९९३ साली दिलेल्या निवाड्यानुसार नसल्यामुळे कायदेशीर नसल्याचे शासनाचे निर्दर्शनस यणून दिले आहे. (संदर्भ १९९३ मा. सर्वोच्च न्यायालय ए. आर. पू. क्र. ४७७, शीर्ष टिप्पणी (डब्ल्यू) प्रवेश नियमावलीतील

राज्य शासनाने संवैधानिक आरक्षणासाठी केलेली ५२ टक्के जागांची तरतूद ही मा. सर्वोच्च न्यायालयाचा अवमान ठरू शकते असेही मा. उच्च न्यायालयाने स्पष्ट केले आहे. यावर संवैधानिक आरक्षणाचे प्रमाण ५२ टक्क्यावरून ५० टक्के करण्याबाबतचे आदेश तात्काळ निर्गमित करण्यात येतील असे शासनाने प्रतिपादन केल्यानंतर मा. उच्च न्यायालयाने समाधान व्यक्त केले असून उपरोक्त संदर्भित शासन आता खालीलप्रमाणे आदेश देत आहे.

शासन निर्णय :

शासन आता या शासन निर्णयाद्वारे असे आदेश देत आहे की, उच्च व तंत्रशिक्षण विभागाच्या अधिपत्याखाली येत असलेल्या सर्व शैक्षणिक संस्थांतील अभ्यासक्रमांच्या प्रवेशासाठी या विभागाने निर्गमित केलेल्या शासन निर्णय क्र. युएसजी १४९३/(२४२८)/विशि-४, दि. २२ जून, १९९५ अन्वये विशेष मागास प्रवर्गाकरिता राखून ठेवण्यात आलेल्या २ टक्के जागांचे आरक्षणाबाबत पुढील आदेशापर्यंत खालीलप्रमाणे कायवाही करण्यात येत आहे. हे आदेश १९९७-९८ या शैक्षणिक वर्षापासून लागू करण्यात येत असून तात्काळ अमलात येतील व उच्च व तंत्रशिक्षण विभागांतर्गत शैक्षणिक संस्थांतील सर्व विद्या शाखांतील अभ्यासक्रमांच्या प्रवेशासाठी लागू राहतील.

१. विशेष मागास प्रवर्गात ज्या जाती आहेत त्यापैकी काही जाती इतर मागासवर्गीयांमध्ये समाविष्ट होत्या. त्यामुळे सुरुवातीस विशेष मागास प्रवर्गाचे प्रमाणपत्र धारक उमेदवारांची जात ज्या मागास प्रवर्गांमध्ये समाविष्ट होती. त्या मागास प्रवर्गाच्या आरक्षणासाठी पात्र समजण्यात यावी.

२. भारतीय संविधानानुसार मंडळ आयोगाने केलेल्या शिफारशीनुसार शासन निर्णय, उच्च व तंत्रशिक्षण आणि सेवायोजन विभाग क्र. टीईएम १०२४/(६३०३) तांशि-१, दि. ३ जून, १९९४ मधील परिच्छेद क्र. ४ मध्ये विहित केल्याप्रमाणे एकूण ५० टक्के जागा आरक्षित करण्यात याव्यात. सदर आरक्षण प्रत्येक संस्थेमध्ये अभ्यासक्रम निहाय राहिल. मुक्त (नॅरीट सीट्स) तसेच मूल्यभासित (पॅमेट सीट्स) जागांकरिता त्यांच्या त्यांच्या प्रमाणात असावे.

३. गुणवत्ता यादीनुसार प्रवेश प्रक्रिया केल्यानंतर जर कोणत्याही मागासवर्गीय प्रवर्गासाठी आरक्षित असलेल्या जागांपैकी काही जागा रिक्त राहिल्या तर त्या जागेवर एकूण प्रवेश क्षमतेच्या जास्तीत जास्त २ टक्के पर्यंत प्रवेशासाठी विशेष मागास प्रवर्गीय उमेदवारांना प्रवेशासाठी प्राधान्य देण्यात यावे.

४. रिक्त जागांवर विशेष मागास प्रवर्गातील उमेदवारांना कमाल २ टक्के जागांवर प्रवेश दिल्यानंतर जर जागा रिक्त राहिल्या तर त्या जागा इतर सर्व मागासवर्गीय प्रवर्गातील उमेदवारांची गुणवत्तेनुसार सरासरी करून भरण्यात याव्यात. ३. शासन यामुळे असेही आदेश देत आहे की, १९९७-९८ या शैक्षणिक वर्षासाठी ज्या अभ्यासक्रमांची प्रवेश प्रक्रिया सुरु झाली असेल व दि. ९-७-१९९७ रोजी किंवा तत्पूर्वी या विभागाच्या दि. २२ जून, १९९५ च्या शासन निर्णयानुसार प्रवेश देण्यात आले असतील तर त्याबाबत पुढील कार्यवाही करण्यात यावी.

१. विशेष मागासवर्ग प्रवर्गातर्गत करण्यात आलेल्या प्रवेशास बाधा न आणता पुढील प्रवेश प्रक्रियेत काही कारणास्तव होणाऱ्या रिक्त जागांवर ५० टक्के आरक्षित जागा जुळवून घ्याव्यात.

२. संवैधानिक आरक्षण कुठल्याही परिस्थितीत ५० टक्क्यापेक्षा जास्त होणार नाही याची दक्षता घ्यावी.

महाराष्ट्रचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

औ. शि. विहाडे

शासनाचे सहसचिव

प्रति -

कुलसचिव, सर्व विद्यापीठे, महाराष्ट्र राज्य.

20040811130304001-2402

महाराष्ट्र राज्यातील सर्व पारंपारिक विद्यापीठे व त्यांना संलग्नित असलेल्या महाविद्यालयांतील पदवी अभ्यासक्रमांकरिता महिलांसाठी ३० टक्के आरक्षण ठेवण्याबाबत

महाराष्ट्र शासन
उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग

शासन निर्णय क्र. जीईसी-१०००/(१२३/२०००)/तांशि-१

मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई-४०० ०३२

दिनांक: १७ एप्रिल, २०००

प्रस्तावना:-

भारताच्या संविधानात, स्त्री-पुरुष भेद न ठेवता समानतेचे तत्त्व हा नागरीकांचा मूलभूत हक्क मानण्यात आला आहे. तसेच महिलांच्या बाबतीतही घटनेत सकारात्मक घोरण स्विकारण्यात आले आहे. महिलांना पुरुषांच्या बरोबरीने संधी देणे अपेक्षित असले तरी विविध शिक्षण अभ्यासक्रमांकरिता स्त्रियांना समान संधी प्रत्यक्षात मिळत नाही. स्त्रियांच्या शैक्षणिक उन्नतीसाठी त्यादृष्टीने खरा प्रयत्न करणे आवश्यक आहे. त्यानुसार महिलांचे बलशालीकरण आणि समाजाच्या सर्व क्षेत्रांमध्ये महिलांचा सक्रिय सहभाग करून सर्वांगीण मानवी विकासाच्या विविध क्षेत्रांमध्ये सकारात्मक परिणाम घडवून आणण्यासाठी महिलांच्या शिक्षणाकडे जाणिवेपूर्वक लक्ष देणे आवश्यक आहे. ही बाब विचारात घेऊन शासन निर्णय दि.२२.६.१९९४ अन्वये शासनाने महिलांना शासकीय नोकरीमध्ये ३० टक्के जागा आरक्षित ठेवल्या आहेत. यामागील खरा हेतू साध्य होण्याकरिता आता महिलांना पदवी अभ्यासक्रमांकरिता ३० टक्के आरक्षण ठेवणे आवश्यक आहे. त्यानुसार महाराष्ट्र राज्यात पदवी स्तरावरील सर्व अभ्यासक्रमांकरिता महिलांसाठी ३० टक्के आरक्षण ठेवण्याबाबत शासनाचा विचार होता.

शासन निर्णय:-

वरील सर्व वस्तुस्थिती विचारात घेऊन शासन आता असे आदेश देत आहे की, महाराष्ट्र राज्यातील सर्व पारंपारिक विद्यापीठे व त्यांना संलग्नित असलेल्या सर्व शासकीय, अनुदानित व विनाअनुदानित महाविद्यालयांतील पदवी अभ्यासक्रमांच्या प्रवेशाकरिता महिलांसाठी ३० टक्के आरक्षण ठेवण्यात येत आहे.

सदरचे आरक्षण बिनराखीव व राखीव या दोन्ही प्रवर्गांसाठी लागू राहिल. जर बिनराखीव जागा १०० असतील तर त्यापैकी ३० जागा महिलांकरिता आरक्षित राहतील.

तसेच सदरचे आरक्षण हे सध्या विविध सामाजिक प्रवर्गांकरिता विहित केलेल्या संविधानात्मक राखीव जागा अंतर्गत समांतर आरक्षण (Horizontal) राहिल. उदाहरणार्थ जसे की, सध्या संविधानातील तरतुदीनुसार शासनाने अनुसूचित जातीच्या प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांकरिता १३ टक्के जागा आरक्षित आहेत. त्यापैकी त्यातील ३० टक्के आरक्षण हे अनुसूचित जाती या प्रवर्गातील महिला उमेदवारांकरिताच ठेवण्यात येईल व जर या प्रवर्गातील किमान पात्रता असलेल्या महिला उमेदवार प्राप्त न झाल्यास त्या जागा अनुसूचित जातीच्या प्रवर्गातील पुरुष संवर्गातून भरण्यात येतील. म्हणजेच जर प्रवेशाकरिता एखाद्या विद्याशाखेसाठी प्रथम वर्गासाठी १०० जागा असतील तर त्यापैकी १३ जागा अनुसूचित जातीच्या प्रवर्गातील उमेदवारांकरिता सध्या असलेले आरक्षण विचारात घेऊन त्यापैकी ३० टक्के म्हणजेच ४ जागा ह्या अनुसूचित जातीच्या प्रवर्गातील महिला उमेदवारांकरिता आरक्षित राहतील.

वर उल्लेखिलेल्या पध्दतीनेच इतर सर्व प्रवर्गाकरिताही सध्या असलेल्या आरक्षणांतर्गत मा. ३० टक्के समांतरपणे आरक्षण ठेवण्यात येईल. तसेच ज्या पदवी अभ्यासक्रमांकरिता मूल्यभारीत व मु. जागांवर देण्यात येतात ह्या प्रवेशा अंतर्गत देखील ३० टक्के आरक्षण महिलांकरिता देण्यात येईल.

सध्या सर्व तंत्र निकेतनांमध्ये पदविका अभ्यासक्रमासाठी महिलांकरिता शासन निर्णय क्र. डब्ल्युबीपी-१०९५/(२७१९)/व्यशि-५, दि. १७.१.१९९६ अन्वये ठेवलेल्या २५ टक्के आरक्षणात वाढ करून आता ते ३० टक्के इतके करण्यात येत आहे..

सदरच्या आरक्षित जागांवर जर महिला उमेदवार उपलब्ध झाल्या नाहीत तर या रिक्त जागा त्याच शैक्षणिक वर्षात पुरुष संवर्गातून भरण्यात येतील व या रिक्त जागांचा त्या पुढील शैक्षणिक वर्षात अनुशेष धरला जाणार नाही.

वैद्यकीय शिक्षण विभाग आणि कृषि व पशुम विभागांतर्गत येणाऱ्या सर्व पदवी अभ्यासक्रमांकरिता आदेश संबंधित विभागांकडून स्वतंत्रपणे निर्गमित करण्यात येतील.

सदरचे आरक्षणविषयक आदेश शैक्षणिक वर्ष सन २००८-२००९ पासून अंमलात येतील. महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(प्र. ह. क्षीरसागर)

शासनाचे सहसचिव

प्रति,

संचालक, तंत्र शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

संचालक, उद्योगधंदे-संस्था-समन्वय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई

संचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

कला संचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

ग्रंथालय संचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

सर्व विद्यापीठांचे कुलगुरू व कुलसचिव

सर्व सहसंचालक, तंत्र शिक्षण / उच्च शिक्षण, विभागीय कार्यालये.

प्राचार्य, सर्व अभियांत्रिकी/तंत्रशास्त्र महाविद्यालये, तंत्र निकेतने व संस्था (तंत्र शिक्षण संचालकांमार्फत)

प्राचार्य, सर्व वरिष्ठ महाविद्यालये (उच्च शिक्षण संचालकांमार्फत)

मा. मुख्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव,

मा. मंत्री, उच्च व तंत्र शिक्षण यांचे खाजगी सचिव

मा. राज्यमंत्री, उच्च व तंत्र शिक्षण यांचे खाजगी सचिव.

मा. अपर मुख्य सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण यांचे स्वीय सहाय्यक.

मा. सचिव, कृषि यांचे स्वीय सहाय्यक,

मा. सचिव, पशुसंवर्धन, दुग्धविकास व मत्स्यव्यवसाय यांचे स्वीय सहाय्यक,

मा. सचिव, वैद्यकीय शिक्षण व औषधीद्रव्ये विभाग यांचे स्वीय सहाय्यक,

मा. सचिव, शालेय शिक्षण यांचे स्वीय सहाय्यक,

मा. प्रधान सचिव, वित्त यांचे स्वीय सहाय्यक,

मा. सचिव (सर्वसाधारण उपविभाग), सामान्य प्रशासन विभाग यांचे स्वीय सहाय्यक,

सर्व मंत्रालयीन विभाग.

सर्व मंत्रालयीन विभागांच्या अधिपत्याखाली येणारी सर्व विभागीय कार्यालये (संबंधित विभागांमार्फत)

सर्व कार्यासने, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई

निवड नस्ती, तांशि-१.

शासन सेवेत सरळसेवा भरतीसाठी समांतर
आरक्षण कार्यान्वित करण्याबाबतच्या
कार्यपध्दतीबाबत मार्गदर्शनार्थ स्पष्टीकरण..

महाराष्ट्र शासन
सामान्य प्रशासन विभाग

शासन परिपत्रक क्रमांक: एसआरव्ही १०१२/प्र.क्र.१६/१२/१६-अ

हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग,

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.

तारीख: १३ ऑगस्ट, २०१४.

वाचा :- शासन परिपत्रक क्रमांक: एसआरव्ही-१०१७/प्र.क्र.३१/१८/१६-अ, दिनांक १६ मार्च, १९९९.

प्रस्तावना :-

शासन परिपत्रक, सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक एसआरव्ही १०१७/प्र.क्र.३१/१८/१६-अ, दिनांक १६ मार्च, १९९९ नुसार शासन सेवेत सरळसेवेने नियुक्ती करताना समांतर आरक्षण कार्यान्वित करण्यासाठी अनुसरावयाची कार्यपध्दती विहित करण्यात आली आहे.

२. अ) श्री.इरफान मुस्तफा-शेख यांनी मा.महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरण, औरंगाबाद खंडपीठ, औरंगाबाद येथे दाखल केलेल्या मूळ अर्ज क्रमांक ३०१/२००९ मध्ये मा.महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरण, औरंगाबाद खंडपीठ, औरंगाबाद यांनी दिनांक २६.८.२००९ रोजी दिलेला न्यायनिर्णय, याबाबत करण्यात आलेल्या अपिलावर (रिट याचिका क्रमांक २७२/२०१०) मध्ये मा.उच्च न्यायालय, औरंगाबाद खंडपीठ, औरंगाबाद यांनी दिनांक १५.११.२०१० रोजी दिलेला न्यायनिर्णय आणि मा.सर्वोच्च न्यायालयाने याबाबतच्या अपिलावर (एसएलपी/सिव्हील सी.सी.१५८०२/२०११) दिनांक २७.९.२०११ रोजी दिलेला न्यायनिर्णय.

ब) त्याचप्रमाणे मा.महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरण, मुंबई येथे दाखल करण्यात आलेला श्रीमती किर्ती वाघ यांचा मूळ अर्ज क्रमांक ९२४/२०१० मधील दिनांक ११.४.२०११ च्या निर्णयासंदर्भात दाखल झालेल्या पुनर्विलोकन अर्ज क्रमांक ४/२०१२ मध्ये मा.महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरण, मुंबई यांनी दिनांक १७.६.२०१३ रोजी दिलेला न्यायनिर्णय.

क) तसेच कु.अर्चना शिवाजी खांबे व इतर यांचा मूळ अर्ज क्रमांक ४३७/२०१२ मध्ये दिनांक २.४.२०१४ रोजी मा.महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरण, मुंबई यांनी दिलेला न्यायनिर्णय.

३. उपरोक्त सर्व न्यायनिर्णय विचारात घेता, शासन परिपत्रक दिनांक १६ मार्च, १९९९ मध्ये विहित केलेल्या कार्यपध्दतीसंदर्भात मार्गदर्शनार्थ स्पष्टीकरण निर्गमित करण्याचे शासनाच्या विचाराधीन होते. त्यानुसार आता खालीलप्रमाणे सूचना निर्गमित करण्यात येत आहेत:-

शासन परिपत्रक :-

शासन परिपत्रक, सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक एसआरव्ही १०१७/प्र.क्र.३१/९८/१६-अ, दिनांक १६ मार्च, १९९९ मधील परिच्छेद ५ मध्ये विहित करण्यांत आलेल्या कार्यपध्दतीमध्ये मार्गदर्शनार्थ स्पष्टीकरणाचा समावेश करण्यांत येत असून सुधारित परि.५ खालीलप्रमाणे आहे. शासन सेवेत सरळसेवेने नियुक्ती करताना समांतर आरक्षण कार्यान्वित करण्यासाठी सदर सुधारित कार्यपध्दती अनुसरण्यात यावी :-

(अ) प्रथम टप्पा :- खुल्या प्रवर्गातून समांतर आरक्षणाची पदे भरताना, गुणवत्तेच्या निकषानुसार खुल्या प्रवर्गातील उमेदवारांची निवड यादी करावी (या ठिकाणी खुल्या प्रवर्गात गुणवत्तेच्या आधारावर मागासवर्गीय उमेदवारांचाही समावेश होईल). या यादीत समांतर आरक्षणानुसार आवश्यक खुल्या प्रवर्गाच्या उमेदवारांची संख्या पर्याप्त असेल तर कोणताही प्रश्न उद्भवणार नाही आणि त्यानुसार पदे भरावीत. जर या यादीत समांतर आरक्षणानुसार आवश्यक खुल्या प्रवर्गाच्या उमेदवारांची संख्या पर्याप्त नसेल तर खुल्या प्रवर्गासाठी राखीव समांतर आरक्षणाची पदे भरण्याकरिता सदर यादीतील आवश्यक पर्याप्त संख्येइतके शेवटचे उमेदवार वगळून पात्र उमेदवारांपैकी केवळ खुल्या प्रवर्गाचेच आवश्यक पर्याप्त संख्येइतके उमेदवार घेणे आवश्यक आहे."

(ब) दुसरा टप्पा :- त्यानंतर प्रत्येक सामाजिक आरक्षणाच्या प्रवर्गातील उमेदवारांच्या निवड याद्या तयार कराव्यात. (जे उमेदवार यापूर्वीच टप्पा "अ" मध्ये सामील झाले असतील त्यांना या यादीतून वगळावे.)

(क) तिसरा टप्पा :- वरील "ब" नुसार तयार करण्यात आलेल्या याद्यांमध्ये सामाजिक आरक्षणातील (Social Reservation) प्रत्येक प्रवर्गाच्या विहित टक्केवारीनुसार "अ" येथे विशद केलेल्या कार्यपध्दतीनुसार समांतर आरक्षणाचे पुरेसे उमेदवार समाविष्ट करावेत. मात्र असे करताना सामाजिक प्रवर्गातर्गत रहावे.

सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा सांकेतांक २०१४०८१३१०५३२०४३०७ असा आहे. हे परिपत्रक डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

**Pramod
Tryambakra
o Nalawade**

Digitally signed by Pramod
Tryambakrao Nalawade
DN: c=IN, o=All India Services,
ou=IAS, postalCode=110001,
st=New Delhi, cn=Pramod
Tryambakrao Nalawade
Date: 2014.08.13 16:11:37
+05'30'

(प्रमोद त्र्यं.नलावडे)

सचिव (सा.वि.स.), सामान्य प्रशासन विभाग, महाराष्ट्र शासन.

प्रति,

- १) मा.विरोधी पक्षनेता, महाराष्ट्र विधानपरिषद/विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई-३२.
- २) सर्व सन्माननीय विधानपरिषद/विधानसभा व संसद सदस्य, महाराष्ट्र राज्य.
- ३) मा. राज्यपालांचे सचिव, मलबार हिल, राजभवन, मुंबई-४०० ०३५.
- ४) मा. मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
- ५) मा.उपमुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
- ६) सर्व मा. मंत्री / मा. राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
- ७) मा. मुख्य सचिव यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
- ८) शासनाचे सर्व अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव.
- ९) प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, (विधान परिषद) विधानभवन, मुंबई.
- १०) प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, (विधान सभा) विधानभवन, मुंबई.
- ११) सचिव, राज्य निवडणूक आयोग, मुंबई- ४०० ०३२.
- १२) सचिव, राज्य माहिती आयोग, मुंबई-४०० ०३२.
- १३) प्रबंधक, उच्च न्यायालय, मूळ न्याय शाखा, मुंबई, औरंगाबाद, नागपूर.
- १४) प्रबंधक, उच्च न्यायालय, अपिल शाखा, मुंबई, औरंगाबाद, नागपूर.

- १५) प्रबंधक, महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरण, मुंबई, औरंगाबाद, नागपूर.
- १६) प्रबंधक, लोक आयुक्त व उप लोक आयुक्त, मुंबई.
- १७) सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई.
- १८) सर्व विभागीय आयुक्त/सर्व जिल्हाधिकारी.
- १९) महालेखापाल, लेखा व अनुज्ञेयता महाराष्ट्र-१, मुंबई.
- २०) महालेखापाल, लेखा व अनुज्ञेयता महाराष्ट्र-२, नागपूर.
- २१) सरकारी वकील, उच्च न्यायालय, मूळ शाखा व अपील शाखा, मुंबई, औरंगाबाद, नागपूर.
- २२) सरकारी वकील, महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरण, मुंबई, औरंगाबाद, नागपूर.
- २३) महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२ (५ प्रती)
त्यांना विनंती की, प्रस्तुत शासन परिपत्रक प्रसिध्द करण्यात यावे.
- २४) ग्रंथपाल, विधीमंडळ ग्रंथालय, महाराष्ट्र विधानभवन, मुंबई (१० प्रती),
- २५) सर्व महानगरपालिकांचे आयुक्त.
- २६) सर्व मुख्याधिकारी, नगरपरिषदा/नगरपालिका.
- २७) सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी.
- २८) राज्यातील सर्व महामंडळे, मंडळे आणि सार्वजनिक उपक्रम यांचे व्यवस्थापकीय संचालक.
- २९) सर्व मान्यताप्राप्त राजकीय पक्षांची मध्यवर्ती कार्यालये, महाराष्ट्र राज्य.
- ३०) निवड नस्ती/कार्यासन १६-अ.

महाराष्ट्र शासन

क्र. औचिमु २०१२ / प्रक्र. १८७ / विशि-३
उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग,
मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई-३२
दिनांक :- १६ ऑगस्ट, २०१२

प्रति,

कुलसचिव,

सर्व अकृषी विद्यापीठे,

विषय :- राज्यातील विद्यापीठात माजी सैनिकांसाठी जागा राखून
ठेवण्याबाबत.

महोदय,

राज्यातील विद्यापीठात तसेच महाविद्यालयात माजी सैनिकांच्या मुलांसाठी जागा राखीव ठेवण्याबाबत
आदेश निर्गमित करण्यात आले असून त्याची अंमलबजावणी करण्याबाबतही आदेश देण्यात आले आहेत.
(प्रती सोबत जोडल्या आहे) तथापी सदर शासन आदेशांची अंमलबजावणी निटपणे होत नसल्याचे निदर्शनास
आले आहे. यास्तव आपणास याद्वारे विनंती करण्यात येते की, सदर आदेशांची विद्यापीठात तसेच संलग्नीत
महाविद्यालयांमध्ये काटेकोरपणे अंमलबजावणी करण्यात येईल याची दक्षता घेण्यात यावी.

आपला,

[Signature]

(प्र. गि. कानडे)

कक्ष अधिकारी

प्रत,

संचालक, उच्च शिक्षण, पुणे यांना आवश्यकत्वा कार्यवाहीसाठी अग्रेषित.

21/8/12
P. H. Adm
11/11
3/10

SOLAPUR UNIVERSITY, SOLAPUR
INWARD NO. 310
DATE:- 30 AUG 2012

महाराष्ट्र शासन
शिक्षण संचालनालय, (उच्च शिक्षण)
महाराष्ट्र राज्य, मध्यवर्ती इमारत, पुणे ४११ ००१
Web: www.dirhe.org.in E-Mail: info@dirhe.org.in

फोन नं. ०२०/२६१२२११९, २६०५१५१२, २६१३०६२७, २६१२४६३९ फॅक्स नं. ०२०/२६११११५३/२६०५१७२९

क्रमांक - युएनआय/२०१२/मा.सैनिक/अवि/विशि-८ १८७११ दिनांक ६/१२/२०१२

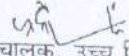
प्रति,

कुलसचिव,
सर्व अकृषी विद्यापीठे

विषय:- राज्यातील विद्यापीठात माजी सैनिकांसाठी जागा राखून ठेवण्याबाबत.
संदर्भ:- प्र.गि.कानडे, कक्ष अधिकारी यांचे क्र.औचिमु२०१२/प्र.क्र.१८७/विशि-३,
दिनांक-१६/८/२०१२ चे पत्र.

महोदय,

उपरोक्त विषयाबाबत आपणास कळविण्यात येते की, राज्यातील विद्यापीठात तसेच महाविद्यालयात माजी सैनिकांच्या मुलांसाठी जागा राखीव ठेवण्याबाबत आदेश निर्गमित करण्यात आले असून त्याची अंमलबजावणी करण्याबाबतही आदेश देण्यात आले आहेत. तथापि सदर शासन आदेशांची अंमलबजावणी योग्यरितीने होत नसल्याचे संदर्भिय पत्रान्वये कळविण्यात आले आहे. तरी सदर प्रकरणाबाबतची सद्यस्थितीची माहिती शासनास सादर करावी व त्याची प्रत संचालनालयास सादर करण्यात यावी.

शिक्षण संचालक, उच्च शिक्षण,
महाराष्ट्र राज्य, पुणे १.
यांचेकरिता

प्रत :- प्र.गि.कानडे, कक्ष अधिकारी, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरू चौक, मुंबई-३२, यांना उपरोक्त संदर्भाधीन पत्रान्वये माहितीस्तव सादर.

*Dr. Adar
M. S. S.
28/12*

SOLAPUR UNIVERSITY, SOLAPUR.
INWARD NO. 619
DATE:- 28 DEC 2012

शैक्षणिक आरक्षण - माजी सैनिक कल्याण
अभियांत्रिकी महाविद्यालय, टेक्नीकल, टेक्नॉलॉजीकल,
पॉलीटेक्नीक, कला, वाणिज्य, अध्यापक महाविद्यालये

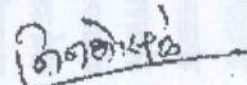
महाराष्ट्र शासन
उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग
शासन परिपत्रक क्र. माजीस- २००६/ (२४१/०६) /मशि-६
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई-३२
दिनांक: १० सप्टेंबर, २००६

- संदर्भ- १) शासन निर्णय, शिक्षण व सेवायोजन विभाग, क्र. टीसीएम-
१८८४/(१८५/८४)/मशि-४, दि. २८ जून, १९८४.
२) शासन निर्णय, उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, क्र. आयटीआय-
१००२/प्र.क्र. ५१/व्यशि-२, दि. ३० एप्रिल, २००२
३) शासन निर्णय, शिक्षण व सेवायोजन विभाग क्र. जीईसी-
२१९२/(५०३३)(१)/मशि-१, दि. २८ एप्रिल, १९९२

परीपत्रक- आजी /माजी सैनिकांच्या मुलांना शाळा / कॉलेज वामधील प्रवेशासाठी, अभियांत्रिकी महाविद्यालय/
टेक्नीकल / टेक्नॉलॉजीकल व पॉलीटेक्नीक शिक्षणासाठी प्रवेशासाठी ५ % जागा तसेच अध्यापक महाविद्यालयांच्या
एकूण प्रवेश क्षमतेपैकी ५ % जागा तसेच शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थामधून १% जागा किंवा जास्तीत जास्त
१० जागा आरक्षित केलेल्या आहेत. असे असले तरी सदर नियमांची काटेकोरपणे अंमलबजावणी होत नसल्याचे,
राज्यातील माजी सैनिकांच्या कल्याणार्थ उपाययोजना करण्याच्या संदर्भात नेमलेल्या तदर्थ समितीने, अहवालान्वये
शासनाच्या निदर्शनास आणलेले आहे. सदर अहवाल विधानपरिषदेस दि. २०.४.२००६ रोजी सादर करण्यात आला
आहे.

२. सदर अहवालाच्या अनुषंगाने पुन्हा एकदा निदर्शनास आणण्यात येते की, राज्यातील आजी/ माजी
सैनिकांच्या कल्याणार्थ शासन विविध योजना राबवित असते. त्याद्वारे माजी सैनिक/ युध्दविधवा/ माजी सैनिकांच्या
विधवा/ माजी सैनिकांचे अवलंबित यांचा सामाजिक, आर्थिक व शैक्षणिक स्तर उंचावण्यासाठी शासन कटिबद्ध आहे.
त्यामुळे आजी/ माजी सैनिकांच्या मुलांना शाळा / कॉलेज वामधील प्रवेशासाठी शासनाने विहित केल्यानुसार जागा
राखीव ठेवण्यात येवून त्या फंदत संबंधित उमेदवारांमधूनच भरण्यात याव्यात. सदर जागा इतर प्रवर्गातून भरल्या जावू
नयेत. जे संस्थाचालक आदेशाची अंमलबजावणी करीत नाहीत त्यांचेवर कडक कारवाई करण्यात यावी. प्रत्येक
शैक्षणिक वर्गाच्या प्रवेश प्रक्रीयेवेळी संबंधित विश्वा सैनिक कल्याण अधिकारी, माजी/माजी सैनिकांच्या पाल्यांच्या
शैक्षणिक प्रवेशाचा आढावा घेतील त्यावेळी त्यांना सर्वतोपरी सहाय्य करण्याच्या सूचना सर्व संबंधितांना देण्यात
याव्यात.

हे शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या वेबसाईटवर उपलब्ध
करण्यात आला असून त्याचा संलग्नक संकेतांक क्र. 20070910114946001 असा आहे.
महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(मि. न. मोहले)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रति,
शिक्षण संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
शिक्षण संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
संचालक, तंत्रशिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई

-२-

संघालक, व्यवसाय शिक्षण, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संघालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
संघालक, प्रशिक्षण, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संघालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
संघालक, कला संघालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
संघालक, प्रयोग संघालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
सर्व स्तरसंघालक, उच्च शिक्षण विभागीय कार्यालय,
कुलसचिव, अकृषी विभागीय, महाराष्ट्र राज्य,
अधिदान व लेखाधिकारी, मुंबई,
सहसंघालक, लेखा व कोषागारे, मुंबई,
मा. मंत्री, उच्च व तंत्रशिक्षण यांचे खाजगी सचिव,
मा. राज्यमंत्री, उच्च व तंत्रशिक्षण यांचे खाजगी सचिव,
उच्च व तंत्रशिक्षण विभागातील सर्व कार्यसने / साधक प्रोबहन विभागात लार्डा. २८
निवडूनसो/ मरिग-६

स महाराष्ट्रातील विवाहीठाच्या कोणत्याही शाखे
प्रतिवर्त 10 टक्के जागा राखून ठेवण्याबाबत.

महाराष्ट्र राज्य

विष्णू व सेवा, योजना विभाग,

पुमांक टी.सी.एम. 1204/167/85/मा.सी.

मंत्रालय विस्तार, मुंबई-400032

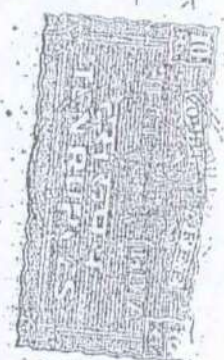
दिनांक 13 जून, 1985.

प्रति,

श्री. सुर्वे कृष्ण अक्षि 312

सा.पु. रि (मा. सी.एम) कायदा-२१

प रि प त्र

खाजगी अनुदान प्रुप्ता विवाहाच्या बाबतीत त्याच प्रुमाणे शाखी
विवाहाचे, महाविवाहाचे, महाराष्ट्रातील सर्व विवाहीठातील सर्व शाखांमध्ये
प्रुक्ता देण्याबाबत शासन नियम, शिक्षण, शिक्षा व समाज कल्याण विभाग, पुमां
टी.सी.एम. / 271/39586/इ.ए.सी. दिनांक 31 मे 1974 शरोच टी.सी.एम.
84/183/85/मा. वि. 28 जून 1984 नियमावली विहित करण्यात आली
आहे. त्याच प्रुमाणे महाविवाहामध्ये व महाराष्ट्रातील सर्व विवाहीठांच्या
सर्व शाखांमध्ये प्रुक्ता देण्याबाबत शासनाने वेळोवेळी निकष विहित केलेले आ

2. महाविवाहाच्या बाबतीत शासनाने विहित केलेल्या निकषाच्या
आधारावर संबंधित विवाहीठाचे स्वतंत्रपणे नियमावली विहित केलेली आहे.

3. महाराष्ट्र शासनाने एक जोडणारमक बाब म्हणून आजी व माजी
डिपेंस परसोनेल तसेच आमी, नेव्ही व रजर फोर्स मधील कामगारी, सिव्
सुधमान, टॅक्मुद्रक, चपराशी व सैनिकांना तसेच त्यांच्या मुलांना पुढील सुधा
विवाहात व महाविवाहात तसेच विवाहीठाच्या सर्व शाखांमध्ये 1985-86
च्या वेळीच प्रुक्ता देण्याबाबत शासन ठेवून त्याच प्रुमाणे त्या राखीव जागावर
आजी व माजी डिपेंस परसोनेल आमी, नेव्ही, रजर फोर्स मधील सिव्ही
सुधमान, टॅक्मुद्रक, चपराशी व सैनिकांना तसेच त्यांच्या मुलांना प्रुक्ता
देण्याबाबत शासनाने विहित केलेले आहेत.

आजी व माजी डिपेंस परसोनेल तसेच आमी, नेव्ही व रजर फोर्स मधील कामगारी, सिव्ही, सुधमान, टॅक्मुद्रक, चपराशी व सैनिकांना तसेच त्यांच्या मुलांना पुढील सुधा विवाहात व महाविवाहात तसेच विवाहीठाच्या सर्व शाखांमध्ये 1985-86 च्या वेळीच प्रुक्ता देण्याबाबत शासन ठेवून त्याच प्रुमाणे त्या राखीव जागावर आजी व माजी डिपेंस परसोनेल आमी, नेव्ही, रजर फोर्स मधील सिव्ही सुधमान, टॅक्मुद्रक, चपराशी व सैनिकांना तसेच त्यांच्या मुलांना प्रुक्ता देण्याबाबत शासनाने विहित केलेले आहेत.

राष्ट्रीय जागापेशी {टक्के} दहा जागापेशा जास्त नसाव्यात.

4. विद्यालये, महाविद्यालये तसेच विद्यापीठाचे सर्व विभाग तुरु लागेले आहेत व नव्याने प्रवेश देणे आता विहित नियमावली प्रमाणे शक्य नाही तरी देखील एक खात बाब म्हणून सुमानुसार प्रत्येक विद्यालयात, महाविद्यालयात तसेच विद्यापीठाच्या प्रत्येक विभागांमध्ये या जादा विद्यार्थ्यांना स्वीकृत प्रवेश घ्यावेत अशी किंती संबंधित प्राचार्यांना, शिक्षण उपसंचालकांनी स्वीकृत करावी. सदर शादीय क्षमतेबाबत विद्यापीठाकडून मान्यता मिळावी म्हणून प्रत्येक विद्यापीठाकडे शासनातर्फे स्वतंत्रपणे प्रस्ताव पाठवण्यात आलेले आहेत.

या शादीय जागांसाठी संबंधित महाविद्यालय अधिक शिक्षक वर्ग व जादा अनुदान मंजुरी करता येणार नाही. उपलब्ध शिक्षक वगैरेत या विद्यार्थ्यांना प्रशिक्षण देण्याची जबाबदारी सोपविण्यात यावी.

5. प्रत्येक जिल्हा शिक्षण अधीक्षक/अधिकाऱ्यांनी विभागीय शिक्षण उपसंचालकांनी या बाबत योग्य ती कारवाई करून वेळोवेळा कार्यवाहीचा अहवाल शासनाला स्वीकृत सादर करावा, विहित नियमावली मधील याचा समावेश करण्याबाबत स्वतंत्र आदेश करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने-

सही - अस्पष्ट -
उपसचिव
महाराष्ट्र राज्य

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर.

उपरोक्त शासन परिपत्रक विभाग प्रमुख (विद्यापीठाचे विविध अधिविभाग) तसेच प्राचार्य/संचालक सर्व संलग्नित महाविद्यालये/शिक्षण संस्था यांना माहितीसाठी व योग्य त्या कार्यवाहीसाठी प्रकटविण्यात येत आहे.

तसेच ज्या महाविद्यालयांच्या संस्थेची एकापेक्षा जास्त महाविद्यालये असतील त्या महाविद्यालयांनी सदरचे शासन परिपत्रक संस्थेच्याही निदर्शनास आणावे.

J. S.
उपकुलसचिव

आजी व माजी सैनिकांच्या मुलांना अध्यापक
विद्यालय व अध्यापक महाविद्यालयात प्रतिशत
५ टक्के जागा राखून ठेवण्याबाबत...

महाराष्ट्र शासन
शिक्षण व वेवस्थान विभाग
क्रमांक: टीसीएम १२८४/१२८४/२५/मा.सि-४
मंत्रालय विल्लार भवन, मुंबई ४०० ०३२.
दिनांक: २८ जून १९८४
परिपत्रक

आजी व माजी सैनिकांच्या मुलांना अध्यापक विद्यालयांच्या बाबतीत त्यांच्या प्रमाणात
शासकीय अध्यापक विद्यालयांच्या बाबतीत प्रवेश देण्याबाबत आज्ञाने निर्णय,
शिक्षण, जिल्हा व समाजकल्याण विभाग क्रमांक: टीसीएम १२८४/३१५८६/डब्ल्यू
दि. २१ मे १९८१ अन्विणे निपमावली विहित करण्यात आली आहे. त्याच-
प्रमाणे अध्यापक महाविद्यालयांमध्ये प्रवेश देण्याकरिता शासनाने वेळोवेळी
निकळ विहित केलेले आहेत.

अध्यापक महाविद्यालयांच्या बाबतीत शासनाने विहित झाल्या निष्ठाये
आजी व माजी सैनिकांच्या मुलांना अध्यापक विद्यालयांमध्ये प्रवेश निपमावली विहित केलेली
आहे.

महाराष्ट्र शासनाने एक पीएमएलक बाब म्हणून आजी व माजी सैनिकांच्या
मुलांसाठी पुढील सुत्रानुसार अध्यापक विद्यालयांत व अध्यापक महाविद्या-
लयांत १९८४-८५ या वर्षात निपमावली जागा राखून ठेवून त्यांच्या प्रमाणात त्या
शासकीय जागांवर आजी व माजी सैनिकांच्या मुलांना प्रवेश देण्यात
असा निर्णय घेतला आहे.

आजी व माजी सैनिकांच्या मुलांसाठी "अध्यापक विद्यालय आणि अध्यापक महाविद्यालय यांच्या
एकूण क्षमतेपैकी प्रतिशत ५ टक्के जागा राखून ठेवण्याबाबत

मात्र या आजी व माजी सैनिकांच्या मुलांसाठी प्रत्येक अध्यापक
शिक्षण शासकीय जागा, पाठ विल्लार शासकीय तयार कराव्यात.

अध्यापक विद्यालयात प्रवेश देण्याबाबत आलेल्या आजी व माजी सैनिकांच्या
बाबत आहे. सर्व जिल्हा शिक्षण अधिकाऱ्यांनी वर समुद झाल्या सुत्रानुसार आजी
व माजी सैनिकांच्या मुलांसाठी तसेच अतिरिक्त पाठ्यामध्ये प्रवेश होईल याची सधता
ध्यावली. मात्र या अध्यापक विद्यालयांच्या बाबत निपमावली विहित निपमा बांधवादीत
करावेत. परीक्षा निर्णय आताची पित हेत अतः आता आजी व माजी सैनिकांच्या

मुलांचे अर्ज विहित सुदतीत प्राप्त झाले असले तरीही सर्व संबंधितांना या पोत्र-
नेत्या लाभ मिळावा म्हणून पुढीलप्रमाणे निर्णय घ्याव्यात व प्रतिधती देवून
आजी व माजी सैनिकांच्या मुलांचे अर्ज दि. १५ जून १९८४ पर्यंत मागवून
त्यांचे अर्ज विनंतो जिल्हा शिक्षण अधिकारी व संबंधित अध्यापक महाविद्यालयाचे
प्राचार्य यांना करण्यात येत आहे.

4

अध्यापक महाविद्यालय पुणे जिल्हा अर्थ निहाय प्रवेश देणे आता
विहित नियमावली प्रमाणे करणे नाही. तर, विहित एक वेळ वाच म्हणून
घरील मुलांमुलां प्रत्येक अध्यापक महाविद्यालय ५ जादा विद्यार्थ्यांना
स्वरित प्रवेश जागेत अर्जा विवृती संशोधित महाविद्यालयाच्या प्राचार्यांना
विशेष तपस्यपालकांनी घरीत करावी. अदर मंडीव फाटला विद्यापीठाकडून
मान्यता मिळाली म्हणून प्रत्येक विद्यापीठाकडे अनुरोधित स्वतंत्रपणे
प्रस्ताव मांडण्यात येत आहे. या बाबतीत विद्यार्थ्यांना संशोधित महाविद्या-
लयात अर्जात विशेष यंत्रणेबाबत अनुदान योजने करिता घेऊन नाही. उपरोक्त
विशेषाबाबत प्रा. विद्यार्थ्यांना प्राथमिक म्हणून विद्यापीठाच्या सापेक्षितपणे
प्रावी.

प्रत्येक जिल्हा विशेष शिक्षण विभागाने विभागिय विशेष उपसंचालकांनी
याबाबत योग्य ती कार्यवाही करणे विलंबा न करताही अर्जात नामनाला
स्वरित सादर करावी. विहित नियमावलीत नसलेल्या सुभाना यंत्रणेने करण्याबाबत
स्वतंत्र आदेश विभागिय अर्थशास्त्रात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशांनुसार ही नावाने
सही
रा. नागपूर ३
उप संचालक महाराष्ट्र शासन.

- शान्ति
- विशेष संचालक महाराष्ट्र शासन, पुणे
- सर्व विभागीय विशेष उपसंचालक
- सर्व जिल्हा शिक्षण अधिकारी, जिल्हा परिषद
- सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद
- सर्व विभागीय आयुक्त
- सर्व जिल्हा अधिकारी

यांच्याकडून घरीत जायलाही करता नियमित
विशेषाधिकारी, जिल्हा परिषद अर्जात घरीत आदेश तसे अध्यापक
विद्यार्थ्यांना महाविद्यालय यांच्या निवृत्तीत घरीत आदेशित. जिल्हातील
अध्यापक महाविद्यालयांच्या प्राचार्यांना अर्जात जायलाहीत करण्याबाबत
हजारपणे प्रस्तावित विवृती करावी.
अर्जातही संशोधित महाराष्ट्र शासन विभाग, पुणे शान्ति या
विषयात योग्य ती अतिशुद्धी घ्यावी. या विषयात विहित
सापेक्षित प्रस्तावित यंत्रणेने अर्जात जायलाहीत मांडणी करिता
रवाना.

दूरध्वनी 020-66262629

ई-मेल : resettledsw@mahasainik.com

29

सैनिक कल्याण विभाग,
महाराष्ट्र राज्य रायगड इमारत
राष्ट्रीय युद्ध स्मारकासमोर
घोरपडी, पुणे- 411 001

दिनांक : फेब्रुवारी २०१७

✓

P.G. Admission
6-3-2017
EST

क्रमांक : 18164/शै.स/सैकवि-17 जी./स.व. पी.ओ.

मा. कुलगुरु
शिवाजी विद्यापीठ कोल्हापूर
(महाराष्ट्र राज्य सर्व विद्यापीठ)

विषय : शैक्षणिक अभ्यासक्रमासाठी आजी-माजी सैनिकांच्या पाल्यांसाठी जागा राखीव ठेवणेबाबत.

- संदर्भ : १. महाराष्ट्र शासन, उच्च व तंत्राशिक्षण विभाग, शासन परिपत्रक क्र. माजीसै- २००६/(२४१/०६)/मशि-६ दिनांक १० सप्टेंबर २००७.
२. पुणे विद्यापीठ पत्र क्रमांक आरक्षण/ओ-५१/१०३४ दिनांक १६ जूलै २०१४.
३. महाराष्ट्र शासन क्र. संकिर्ण-१०१४/प्र.क्र.१३६/मशि-२ दिनांक २१ जूलै २०१४.

२. उपरोक्त विषयी संदर्भीय शासन परिपत्रक व शासन निर्णयातील तरतुदीनुसार विविध शैक्षणिक अभ्यासक्रमांच्या प्रवेशासाठी राज्यातील आजी-माजी सैनिकांच्या पाल्यांना जागा आरक्षित ठेवण्यात आल्या आहेत.

३. त्या अनुषंगाने आपणास कळविण्यात येते की, आपल्या विद्यापीठाच्या अधीपत्याखालील सर्व महाविद्यालयांमध्ये (अभियांत्रिकी महाविद्यालये, टेक्नीकल, टेक्नॉलॉजीकल, पॉलीटेक्नीक, कला, वाणिज्य व अध्यापक महाविद्यालये) सर्व अभ्यासक्रमांच्या प्रवेश प्रक्रियेमध्ये आजी-माजी सैनिकांच्या पाल्यांना आरक्षणाचा लाभ देण्यात यावा.

४. तसेच संदर्भीय शासन निर्णयातील तरतुदीनुसार शैक्षणिक वर्ष २०१७-२०१८ पासून चालू होणा-या शैक्षणिक वर्षापासून माजी सैनिकांच्या पाल्यांना राखीव ठेवण्यात आलेल्या जागेवर प्रवेश देते वेळी माजी सैनिकांच्या पाल्याकडे संबंधीत जिल्हा सैनिक कल्याण कार्यालयाकडून देण्यात आलेले "माजी सैनिक पाल्य असल्याबाबतचे प्रमाणपत्र " आसल्याशिवाय प्रवेश देण्यात येऊ नये. तसेच सादर केलेल्या प्रमाणपत्राबाबत कांही शंका उपस्थित झाल्यास प्रमाणपत्राच्या सत्यतेबाबतची खातर जमा संबंधीत जिल्हा सैनिक कल्याण कार्यालयाकडून करुण घेण्यात यावी.

५. उपरोक्त विषयी आपल्या स्तरावरून आदेश निर्गमित करणे बाबत आपणास विनंती करण्यात येत आहे. (अधिक माहितीसाठी पुणे विद्यापीठाने केलेल्या कार्यवाहीचे पत्र सोबत जोडले आहे.) ?

✓

(बिपीन द. शिंदे)
कर्नल (निवृत्त)
उपसंचालक (पुनर्वसन)
संचालकाकरीता

सोबत : वरील प्रमाणे